

Biblioteques escolars entre interrogants?

Eina d'autoavaluació

Preguntes i indicadors per millorar la biblioteca

Biblioteques escolars entre interrogants?

Eina d'autoavaluació

Preguntes i indicadors per millorar la biblioteca

Inés Miret, Mònica Baró, Teresa Mañà i Inmaculada Velloso

COORDINACIÓ FGSR

Luis González

ASSESSORIA METODOLÒGICA

Elena Martín

EQUIP ASSESSOR

Eulàlia Espinàs, Isabel Monguilot, Cristina Novoa, Pilar Sampedro i Olga Serra

CENTRES PILOT

Carmen Cuesta (IES Juan de Herrera), Mª José Díaz (IES El Escorial), Pilar Morales (CEIP Bartolomé Cossío),
Carme Pardo (Institut Vila de Gràcia) i Mariona Trabal (Escola Orlandai)

EDICIÓ

Álvaro Cruz, Javier Gonzalo

Aquesta obra presenta els resultats d'una recerca que va disposar de l'ajuda per realitzar estudis sobre la lectura i les biblioteques escolars atorgada per la Direcció General d'Avaluació i Cooperació Territorial.

Coediten:

Ministeri d'Educació, Cultura i Esport

Secretaria d'Estat d'Educació i Formació Professional i Universitats

Direcció General d'Avaluació i Cooperació Territorial

© Secretaria General Tècnica

Subdirecció General de Documentació i Publicacions

Catàleg de publicacions del Ministeri: educacion.gob.es

Catàleg general de publicacions oficials: publicacionesoficiales.boe.es

i

Fundación Germán Sánchez Ruipérez

Obra traduïda per Sandra Sánchez Basagaña

Data d'edició: 2012

NIPO: 030-12-080-6

ISBN: 978-84-369-5278-0

Imprès a Espanya

Obra llicenciada sota llicència Creative Commons

Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada 2.5 Espanya:

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/>

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/legalcode.es>

Reconeixement. Heu de reconèixer els crèdits de l'obra de la manera especificada per l'autor o el llicenciador (però no d'una manera que suggereixi que us donen suport o rebeu suport per l'ús que feu de l'obra).

No comercial. No podeu utilitzar aquesta obra per a finalitats comercials.

Sense obres derivades. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.

Podeu fer ús lliurement de l'obra en els termes que indica la llicència esmentada. Tots els altres drets reservats. Els drets d'explotació econòmica de l'obra són en exclusiva del Ministeri d'Educació.

Presentació 5

Ángel Gabilondo. *Ministre d'Educació*

Presentació 7

Antonio Basanta Reyes. *Vicepresident executiu i director general de la Fundació Germán Sánchez Ruipérez*

Autoavaluar-se per a què? 9

Elena Martín. *Catedràtica del Departament de Psicologia Evolutiva i de l'Educació. Universitat Autònoma de Madrid*

Com podem construir una eina per a la biblioteca escolar?

Els objectius 16

Els referents internacionals 17

El procés de treball 18

L'autoavaluació basada en preguntes 19

Les dimensions d'avaluació 19

Les característiques de l'eina 22

Eina d'autoavaluació

FULLS DE TREBALL 25

1. Pla d'autoavaluació 26
2. Dades bàsiques de la biblioteca 28
3. Dimensions, indicadors i nivells d'assoliment 30
 - A. Valor i integració en el centre 31
 - B. Accessibilitat 37
 - C. Visibilitat 48
 - D. Suport al currículum 52
 - D1. Anàlisi de necessitats i oferta de serveis 53
 - D2. Adequació dels recursos documentals 59
 - D3. Coordinació pedagògica 65
 - D4. Competències en lectura i escriptura 69
 - D5. Competència digital, en informació i per aprendre a aprendre 74
 - D6. Competència social i ciutadana 79
 - E. Usos i usuaris 82
 - F. Planificació i avaluació 91
 - G. Equip de treball 98
 - H. Comunitat professional 107
 - I. Ponts amb la comunitat 114
 - Annex. Taula de valors numèrics, en funció de la mida del centre 117
4. Full resum 118

MANUAL D'ÚS

De quins elements consta l'eina? 129

Com es fa servir l'eina? 132

CONSELLS DE...

Olga Serra. *Directora general de la Fundació Escoles Garbí (Barcelona)* 136

Cristina Novoa. *Responsable de biblioteques escolars de la Xunta de Galícia* 138

Eulàlia Espinàs. *Experta en avaluació i gestió de biblioteques* 140

Isabel Monguilot. *Catedràtica d'ensenyament secundari* 143

GLOSSARI I SIGLES 145

Presentació

Ángel Gabilondo. *Ministre d'Educació*

Una de les preocupacions més urgents per al Ministeri d'Educació és afavorir en els escolars la seva capacitat per accedir a la informació, comprendre-la i reflexionar-hi per aplicar-la en diverses situacions de la vida real. Aquest és el sentit que donem avui a la competència lectora, el significat de la qual canvia d'acord amb els canvis socials i culturals.

Avui ja no concebem el saber com a informació que s'emmagatzema en la memòria, sinó com un conjunt de coneixements i destreses que permeten als individus donar respostes a problemes que es presenten en les diverses esferes de l'activitat social. La competència lectora s'imposa com el mitjà fonamental per construir aquests sabers funcionals.

Som conscients que avui un lector competent no és només qui comprèn literalment els textos, sinó també qui sap interpretar la informació i reflexionar sobre aquesta per poder emprar-la; però també és qui sap moure's amb èxit entre la sobreabundància d'informació en la xarxa, qui és capaç d'organitzar-la i compartir-la, de posar en relació informacions que es troben en diversos llocs i qui, a més, és capaç de valorar-ne la fiabilitat, l'objectivitat i la pertinència amb relació a la finalitat de la lectura.

Objectius com aquests, tan ambiciosos i també tan decisius —no només per a l'èxit acadèmic i professional, sinó per continuar aprenent més enllà del període escolar i per exercir la ciutadania activa en un món complex i canviant com el nostre— impliquen, a més, el conjunt dels ciutadans, no una minoria lletrada com en el passat. Tot això requereix uns centres educatius dotats no només de recursos materials idonis, sinó d'unes formes d'organització i uns mètodes d'ensenyament i d'aprenentatge en què la construcció dels coneixements a partir de la lectura i el maneig de textos molt variats sigui el criteri rector.

Un element fonamental per assolir aquests objectius són les biblioteques

escolars. La Llei orgànica d'educació, promulgada l'any 2006, estableix no només l'obligatorietat que els centres disposin de biblioteques i el compromís de les administracions educatives de dotar-les de forma progressiva, sinó que en defineix la funció d'acord amb les noves necessitats educatives del present: «contribuiran a fomentar la lectura i que l'alumne accedeixi a la informació i altres recursos per a l'aprenentatge de la resta d'àrees i matèries i es pugui formar en l'ús crític d'aquests».

En aquest camí obert per la LOE se situen els diferents plans de lectura i biblioteques que han elaborat les comunitats autònomes els darrers anys, així com els diversos programes, projectes, premis, directrius i publicacions impulsats pel Ministeri d'Educació en el marc de la cooperació territorial.

Durant aquests anys, la biblioteca escolar s'ha anat convertint en un element molt important per als projectes educatius dels centres i en un instrument amb un paper primordial en la pràctica educativa pel seu suport a la tasca docent amb recursos i procediments de treball afavoridors de la lectura, del tractament de la informació, de la lectura crítica i de la integració de les TIC en els aprenentatges.

El camí recorregut ha estat important. Tenim constància de l'existència de nombroses bones pràctiques als nostres centres educatius i d'un nombre de professors creixent que es formen en la dinamització de la biblioteca escolar i que construeixen una veritable cultura educativa, que té la biblioteca com un eix important de l'acció educativa i com a motor per a l'adquisició de les competències bàsiques. Per això, és pertinent avaluar el treball realitzat. Disposar d'instruments que ens indiquin on ens trobem, si

s'han aconseguit les metes proposades i quins aspectes s'han de corregir és essencial per aconseguir una educació de qualitat. La reflexió sobre quins són els indicadors idonis, quins instruments de mesura són els més adequats i en quin moment i en quins àmbits s'han d'aplicar és el primer esglaó per avançar. La informació obtinguda, i la seva interpretació, ens permet avaluar si el full de ruta és el correcte i quins són els canvis necessaris per seguir millorant.

Aquest és el paper del treball *Biblioteques escolars entre interrogants?*, una eina d'autoavaluació que ha elaborat la Fundació Germán Sánchez Ruipérez, finançada pel Ministeri d'Educació, que sens dubte permetrà als centres escolars iniciar un camí de reflexió i indagació sobre el paper i funcionament de la biblioteca escolar. Es tracta, doncs, d'una eina per a l'autoavaluació que ajudarà a observar els propis processos i endinsar-se en el context particular de cada centre escolar, analitzar els desfasaments, entreveure les resistències internes i imaginar les possibilitats de millora.

Donem per això la benvinguda a una publicació que s'endinsa en l'autoavaluació com un instrument de millora de la cultura escolar i, en el cas que ens ocupa, de les pràctiques vinculades a les actuacions entorn de les biblioteques escolars. Les seves indicacions i reflexions serviran, sens dubte, d'ajuda als nostres centres educatius en el seu propòsit d'oferir una educació orientada a formar ciutadans capaços d'assolir els seus objectius i d'exercitar la ciutadania en una societat sotmesa a grans canvis. Una societat en què la informació i el coneixement requereixen noves competències, diferents de les que proporcionava l'escola en èpoques anteriors.

Presentació

Antonio Basanta Reyes. *Vicepresident executiu i director general de la Fundació Germán Sánchez Ruipérez*

Novament, la Fundació Germán Sánchez Ruipérez, amb el suport i la col·laboració imprescindibles del Ministeri d'Educació i el concurs d'un grup de professionals i institucions educatives extraordinaris, s'aproxima al sempre esperançador territori de les biblioteques escolars.

I és que no entenem que el progrés sigui possible sense l'aposta decidida per l'educació, de la mateixa manera que, en el context de la societat de la informació que defineix la nostra contemporaneïtat, ens sembla impensable l'existència d'una educació que no faci de la lectura el seu fonament, la seva identitat, el seu projecte i el seu anhel permanent.

Llegir és molt més que una simple habilitat o una destresa. Llegir és nodrir la nostra capacitat d'entendre la realitat que ens envolta, la que ens va antecedir i fins i tot la que marcarà les pautes d'aquest futur cada vegada més imprevisible, però que l'actitud i la condició lectora faran sempre possible. I humà.

Perquè, qui veritablement llegeix viu en la permanent dimensió del diàleg; en l'intent per desxifrar i comprendre allò que és aliè; en l'activa curiositat de revelar tot allò que ignora, al seu torn, el millor dels camins per descobrir-nos a nosaltres mateixos.

Llegir ens fa i ens forja. Ens redimeix i ens vincula. Ens amplia i ens aprofundeix.

Per això, en el context educatiu la lectura no pot ser un factor complementari o marginal. Tot el contrari. Ha de formar part del propi nucli substancial del projecte. Per irrigar la totalitat de les matèries. Per orientar i vertebrar la totalitat del currículum. Per convertir-se en una tasca col·lectiva, en la qual la comunitat escolar participi, consolidada amb la presència de la il·lusió i de l'esforç, de l'aventura i la disciplina, del trajecte individual i col·lectiu, del text i la imatge, de la ficció i la no-

ficció... Sobre la lectura podem aixecar l'edifici educatiu més enlluernador. Sense aquesta, tot estarà exposat a l'inconsistent, a l'incomprensible, a l'inassolible, al trencadís.

La qualitat d'un centre és també, i potser per sobre de qualsevol altre factor valoratiu, la qualitat de la seva aspiració lectora. El seu acord en l'afany comú d'aconseguir alumnes, pares i docents interessats per tot el que s'esdevé al seu al voltant; amb capacitat d'interpretar-ho i comprendre-ho; amb l'esperit crític de qui sap seleccionar i valorar; amb l'exercici creatiu que tota lectura sempre aporta; i que facin d'aquesta experiència un material d'enriquiment personal. I d'intercanvi, de relació, de comunicació amb tots els qui ens envolten. O, dit d'una manera més simple: la qualitat d'un centre educatiu, i d'un sistema educatiu en el seu conjunt, es mesura per la seva capacitat de generar, mantenir i desenvolupar més i millors lectors.

En tot això, la funció de les biblioteques escolars és estratègica. I urgent la necessitat de millorar contínuament.

Específicament per a això va néixer *Biblioteques escolars entre interrogants?*: amb el desig de proporcionar als centres educatius unes pautes d'avaluació de les seves biblioteques que els permetin conèixer, d'una manera objectiva, flexible i integrada, la seva realitat, les seves fortaleeses i debilitats, així com aportar-los la manera d'enriquir tot el que ofereix cadascuna d'aquestes biblioteques escolars. Hem volgut ser

minuciosos, anar a passos comptats, exigir-nos la màxima claredat i aplicabilitat quan suggerim, perquè realment aquesta sigui una eina definida per la utilitat i l'eficàcia. I perquè serveixi al propòsit de disposar d'unes biblioteques escolars més vives i útils, que és el que realment pretenem.

Res d'això hauria estat factible sense la col·laboració dels qui des de la direcció han fet realitat aquest estudi: Inés Miret, Mònica Baró, Teresa Mañà i Inmaculada Velloso. D'Elena Martín i Luis González, que magistralment van coordinar el desenvolupament del treball. De les persones que ens van donar el seu suport i la seva generosa assessoria: Eulàlia Espinàs, Isabel Monguilot, Cristina Novoa, Pilar Sampedro i Olga Serra. I, molt especialment, dels docents i centres educatius que van participar en l'elaboració d'aquesta proposta, tots exemple de compromís lector: Carmen Cuesta (IES Juan de Herrera), María José Díaz (IES El Escorial), Pilar Morales (CEIP Bartolomé Cossío), Carme Pardo (Institut Vila de Gràcia) i Mariona Trabal (Escola Orlandai). A tots ells, la meua gratitud més sincera. I la meua admiració més profunda.

El segle xx ha estat el segle de la lectura (mai abans la humanitat no havia aconseguit taxes semblants d'alfabetització). El segle XXI és ja el segle dels lectors. Tant de bo també ho sigui de les nostres estimades —i imprescindibles— biblioteques escolars.

Autoavaluar-se per a què?

Elena Martín. *Catedràtica del Departament de Psicologia Evolutiva i de l'Educació. Universitat Autònoma de Madrid*

Si s'hagués d'escollir el tema que ha experimentat més auge en l'àmbit de l'educació escolar durant l'últim mig segle, crec que es podria concitar un ampli consens en què aquest ha estat el de l'avaluació educativa (Tiana, 2009). Tanmateix, l'avanç dels processos d'avaluació ha estat molt desigual, tant des del punt de vista de les seves funcions com dels nivells i àmbits en què s'ha dut a terme. Pel que fa al primer, la rendició de comptes és la funció a la qual s'ha atorgat primacia. La idea que és imprescindible tenir informació sobre el funcionament dels sistemes educatius i que els responsables de la seva marxa, en els diferents nivells, han de justificar l'ús que es fa dels recursos que s'inverteixen en educació, ha passat a formar part de la cultura educativa. Què es pot dir de la funció de millora? En el discurs teòric i en el qual s'assumeix oficialment des dels organismes internacionals i les administracions educatives, la resposta seria clara: la millora és la funció per excel·lència. Certament, la meta inherent a l'avaluació, i per això irrenunciable, és la millora. Tot procés intencional —i l'educació formal ho és essencialment— requereix procediments que permetin comprovar en quina mesura es van aconseguint les metes perseguides, amb la finalitat de poder reajustar els processos a partir de la informació obtinguda. Si no es disposa d'aquests mecanismes d'avaluació, la qualitat queda en dubte.

Es pot apreciar, tanmateix, una distància notable entre la declaració d'intencions de fer revertir els resultats de l'avaluació en actuacions de millora, i la realitat de les polítiques educatives i dels plans dels centres escolars (Coll i Martín, 2006). Les raons d'aquesta, de vegades, escassa repercussió de l'avaluació en mesures concretes que impulsin la qualitat de l'ensenyament, poden ser diverses. En primer lloc, alguns processos d'avaluació estan bàsicament centrats en els resultats i gairebé no ofereixen informació sobre els processos. Sense poder desxifrar les causes de la situació que les dades de l'avaluació descriuen, no és possible

planificar millores. D'altra banda, la unitat d'anàlisi de gran part dels estudis d'avaluació fa difícil derivar actuacions concretes, ja que se sol referir al conjunt del sistema educatiu —estatal o autonòmic—, i la realitat dels centres és molt més diversa del que les tendències generals poden mostrar. Però, potser, la raó més important és que resulta ingenu pensar que de les dades d'una avaluació poden derivar directament propostes d'intervenció. Les dades no parlen per si mateixes. Necessiten ser interpretades, i tota interpretació necessita, al seu torn, un marc teòric. Traduir els resultats de l'avaluació a plans d'actuació suposa un coneixement expert propi, la qual cosa al seu torn significa professionals qualificats que treballin en aquesta *interfase* entre resultats i planificació. Part d'aquest coneixement expert consisteix a entendre que cap aspecte rellevant de l'educació escolar es pot modificar de forma simple actuant únicament sobre un factor. Com tota realitat social, l'ensenyament respon a una lògica multicausal i interactiva. Són múltiples les variables que incideixen en qualsevol àmbit de la realitat educativa, i l'actuació sobre una d'aquestes afecta les altres com a parts d'un mateix sistema. La relació entre avaluació i millora no és, per tant, ni simple ni immediata i requereix, entre altres coses, diferenciar amb lucidesa què es pot esperar de cada nivell i àmbit en què s'aplica (Martínez Rizo, 2009).

Els focus actuals de l'avaluació

En les últimes dècades, el focus prioritari de l'avaluació s'ha situat sobre el coneixement dels nivells de rendiment assolits pels estudiants. Els estudis pioners de l'IEA (*Association for the Evaluation of Educational Achievement*) sobre matemàtiques i ciències (TIMMS) i la prova de comprensió lectora que aquesta mateixa organització aplica al 4t curs de l'educació primària (PIRLS), juntament amb els més recents de l'OCDE agrupats sota el programa PISA, són els referents més clars en l'àmbit de l'avaluació. Es tracta en tots aquests casos, com ja és conegut, d'avaluacions internacionals, en les quals la unitat d'anàlisi de les dades és el país, o la regió, o la comunitat autònoma que vol disposar d'una mostra representativa de la seva població escolar¹. Els resultats, per tant, són d'utilitat sobretot per a les administracions educatives, que constitueixen, de fet, l'audiència dels informes d'aquests organismes.

No obstant això, tot i que els centres escolars no poden veure reflectida la seva realitat concreta en aquestes avaluacions —ni tan sols si han format part de la mostra—, el missatge sobre el tipus de competències que han de ser la meta de l'ensenyament ha anat tenint impacte en la cultura escolar. Les proves estan elaborades des de l'enfocament de les competències (DESECO-OCDE, 2005, Perrenoud, 2004). En els informes no s'ofereixen únicament els resultats d'aprenentatge, sinó que s'aporta un valuós marc teòric que desentraña els processos psicològics i els diferents tipus d'habilitats que es postula que són subjacents a les preguntes de la prova. Aquest desenvolupament teòric i els mateixos ítems que componen les proves s'han convertit, per a aquells docents i professionals de l'educació atents als processos d'innovació, en un referent que pot ajudar a entendre el complex enfocament de les competències (Monereo, 2009).

Aquest tipus d'estudis té, sens dubte, debilitats (vegeu, per exemple, el monogràfic de *Revista de Educación* de 2006 sobre PISA), però compleixen una funció important ja que ofereixen un referent comú que permet establir anàlisis compartides per un nombre cada vegada més gran de països. El seu valor no resideix únicament en la informació que s'ofereix sobre els nivells de rendiment, sinó en la identificació que es fa en els estudis dels factors associats als resultats. Encara que aquestes variables no es poden interpretar com a causa dels nivells d'aprenentatge, sí sabem que es tracta d'elements dels sistemes educatius sobre els quals cal actuar si es vol millorar la qualitat de l'ensenyament. Malgrat no ser estudis que se centrin pròpiament en els processos, les cada vegada més sofisticades anàlisis de factors associats obren una porta a la millor comprensió dels canvis que podrien ser necessaris. En aquest mateix sentit, són molt interessants les noves línies d'avaluació que, aquestes sí, tenen ja com a objectiu explícit analitzar aspectes clau de la qualitat, més enllà dels seus resultats. L'estudi TALIS (*Teaching and Learning International Survey*) (OCDE, 2010) sobre les pràctiques del professorat és un exemple clar d'aquesta nova tendència, que seria bo que creixés.

La línia marcada pels programes de l'IEA i l'OCDE no només ha tingut repercussió directa a través dels seus informes de resultats, sinó també en la mesura en què ha influït de forma molt notable en les proves nacionals. En el cas espanyol, les Avaluacions Generals de Diagnòstic, establertes per

la LOE, així com els programes que la majoria de les administracions educatives autonòmiques han posat en marxa a les seves comunitats, responen a l'enfocament d'avaluació de competències iniciat per les organitzacions internacionals. Tanmateix, la funció d'aquest tipus d'avaluacions és diferent, ja que s'hi realitzen les anàlisis per a cada centre i cada alumne. En aquest cas, en rebre el col·legi o l'institut els resultats del seu alumnat —agregats per curs, però també individualitzats en molts casos—, i en poder interpretar-los a més en comparació en comparació amb d'altres centres de contextos socioculturals semblants, les possibilitats d'interpretar aquestes dades en termes d'actuacions de millora són molt superiors. No obstant això, una vegada més, elaborar un pla de millora implica un procés complex, en el qual la informació que aporten aquestes avaluacions diagnòstiques és només una de les peces.

Encara que les institucions escolars poden fer ús de les avaluacions diagnòstiques, aquestes no constitueixen pròpiament una avaluació de centres. El centre educatiu és la unitat bàsica de qualitat, i no ho són ni el docent, ni l'aula, ni el sistema en el seu conjunt. Els enfocaments d'eficàcia escolar i de millora de l'escola plantegen en els seus supòsits que és a l'escola on agafen forma els factors de qualitat (Murillo, 2005; Murillo i Muñoz Repiso, 2005). La qualitat de l'ensenyament depèn, primer de tot, dels processos de planificació i desenvolupament de la pràctica educativa d'un equip docent que, en col·laboració amb les famílies, ajusta la seva intervenció a les característiques específiques de l'alumnat. El centre és la unitat de qualitat i hauria de ser, per tant, la unitat essencial d'avaluació. No obstant això, la realitat no es correspon amb aquest supòsit.

L'avaluació dels centres escolars

La cultura d'avaluació de centres encara és escassa a Espanya. De fet, la LOE només fa un esment succint a aquesta en els termes següents: «En les avaluacions de centres que podran dur a terme les administracions, a més de les avaluacions internes, es tindran en compte les situacions socioeconòmiques i culturals de les famílies i alumnes que acullen, l'entorn del centre i els recursos de què disposa». Aquesta poca presència en la normativa bàsica tampoc no ha tingut gaire desplegament per part de les

comunitats autònomes, ni s'ha produït un suport generalitzat a aquest nivell de l'avaluació com el que s'ha dut a terme en les proves de rendiment acadèmic. El model de la qualitat total (EFQM), derivat de la preocupació del món de l'empresa pels sistemes de control de qualitat, va suposar una fita en l'avaluació de centres. Molts d'aquests l'han aplicat els últims anys i algunes administracions l'han impulsat directament o indirectament (Martínez i Riopérez, 2005). Juntament amb aquest programa pioner s'han desenvolupat altres models de gestió de la qualitat que, en conjunt, han anat guanyant presència. La majoria de les entitats titulars de centres privats han incorporat els seus col·legis a aquests processos, i també són freqüents els col·legis i instituts públics que treballen en aquesta línia. En el cas de les institucions que imparteixen ensenyaments de formació professional, també és habitual sotmetre's a l'acreditació ISO atorgada per AENOR. Tanmateix, no podem parlar que aquesta sigui una realitat generalitzada a tots els centres escolars ni assumida com una tasca incorporada a l'activitat quotidiana de qualsevol institució escolar. D'altra banda, en tots aquests casos es tracta d'avaluacions externes i que no sempre comprenen tot allò que ha de ser valorat. Una avaluació global de la qualitat requereix tenir en compte, almenys, quatre aspectes, com van plantejar ja fa més de vint anys Stufflebeam i Shinkfield (1987): el context, el punt de partida (*input*), els processos i els productes (CIPP). Dur a terme l'avaluació d'un centre escolar implica tractar conjuntament tots aquests aspectes i combinar la mirada externa i la interna.

Com en altres temes, en el debat sobre l'avaluació externa i interna s'ha plantejat durant molts anys un fals dualisme. No sembla que hi hagi cap justificació per haver de fer escollir un centre entre l'una i l'altra. La combinació d'ambdues potencia els avantatges de cada enfocament i en redueix les respectives limitacions (Martín, 2011). Hi ha determinats aspectes als quals és impossible accedir si no és mitjançant una avaluació interna. La comprensió profunda i total del funcionament del centre reclama tenir en compte la perspectiva dels qui hi pertanyen, suposa aprofitar la riquesa que prové de poder centrar l'anàlisi en els processos, i no només en els productes, i de fer-ho a més a través de molts indicadors que no es poden mesurar a través d'instruments estandarditzats tancats.

En l'avaluació interna es pot atendre els aspectes específics i diferencials de cada col·legi o institut, als quals necessàriament cal renunciar quan la mirada se centra en allò que és comú, com és el cas de l'avaluació externa. No obstant això, aquesta també té aportacions molt interessants. En primer lloc, ofereix una altra perspectiva que, precisament per ser externa, pot destacar elements menys evidents per als membres de la comunitat educativa. També permet interpretar les dades del centre des de la comparació amb altres col·legis i instituts semblants, la qual cosa els dóna un nou significat. Malauradament, si l'avaluació externa dels centres encara no ha aconseguit consolidar-se, la interna tampoc és una realitat habitual en el sistema educatiu espanyol. Tanmateix, l'autoavaluació hauria de ser la perspectiva irrenunciable d'un procés de valoració de la qualitat. Sense aquesta, l'avaluació és, sense cap mena de dubte, incompleta.

Què aporta l'autoavaluació?

Les teories del desenvolupament humà entenen que aquest consisteix en un progrés des de l'heteroregulació a l'autoregulació; d'un estat en què la persona encara necessita que la guiïn des de fora, a càrrec d'altres que són més experts, a una situació en què ella mateixa ja disposa de recursos propis que li permeten dirigir la seva vida. Aquesta analogia pot ajudar a entendre la relació entre l'avaluació externa i l'autoavaluació. Igual que cap ésser humà mai no podrà prescindir de les aportacions essencials que li ofereixen els altres, un centre escolar sempre enriquirà la comprensió del seu funcionament amb la perspectiva de l'avaluació externa, però el progrés qualitatiu es produirà en la mesura en què sotmeti a reflexió el seu ensenyament mitjançant un procés intern, conjunt i recursiu.

En el frontispici del temple grec de Delfos apareixia una de les màximes d'aquesta cultura: *Coneix-te a tu mateix*. Aquesta seria la meta de l'autoavaluació: identificar i comprendre els processos de funcionament del centre escolar que poden donar compte de la qualitat de l'educació que reben els estudiants. L'avaluació interna permet analitzar els processos amb un nivell de detall i de complexitat difícil d'obtenir a través d'altres procediments. Des de dins del col·legi o institut s'és conscient d'aspectes clau que no són fàcils de percebre des de fora.

Tanmateix, la mirada interna pot pecar de falta de perspectiva. Quan les persones construïm una explicació dels esdeveniments que ens envolten, no és probable que canviem aquesta forma de veure el món per mecanismes propis. D'aquí la importància que en l'autoavaluació participin els diferents col·lectius que componen la comunitat escolar. La forma tan peculiar de situar-se davant l'educació dels docents, els estudiants i les famílies contribueix a la pluralitat de perspectives que resulten imprescindibles per evitar que l'autoavaluació doni lloc a una anàlisi empobrida. Aquesta riquesa de punts de vista es pot produir igualment dins d'aquests col·lectius, en què per sort conflueixen concepcions diverses. Si es té aquest contrast d'aportacions i de formes d'interpretar la realitat, l'autoavaluació corre el risc de convertir-se en una constatació d'obvietats o en un discurs d'autocomplaença. Tanmateix, no resulta intuïtiu valorar el contrast de punts de vista; estar convençut que, com que no hi ha una veritat objectiva, la via per aproximar-se a la comprensió més total és adoptar un enfocament que obligui les diferents perspectives a dialogar entre si, i amb això poder promoure un raonament cada vegada més rigorós i lúcid. Quan no s'ha reflexionat sobre la riquesa del perspectivism, es tendeix a pensar ingènuament que la confluència de moltes veus només complica innecessàriament el procés, i per aquest motiu pot ser que sovint no es promocióni suficientment la participació.

La riquesa de perspectives no és, tanmateix, l'únic argument que justifica la importància que l'autoavaluació es planifiqui amb la participació conjunta dels diferents membres del centre escolar. La seva implicació és l'altra meta. Dur a terme l'autoavaluació amb la màxima informació, vèncer les resistències que sovint provoquen els resultats i, sobretot, impulsar els processos de millora que en derivin, implica tenir el compromís del màxim nombre de persones del centre. Poder comptar amb ells no només com a informants, sinó en els diferents passos del procés: definició de les metes i funcions, disseny dels instruments, recollida de dades, interpretació d'aquestes i elaboració i desenvolupament del pla de millora. El seu paper serà diferent depenent de la seva responsabilitat al centre, i delimitar bé l'aportació de cadascú és una de les tasques de l'equip que coordini l'avaluació.

Una instantània de la situació del centre en un moment donat té sens dubte valor, però, com en el cas de l'avaluació dels estudiants, l'important

és l'evolució: es progressa, es retrocedeix o s'observa una situació d'estancament? En l'avaluació, interna o externa, l'anàlisi de tendències és essencial. La mateixa dada significa coses molt diferents quan es compara amb la situació anterior en comptes d'intentar interpretar-la en termes absoluts. D'aquí el tercer atribut de tota autoavaluació: la recursivitat. L'avaluació interna s'ha de repetir amb una periodicitat estable i cada nou procés s'ha de nodrir de les experiències anteriors i modificar-les a partir del que s'hi ha après. No ens referim aquí a les conseqüències de l'autoavaluació, de les quals parlarem immediatament, sinó a la valoració de la pròpia avaluació. Aquest nivell metareflexiu, en el qual el mateix procés d'autoavaluació se sotmet a revisió, és una garantia que el procés no s'anquilosi i perdi amb això funcionalitat. La periodicitat amb la qual s'ha de repetir el procés dependrà de la naturalesa de l'àmbit que s'estigui analitzant, però en general cal pensar que els canvis en l'ensenyament necessiten temps, per la qual cosa no sol tenir gaire sentit utilitzar períodes inferiors a dos anys.

La periodicitat està relacionada, d'altra banda, amb la meta de l'autoavaluació. En aquest cas es veu amb més claredat que en cap altre que la funció és la millora i, com a tal, l'objectiu està indissociablement unit a la forma en què es dugui a terme. El propi procés d'autoavaluació pot produir ja en si mateix canvis favorables per al funcionament del centre. L'autoavaluació és un procés de presa de consciència, i fer explícits aspectes de la realitat que fins a aquell moment romanien aliens al nostre coneixement és, en si mateix, positiu. És ben sabut que comprendre millor un fenomen no garanteix que siguem capaços de canviar-lo, però no ho és menys que sense aquesta comprensió els canvis poden ser erràtics.

Perquè la comprensió es tradueixi en millora, cal elaborar un pla d'actuació, amb tot el que això comporta. En primer lloc, cal interpretar les dades obtingudes en l'autoavaluació i derivar d'aquestes algunes conclusions sobre les quals hi hagi un consens ampli. L'acord també ha de guiar la decisió sobre les actuacions prioritàries. No es pot canviar tot a la vegada. Encertar en les prioritats és un pas bàsic. Cal traduir aquests canvis en seqüències d'actuacions al més precises possible. La precisió no s'ha d'interpretar com a simplicitat. Es tracta de processos complexos que, per tant, no es poden reduir a meres accions. Tot canvi comporta

transformacions en les formes de pensar dels implicats, coordinació entre ells, tensions inevitables, avenços i retrocessos, en síntesi, dinàmiques que costa temps i esforç establir, i encara més consolidar. Aquests processos són els que s'han de planificar, sent conscients que el repte no és tant encertar en el seu disseny com acompanyar el seguiment de la seva posada en marxa, promovent el suport d'un grup substantiu dels implicats que mantingui l'esforç que implica la protocol·lització d'una nova rutina.

Els plans de millora es fan per impulsar processos d'innovació. Els centres, igual que les persones, són resistents al canvi. Els estudis sobre organització i cultura escolar posen de manifest les dificultats en la gestió del canvi, al mateix temps que destaquen la transcendència de saber impulsar aquests processos (Fullan, 2002). L'autoavaluació és una palanca per promoure la innovació. Com que estableix l'hàbit de reservar temps i comprometre estructures per reflexionar sobre el funcionament del centre, es va creant una cultura professional col·laborativa que és la millor garantia per a la qualitat (Hargreaves, 1999). Un centre que es repensa és un centre que avança.

Com tot el que és rellevant, l'autoavaluació no és fàcil. Precisament, un dels perills és considerar que com que es tracta d'un procés intern no requereix condicions especials. La primera condició és establir l'estructura que coordinarà el procés i el paper que tindrà la resta dels participants. Tenir un equip que lideri l'autoavaluació constitueix, sens dubte, un requisit bàsic per impulsar el procés. Liderar no és suplir la competència dels altres concentrant en l'equip totes les responsabilitats, sinó, per contra, aconseguir implicar-hi la major quantitat de persones possible, però amb una organització que permeti assolir resultats que animin a seguir amb l'experiència.

En alguns casos, pot ser que el procés requereixi l'assessorament d'un expert en el tema de l'avaluació de centres en general o en algun dels aspectes que es vulguin valorar en concret, sobretot durant els primers moments de posada en marxa de l'experiència. Si l'expert fa bé la seva funció, la seva perícia passarà als docents o a la resta de la comunitat educativa durant el mateix procés d'assessorament, per la qual cosa la seva presència deixarà de ser necessària en el futur.

Allò que, sens dubte, contribueix a realitzar una autoavaluació és disposar dels instruments adequats. Avaluar comporta identificar les dimensions rellevants en el procés que s'està valorant, desentranyar els elements que puguin estar subsumits en cadascuna d'aquestes, dissenyar indicadors que ajudin a identificar-los i, el més difícil de tot, establir nivells d'assoliment que permetin reconèixer els passos o les fases que permetin l'avenç. No és fàcil elaborar instruments que responguin a aquestes característiques, per la qual cosa una de les ajudes més importants per a un centre és tenir eines d'aquest tipus. En alguns casos, aquests instruments inclouen orientacions sobre com recollir la informació, és a dir, el tipus de fonts i d'informants, així com els procediments i moments més adequats per fer-ho.

Els resultats de l'autoavaluació ofereixen una informació molt valuosa en si mateixa, que no obstant això s'enriqueix quan es repeteix periòdicament el procés, com s'ha comentat anteriorment. Però, també és possible completar la interpretació de les dades establint comparacions amb altres centres, sempre que la realitat d'aquests sigui semblant en les dimensions essencials que donen sentit a la comparació. Òbviament, això implica disposar d'una xarxa de centres o instituts que participin en el projecte. En alguns casos, els qui elaboren instruments d'autoavaluació impulsen xarxes d'aquesta naturalesa. Si no existeix aquesta oferta, poden ser els mateixos centres els que prenguin la iniciativa per coordinar-se, amb la finalitat de compartir tant els resultats de l'avaluació com les possibles actuacions de millora.

Referències bibliogràfiques

- Coll, C. i Martín, E. (2006). Evaluaciones de rendimiento escolar y procesos de cambio curricular en España entre 1990 y 2005. Análisis de un caso. A: Dolz (ed.), *Recherche sur les curriculums, développement et pilotage*, pàg. 78-109. Brussel·les: De Boek.
- Fullan, M. (2002). *Los nuevos significados del cambio en la educación*. Barcelona: Octaedro.
- Hargreaves, A. (1999). *Profesorado, cultura y postmodernidad*. Madrid: Morata.

- Martín, E. (2009). Currículo y evaluación estandarizada: colaboración o tensión. A: E. Martín i F. Martínez Rizo (coord.), *Avances y desafíos en la evaluación educativa*. Madrid: OEI.
- Martín, E. (2011). El asesoramiento en los procesos de evaluación de la calidad de un centro escolar. A: E. Martín i J. Onrubia (coord.), *Orientación educativa y procesos de innovación y mejora de la enseñanza en la educación secundaria. Colección Educación Secundaria. N.15. Vol. III*. Barcelona: Graó.
- Martínez, C. i Riopérez, N. (2005). El modelo de excelencia en la EFQM y su aplicación para la mejora de la calidad de los centros educativos. *Educación XXI. 8*, pàg. 35-65.
- Monereo, C. (coord.) (2009). *Pisa como excusa. Repensar la evaluación para cambiar la enseñanza*. Barcelona: Graó.
- Murillo, J. (2005). *La investigación sobre eficacia escolar*. Barcelona: Octaedro.
- Murillo, J. i Muñoz Repiso, M. (coord.) (2005). *La mejora de la escuela. Un cambio de mirada*. Barcelona: Octaedro.
- OCDE (2005). *La definición y selección de competencias clave (DeSeCo). Resumen*. Consultat el 2.04.10 a: <http://www.deseco.admin.ch/bfs/deseco/en/index/02.html>
- OCDE (2010). *Teaching and Learning International Survey (TALIS)*. París: OCDE. Consultat el 24/2/2010 a: http://www.oecd.org/document/0/0,3343,en_2649_39263231_38052160_1_1_1_1,00.html
- Perrenoud, P. (2004). *Diez competencias para enseñar*. Barcelona: Graó.
- Stufflebeam D.L. i Shinkfield, A.J. (1987). *Evaluación Sistemática. Guía teórica y práctica*. Barcelona: Paidós-MEC.
- Tiana, A. (2009). Evaluación y cambio educativo: los debates actuales sobre las ventajas y los riesgos de la evaluación. A: E. Martín i F. Martínez Rizo (coord.), *Avances y desafíos en la evaluación educativa*. Madrid: OEI.

Notes

1. A PISA 2009, hi han participat 14 de les 17 comunitats autònomes, juntament amb Ceuta i Melilla.

Com podem construir una eina per a la biblioteca escolar?

Els objectius

Construir una eina d'autoavaluació de (i per a) la biblioteca escolar en el nostre context educatiu no és una tasca fàcil, almenys, des de tres punts de vista. L'escassa cultura d'avaluació interna en els centres educatius, el desenvolupament desigual de les biblioteques escolars i l'absència d'uns estàndards acceptats per les administracions educatives, que fixin els requisits de funcionament, són barreres importants per crear instruments que promoguin l'autoanàlisi i repercuteixin en una millora continuada de les biblioteques escolars.

L'origen de l'eina d'autoavaluació *Biblioteques escolars entre interrogants?* es troba en un projecte de recerca finançat pel Ministeri d'Educació, que va permetre emprendre les tasques implicades en la seva concepció, desenvolupament i posada en pràctica de forma pilot. La iniciativa es va plantejar en el marc de les accions que destaquen el paper de l'avaluació en els processos d'implantació de les biblioteques escolars i la seva finalitat era crear una eina manejable, adaptable a diferents realitats i tipologia de centres, d'interès per a agents diversos (responsables de la biblioteca, equips docents, equips directius) i orientada a definir plans de millora.

L'EINA PRETÉN...

- Ser una guia pràctica que orienti, pas a pas, l'avaluació interna.
- Constituir-se en un instrument útil per a una millora planificada.
- Enfortir l'autonomia dels centres i impulsar decisions per a la integració curricular de la biblioteca.
- Fomentar l'autoavaluació, entesa com un projecte d'innovació i formació.

Els referents internacionals

La creació de l'eina d'autoavaluació ha pres com a referència nombrosos treballs internacionals que han inspirat en bona mesura les solucions trobades, tant en la seva concepció com en altres aspectes formals. En particular, s'han estudiat en profunditat quatre casos: els models anglès i escocès, el model portuguès i el model xinès, d'aparició posterior al desenvolupament d'aquesta recerca.

Des de contextos molt diferents, tots aquests models comparteixen alguns elements bàsics: organitzen l'eina entorn de diferents àmbits o dimensions de l'avaluació, estableixen indicadors per a cadascuna d'aquestes i fixen diferents nivells d'assoliment (quatre o cinc) com a referència per a les biblioteques escolars. Tanmateix, entre aquests s'aprecien diferències en diversos aspectes:

- L'existència o no d'uns estàndards previs, que fixin els requisits de funcionament d'una biblioteca escolar, com a paràmetres acceptats per les administracions per a la seva implantació.
- La forma d'integració de la biblioteca en els processos educatius del centre: la política educativa i curricular, els òrgans de direcció i coordinació pedagògica, l'extensió a la comunitat...
- L'enfocament de les dimensions establertes, més orientades en uns casos a l'ús i al paper formatiu de la biblioteca enfront de la gestió dels recursos.
- El grau de detall dels indicadors i, per tant, de les decisions sobre el nivell d'assoliment.
- El valor i el pes d'allò qualitatiu sobre allò quantitatiu en la concreció dels indicadors d'avaluació.
- Les ajudes que s'ofereixen per acompanyar el procés de presa de decisions.

Entre les referències estudiades, les més rellevants han estat:

- Els models, com l'escocès, promoguts per la inspecció educativa, que sota el lema *How good is our school?* es proposa un projecte

d'autoavaluació de centres escolars al voltant de set eixos: currículum; assoliment educatiu; aprenentatge i ensenyament; suport als alumnes; èthos; biblioteca escolar; gestió, lideratge i control de qualitat¹. En aquesta mateixa línia s'emmarca la iniciativa promoguda per l'Ofsted per a la millora de la planificació per mitjà de processos d'autoavaluació².

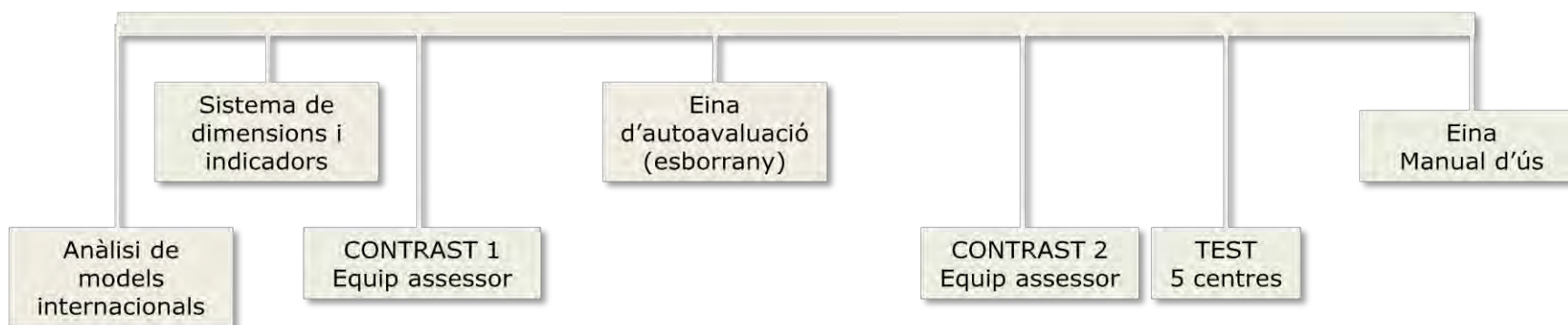
- Les eines concretes d'autoavaluació de la biblioteca escolar adreçades a tots els nivells educatius³ o projectes específics promoguts per a centres d'educació secundària d'Anglaterra [DfES 2004]⁴.
- Els exemples d'aplicació d'eines d'autoavaluació de la biblioteca escolar en centres d'educació infantil i primària anglesos⁵.
- El model d'avaluació promogut per la Rede da Bibliotecas Escolares del Ministeri d'Educació de Portugal, basat en els models anglesos esmentats⁶.
- En el context iberoamericà, la recent iniciativa xilena, que ha fixat uns estàndards per a les biblioteques escolars CRA, a partir dels quals es defineixen diferents nivells d'assoliment, que els centres educatius poden emprar com a eina d'autoavaluació⁷.

LES PRÀCTIQUES INTERNACIONALS MOSTREN LA IMPORTÀNCIA DE...

- Orientar l'anàlisi cap a la integració de la biblioteca en la política educativa i curricular del centre.
- Organitzar l'eina situant els recursos al servei de l'acció educativa i de les necessitats dels professors i els alumnes.
- Mantenir un equilibri entre indicadors de caràcter qualitatiu i quantitatiu. Ambdós són importants.
- Establir diferents nivells d'assoliment, de manera que les millores també siguin planificades pas a pas.

El procés de treball

En el procés de treball hem tingut la col·laboració de catorze professionals, que van aportar la seva experiència en diferents moments. Les tasques es van organitzar en les fases d'anàlisi i definició, de creació de pautes i instruments i de contrast amb experts i proves en centres, segons mostra l'esquema següent.

Esquema 1 – Procés de treball

Durant el procés de treball es van seguir les fases següents:

ANÀLISI I DEFINICIÓ

Selecció de bones pràctiques internacionals i anàlisi del marc teòric, dels models d'aplicació i d'altres qüestions referides als procediments d'aplicació. En paral·lel, definició d'un marc d'indicadors de qualitat amb relació a diferents àmbits de la biblioteca.

ELABORACIÓ DE PAUTES I INSTRUMENTS

Confecció de les pautes i instruments de recollida d'informació pel que fa a les dimensions i els indicadors de qualitat fixats. Definició i il·lustració dels nivells d'assoliment.

CONTRAST AMB L'EQUIP ASSESSOR I PROVES EN CENTRES

Recollida de suggeriments de l'equip assessor en dos moments. En paral·lel, aplicació o prova en cinc centres educatius.

EDICIÓ FINAL

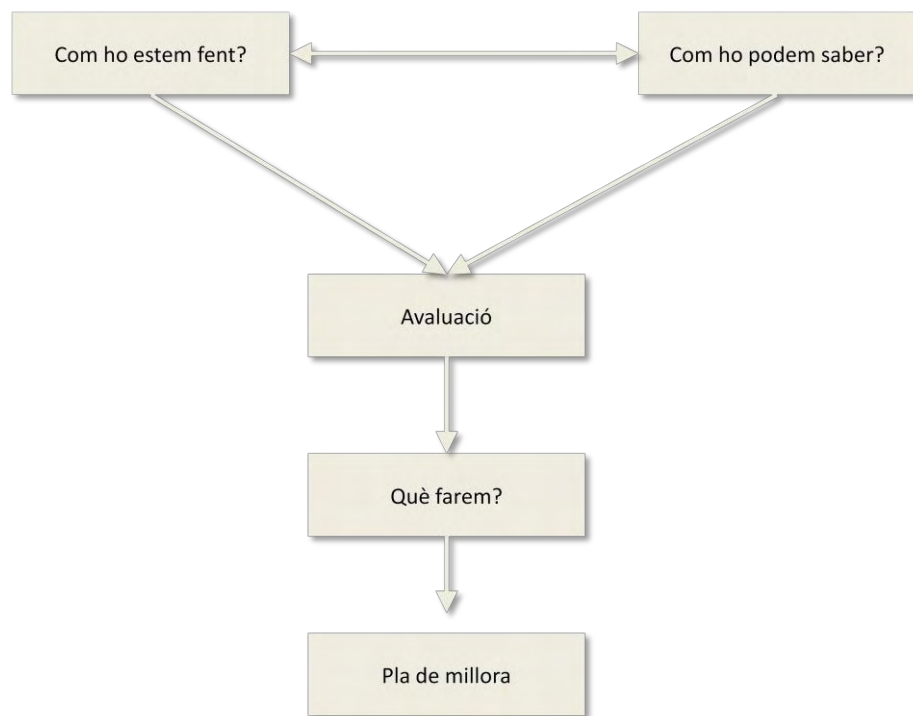
Preparació de l'eina, juntament amb les instruccions i els materials per a la seva aplicació.

CENTRES EDUCATIUS PILOT

- CEIP Bartolomé Cossío (Madrid)
- Escola Orlandai (Barcelona)
- IES El Escorial (El Escorial, Madrid)
- IES Juan de Herrera (San Lorenzo de El Escorial, Madrid)
- Institut Vila de Gràcia (Barcelona)

L'autoavaluació basada en preguntes

L'eina pretén desencadenar una reflexió ordenada, basada en preguntes, que han estat agrupades prenent com a referència el model escocès abans descrit.

Esquema 2 - L'autoavaluació basada en preguntes

Com ho estem fent? Suposa arribar a un acord bàsic sobre el focus de l'autoavaluació: en quins aspectes cal centrar l'anàlisi quant als objectius del centre. El marc suggerit convida a una reflexió àmplia sobre el paper de la biblioteca en el conjunt del projecte pedagògic del centre, posant els recursos al servei del model educatiu. Proposa, així mateix, una reflexió compartida, procurant diferents perspectives.

Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?

Suposa aprendre a valorar la seva pràctica amb relació a diversos indicadors de qualitat, sol·licitant informació rellevant i analitzant assoliments i deficiències. Com a ajuda, s'il·lustren diferents nivells d'assoliment i es proposen preguntes i procediments de recollida d'informació que ajudin a situar-se en algun dels nivells proposats.

Com podem millorar? Suposa fer un balanç dels punts forts i febles de la biblioteca, la qual cosa permet avançar en un pla de millora. Inclou la fase de planificació i l'acord sobre tasques prioritàries, així com sobre terminis, responsables i formes d'organitzar el treball per dur-les a terme.

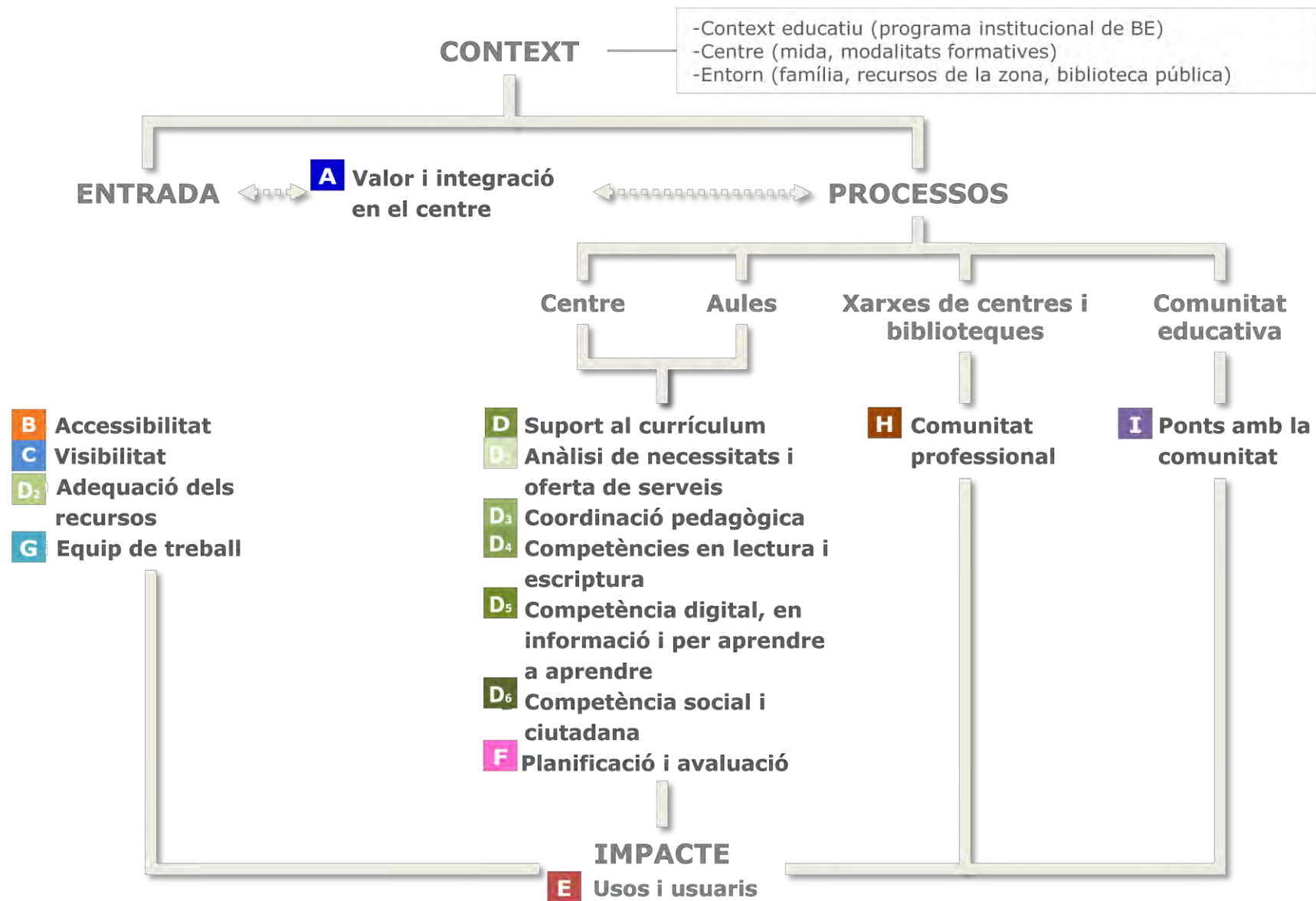
En l'eina proposada, aquest procés de reflexió es tradueix en fulls de treball que poden ajudar a sistematitzar cada pas.

Les dimensions d'avaluació

La selecció de dimensions d'avaluació parteix del model esmentat de Stufflebeam i Shinkfield⁸, que estableix que l'avaluació no es pot limitar a comprovar si els objectius han estat assolits, sinó que també s'ha d'incloure la informació sobre com s'està desenvolupant el programa objecte d'estudi per aconseguir millorar-lo.

El model teòric, també conegut com a CIPP, estructura les dimensions d'avaluació entorn de quatre nivells d'anàlisi: context (*Context*), entrada (*Input*), procés (*Process*) i producte (*Product*). En aquest marc, el Context es refereix a les variables de l'entorn, així com a les condicions en què es desenvolupa el programa objecte d'avaluació; l'Input o l'entrada reflecteixen la situació sobre la qual s'aplicarà; els Processos inclouen els aspectes implicats en el desenvolupament del pla proposat; finalment, el Producte o l'impacte consideren els assoliments del programa. L'establiment de relacions entre els diferents nivells d'anàlisi permet oferir una imatge completa i integrada de l'impacte d'un programa en el procés d'ensenyament i d'aprenentatge.

Sobre aquest model general, s'han plantejat adaptacions per acomodar-se a les característiques del treball, segons queda reflectit en l'esquema següent:

Esquema 3 – Model d'anàlisi basada en el model CIPP de Stufflebeam i Shinkfield

D'acord amb l'esquema proposat, es prenen com a referència quatre nivells d'anàlisi:

- Context: preveu l'anàlisi del context educatiu (en particular, l'existència o no d'un programa institucional de biblioteques escolars), de les característiques del centre (mida, modalitats formatives...) i de l'entorn (famílies, recursos culturals i educatius de la zona, biblioteca pública pròxima...). L'eina no inclou pautes específiques per a la recollida d'aquesta informació, ja que habitualment està disponible en el projecte educatiu.
- Entrada: inclou el valor i la integració de la biblioteca en el centre (suport de l'equip directiu, dotació econòmica, etc.), l'anàlisi dels recursos que se li assignen (d'infraestructures, documentals i humans), la seva accessibilitat, visibilitat i disponibilitat d'acord amb les necessitats.
- Processos en quatre àmbits: centre, aules, xarxes de centres i biblioteques i comunitat educativa. En particular, avalua la integració en el centre (en la documentació, en la relació amb les famílies...), l'anàlisi de necessitats i l'oferta de serveis, la coordinació pedagògica, el suport de la biblioteca al desenvolupament de les competències que preveu el currículum (competències en lectura i escriptura; competència digital, en informació i per aprendre a aprendre; competència social i ciutadana), la creació de comunitats professionals i els ponts amb la comunitat.
- Impacte: mesura les repercussions en els usos i usuaris des d'una perspectiva àmplia.

Aquests quatre nivells comprenen, al seu torn, catorze dimensions d'avaluació de la biblioteca escolar:

A VALOR I INTEGRACIÓ EN EL CENTRE

S'avalua el valor que el centre concedeix a la biblioteca i el que li atorguen els diferents components de la comunitat escolar en aspectes com la seva presència en els documents fonamentals, els recursos que se li assignen i la seva participació en els òrgans de gestió i coordinació pedagògica.

B ACCESSIBILITAT

Es valoren diferents aspectes que faciliten l'ús de la biblioteca tant des d'un punt de vista físic (espais, equipaments, senyalització, organització de la col·lecció), com amb relació a la gestió escolar (horaris, integració de la biblioteca d'aula...).

C VISIBILITAT

Es valoren les accions que promou la biblioteca pel que fa a la difusió (donar a conèixer), la comunicació (convidar a la interacció) i la senyalització (situar l'espai) en el conjunt del centre.

D SUPORT AL CURRÍCULUM

D1 ANÀLISI DE NECESSITATS I OFERTA DE SERVEIS

Es valoren els mecanismes per detectar les necessitats dels usuaris (estudiants i docents) i l'adequació dels serveis per satisfer-les.

D2 ADEQUACIÓ DELS RECURSOS DOCUMENTALS

Es valora si els recursos disponibles són suficients per al nombre d'estudiants i docents del centre i si són adequats a les necessitats de suport al currículum. Es valora també l'equilibri temàtic en la composició del fons i la varietat de suports, així com les tasques d'expurgació i actualització de la col·lecció.

D3 COORDINACIÓ PEDAGÒGICA

Es valora el nivell d'integració de la biblioteca en l'activitat pedagògica, així com les estratègies emprades per assegurar la coordinació de la biblioteca amb l'equip docent.

D4 COMPETÈNCIES EN LECTURA I ESCRITURA

Es valora el paper de la biblioteca en el desenvolupament de les competències en lectura i escriptura, així com les estratègies específiques que promouen aquest àmbit.

D5 COMPETÈNCIA DIGITAL, EN INFORMACIÓ I PER APRENDRE A APRENDRE

Es valoren les accions de la biblioteca quant a l'alfabetització digital (que comprèn tant l'alfabetització multimèdia com en TIC) i l'alfabetització en informació. S'incorporen, així mateix, les accions orientades al fet que els alumnes aprenguin a gestionar i a regular els propis processos d'aprenentatge.

D6 COMPETÈNCIA SOCIAL I CIUTADANA

Es valora la contribució de la biblioteca al desenvolupament de la competència social i ciutadana, així com la seva coordinació amb accions del centre en aquest àmbit (drets humans, igualtat, multiculturalitat...).

E USOS I USUARIS

S'avalua el nivell d'activitat que té la biblioteca per part dels usuaris (estudiants i docents) i el seu grau de satisfacció.

F PLANIFICACIÓ I AVALUACIÓ

Es valora el Pla anual de la biblioteca (la seva concreció, l'operativitat, el grau de formalització i actualització) juntament amb les estratègies d'avaluació previstes. En els dos casos, es valora la implicació de diferents agents (docents, estudiants, Comissió de Biblioteca, Direcció...).

G EQUIP DE TREBALL

En aquest apartat es valoren la dedicació de la persona responsable, la seva formació i les funcions que exerceix. També es pregunta pel paper de la Comissió de Biblioteca i el dels equips de suport.

H COMUNITAT PROFESSIONAL

Es valora la relació que s'estableix amb programes institucionals de millora de la biblioteca escolar, o promoguts per les administracions educatives o per un altre tipus d'entitats (fundacions...). Així mateix, s'avalua la integració en xarxes professionals, associacions, grups de treball, seminaris especialitzats, etc. Finalment, es valora la col·laboració amb la biblioteca pública, així com amb altres centres de documentació (centres de professors, biblioteques especialitzades...).

I PONTS AMB LA COMUNITAT

Es valoren la relació i l'obertura de la biblioteca a la comunitat en què està immersa: relació amb entitats, associacions i altres serveis, així com amb les famílies, associacions d'antics alumnes...

Les característiques de l'eina

Aquesta eina ha estat concebuda perquè pugui ser utilitzada de forma senzilla. S'ha dissenyat tenint en compte les característiques següents:

- Pretén suscitar un procés d'anàlisi interna i compartida.
- Està dissenyada com un protocol o full de ruta que guia, pas a pas, la reflexió.
- Està basada en preguntes que un centre es pot fer per millorar els processos educatius basant-se en la biblioteca.
- Estableix ponts amb els plans de lectura i escriptura i els de TIC, no sempre suficientment integrats amb el de biblioteca.
- Se centra tant en els productes com en els processos.
- Proposa una anàlisi recursiva i periòdica (biennalment).
- Es pot aplicar en centres de primària, instituts de secundària, centres de persones adultes...

- És personalitzable; en funció de diferents necessitats, es poden definir itineraris adaptats.
- Ajuda a acordar millores en funció del punt de partida de cada centre.
- Es proposa com un document de treball obert, compost per una col·lecció de fulls on poder anotar, ampliar, eliminar, compartir...

Notes

1 *How good is our school? Incorporating the six-point scale. Self-evaluation using quality indicators.* Norwich: HM Inspectorate of Education, 2002.

2 *Improving performance through school self-evaluation and improvement planning.* London: Office for Standards in Education, Children's Services and Skills, 2006. Reference No. HMI 2646.

³ *Taking a closer look at the School Library Resource Centre: self-evaluation using performance indicators* SCCC / HMI Audit Unit, 1999.

⁴ *Improve your library: A Self-Evaluation Process for Primary Schools.* London: DfES, 2004.

⁵ *Examples of Good Practice in Primary and Nursery School Libraries. A Report by North Lanarkshire Council Education Resource Service.* 2003.

⁶ *Modelo da avaliação da biblioteca escolar.* Rede da bibliotecas escolares, Ministerio da Educação de Portugal, 2010. <http://avaliacao.rbe.min-edu.pt/login.jsp>

⁷ *Estándares para bibliotecas Escolares CRA.* Gobierno de Chile. Ministerio de Educación, 2010.

http://www.bibliotecas-cra.cl/uploadDocs/201011021326290.Estandares_BibibliotecasCRA.pdf

⁸ Stufflebeam D.L. i Shinkfield, A.J. (1987). *Evaluación Sistemática Guía teórica y práctica.* Barcelona: Paidós-MEC.

Eina d'autoavaluació

L'eina d'autoavaluació *Biblioteques escolars entre interrogants?* es proposa com un document obert, compost per un conjunt de fulls de treball que, pas a pas, en va regulant l'autoanàlisi. Tots els fulls estan dissenyats perquè hi quedin enregistrades les idees que vagin sorgint i inclouen nombrosos espais per anotar, ampliar, eliminar, comentar i deixar constància de les decisions que es van adoptant.

Aquest instrument permet documentar el procés intern d'un centre i convida que es dugui a terme de forma conjunta i recursiva (almenys, biennalment).

L'eina es compon de:

- Fulls de treball
- Manual d'ús
- Consells
- Glossari

Fulls de treball

1. Pla d'autoavaluació
2. Dades bàsiques de la biblioteca
3. Dimensions i indicadors d'assoliment: de la **A a la I**
 - Com ho estem fent?
 - Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?
 - Com podem millorar? Full d'avaluació i planificació
4. Full resum

1. Pla d'autoavaluació

CENTRE _____

COORDINACIÓ DEL PROCÉS A CÀRREC DE _____
(nom de la persona responsable de la BE)

ITINERARI ESCOLLIT

- Complet (dimensions de la A a la I)
- Orientat a la integració curricular (dimensions A, D, F i G)
- Orientat al balanç entre recursos i usos (dimensions B, C, D2, E, F i G)

- Itinerari personalitzat. Cal indicar-hi les dimensions avaluades:

ALTRES PERSONES IMPLICADES

- Comissió de Biblioteca (si n'hi ha)
- Docents
- Estudiants
- Comissió de Coordinació Pedagògica
- Equip directiu
- Claustre

- Famílies
- Assessoria externa
- Altres (per exemple: biblioteca de la zona, associacions professionals, etc.)

TEMPS ESTIMAT _____

CALENDARI DE REUNIONS

DATA	ASSISTENTS
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	
6.	
7.	
8.	
9.	
10.	
11.	
12.	
13.	
14.	

PERIODICITAT PREVISTA PER A L'AUTOAVALUACIÓ

- Biennal
- Una altra. Quina _____

S'hi ha d'indicar la data d'inici prevista de la següent autoavaluació _____

PER DOCUMENTAR EL PROCÉS

- Es crearà una carpeta compartida a la xarxa del centre anomenada _____
- Els documents impresos s'arxivaran a _____
- La persona responsable de gestionar l'arxiu serà _____

ACCIONS AMB ELS RESULTATS I EL PLA DE MILLORA

- Contrastar els resultats amb els d'autoavaluacions anteriors (si n'hi ha)
- Elaborar un dossier amb la documentació generada durant el procés
- Contrastar els resultats amb altres centres en procés d'autoavaluació
- Difondre els resultats en el centre (claustrer, consell escolar...)
- Participar en convocatòries d'ajudes a les biblioteques escolars

COMENTARIS:

Data de realització del Pla i persones que hi han intervingut _____

2. Dades bàsiques de la biblioteca

Abans de començar a utilitzar l'eina d'autoavaluació, completa aquesta fitxa per obtenir una visió ràpida d'algunes dades bàsiques.

LES MEVES DADES	
Centre	Nre. d'alumnes
	Nre. de professors
	Modalitats formatives (indica)
Context	Existeix un programa institucional de biblioteca escolar a la comunitat autònoma? (sí/no)
	Existeix una biblioteca pública a la zona? (sí/no)
	Altres recursos de l'entorn (indica)
Biblioteca	Biblioteca central (sí/no)
	Anys en funcionament
	Biblioteques d'aula (sí/no)
	Biblioteques als departaments (sí/no)
Instal·lacions	Superfície (m ²)
	Nre. de llocs de lectura
	Nre. total d'ordinadors
	Altres (CD-ROM, DVD, lectors electrònics...) (indica)
	Altres (magatzem, sala d'ordinadors...) (indica)

LES MEVES DADES	
Col·lecció	Nombre d'ítems
	Varietat de suports (CD-ROM, DVD, llibre electrònic...) (sí/no)
	Llibres de coneixement (% sobre el total)
	Llibres de ficció (% sobre el total)
	Catàleg automatitzat (sí/no)
Equip de treball	Professor/a (sí/no)
	Bibliotecari/ària (sí/no)
	Altres (sí/no)
	Antiguitat en el càrrec
	Dedicació setmanal del responsable (nre. d'hores)
	Comissió de Biblioteca (sí/no)
	Equips de suport (docents, estudiants, famílies) (indica)
	Pressupost anual per a adquisicions (quantitat estimada)
Gestió i projectes	Obertura en horari lectiu (setmanal) (nre. d'hores)
	Obertura en horari no lectiu (setmanal) (nre. d'hores)
	Participació en projectes d'innovació i millora (sí/no)
	Projecte de biblioteca en el centre (sí/no)

		LES MEVES DADES
Serveis generals	Pla de treball anual de biblioteca	(sí/no)
	Avaluació periòdica	(sí/no)
	Consulta a la sala de materials impresos	(sí/no)
	Consulta a la sala d'audiovisuals	(sí/no)
	Accés a Internet	(sí/no)
	Ús d'ordinadors per a treball personal	(sí/no)
	Préstec individual	(sí/no)
	Préstec d'aula	(sí/no)
	Préstec de departament	(sí/no)
	Préstec interbibliotecari	(sí/no)
	Fotocòpies	(sí/no)
	Obtenció de documents d'altres biblioteques	(sí/no)
	Altres (canó de projecció, processament d'imatges i vídeo digital...)	(indica)

		LES MEVES DADES
Serveis d'informació	Dossiers de premsa	(sí/no)
	Bibliografies	(sí/no)
	Recopilació i selecció de recursos d'Internet	(sí/no)
	Sumaris de revistes	(sí/no)
	Butlletí de novetats	(sí/no)
	Informació personalitzada per correu electrònic	(sí/no)
	Web	(sí/no)
	Publicacions pròpies	(sí/no)
	Promoció de la lectura	(sí/no)
	Formació en l'ús de la informació i les fonts	(sí/no)
Programa d'activitats (últim curs)	Formació d'estudiants en l'ús de TIC	(sí/no)
	Relació amb el Projecte de lectura i escriptura de centre i amb el de TIC	(sí/no)

3. Dimensions, indicadors i nivells d'assoliment

- A. Valor i integració en el centre
- B. Accessibilitat
- C. Visibilitat
- D. Suport al currículum
 - D1. Anàlisi de necessitats i oferta de serveis
 - D2. Adequació dels recursos documentals
 - D3. Coordinació pedagògica
 - D4. Competències en lectura i escriptura
 - D5. Competència digital, en informació i per aprendre a aprendre
 - D6. Competència social i ciutadana
- E. Usos i usuaris
- F. Planificació i avaluació
- G. Equip de treball
- H. Comunitat professional
- I. Ponts amb la comunitat

Itinerari complet:

Itinerari orientat a la integració curricular:

Itinerari orientat al balanç entre recursos i usos:

Itinerari personalitzat:

A

Valor i integració en el centre

S'avalua el valor que el centre concedeix a la biblioteca i el que li atorguen els diferents components de la comunitat escolar en aspectes com la seva presència en els documents fonamentals, els recursos que se li assignen i la seva participació en els òrgans de gestió i coordinació pedagògica.

Com ho estem fent?

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
A1	Suport de l'equip directiu	En el marc de l'autonomia de gestió dels centres, l'equip directiu no destina recursos per al funcionament de la biblioteca.	L'equip directiu destina ocasionalment algun recurs (horari del responsable i dels equips de suport, pressupost...) per a la biblioteca, però aquests no són suficients perquè funcioni correctament.	L'equip directiu destina recursos a la biblioteca, però de manera no regular ni subjecta a una planificació.	L'equip directiu considera la biblioteca com una de les seves prioritats i impulsa estratègies per implantar-la, integrar-la i desenvolupar-la. A més, dóna suport a la biblioteca en totes les seves iniciatives de millora (presentació de premis, projectes...). També apareix en el Projecte de direcció del centre, en cas que n'hi hagi.
A2	Presència de la biblioteca en els documents fonamentals de gestió i política curricular del centre	La biblioteca no apareix esmentada en cap document (projecte educatiu, projecte curricular, programació general anual, Pla de lectura i escriptura, Pla de TIC...).	La biblioteca s'esmenta com a recurs en algun document del centre (per exemple, en el projecte educatiu), però no se'n defineixen les funcions. No es compleix la política curricular del centre.	La biblioteca es té en compte en documents de gestió i política curricular, però no apareix integrada d'una manera sistemàtica en els documents del centre (comprensió lectora, hàbits de lectura, lectura digital, ALFIN...).	La biblioteca es preveu com a espai formatiu en els documents fonamentals del centre. La seva planificació anual s'incorpora a la programació general anual i la biblioteca apareix en els documents de promoció i difusió del centre.

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
A3	Varietat d'òrgans del centre en els quals participa la biblioteca	La biblioteca no participa en cap òrgan de gestió, planificació i coordinació pedagògica del centre.	La biblioteca forma part d'algun òrgan de gestió, planificació i coordinació pedagògica del centre.	La biblioteca manté contactes periòdics amb l'equip directiu i forma part d'algun òrgan de gestió, planificació i coordinació pedagògica del centre.	La biblioteca té presència permanent en els òrgans de gestió, planificació i coordinació pedagògica del centre. Específicament, està integrada en la Comissió de Coordinació Pedagògica.
A4	Adequació de la dotació econòmica per a les necessitats documentals de la biblioteca	La biblioteca no disposa de recursos propis de cap tipus. Els recursos per adquirir documents es gestionen des dels cicles i/o departaments.	La biblioteca rep esporàdicament alguna dotació econòmica per adquirir fons, però això no en garanteix l'actualització correcta (vegeu la columna <i>Renovació anual</i> a la taula de valors numèrics de l'Annex, pàgina 117).	La biblioteca disposa d'un pressupost anual limitat per adquirir recursos, encara que no en queda garantida l'actualització del fons (vegeu la columna <i>Renovació anual</i> a la taula de valors numèrics de l'Annex, pàgina 117).	La biblioteca disposa d'un pressupost anual per adquirir recursos, la qual cosa garanteix una actualització equilibrada del fons (vegeu la columna <i>Renovació anual</i> a la taula de valors numèrics de l'Annex, pàgina 117). A més, obté dotació econòmica mitjançant els projectes de millora als quals es presenta.
A5	Adequació de la dotació econòmica per a les necessitats generals de la biblioteca	La biblioteca no disposa de recursos propis de cap tipus.	Les despeses ordinàries de funcionament de la biblioteca, les derivades de l'organització d'activitats i les millores en les infraestructures se supediten a la disponibilitat econòmica del centre.	La biblioteca disposa d'un pressupost anual suficient per al seu funcionament ordinari i per organitzar activitats. Les millores d'infraestructures se supediten a la disponibilitat econòmica del centre.	La biblioteca disposa d'un pressupost anual suficient per al funcionament ordinari i per organitzar activitats. El centre impulsa les inversions necessàries per a les millores d'infraestructures (espai, dotacions informàtiques...).

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
A6	Suport de les famílies	Les famílies no consideren l'existència de la biblioteca com un factor que incideixi en la qualitat del centre.	Les famílies valoren l'existència de la biblioteca, però no s'impliquen en cap aspecte del seu funcionament: no assisteixen a les activitats que aquesta programa ni hi donen suport quan se'ls sol·licita.	Les famílies valoren l'existència de la biblioteca, responen positivament a les seves propostes i s'impliquen en alguns aspectes. Malgrat això, no hi ha canals de col·laboració expressament establerts.	Les famílies valoren la biblioteca com un element clau de qualitat del centre i participen molt activament en la preparació i l'execució de les activitats proposades. Estan representades en la Comissió de Biblioteca i col·laboren en l'elaboració i l'execució del Pla de treball anual i en altres projectes.

Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?

Aquestes preguntes t'ajudaran a conèixer els punts forts i febles de la biblioteca amb relació a la seva integració en el centre. Una vegada que les hagi contestat, et podràs ajudar de les respostes per situar-la en algun dels quatre nivells descrits a les pàgines anteriors (deficient, limitat, bo o excel·lent). Les respostes (sí/no) no s'han de veure com un valor absolut, sinó com una guia orientativa.

Preguntes guia	SÍ	NO
1. Existeix una estratègia de centre per implantar i desenvolupar la biblioteca?		
2. L'equip directiu considera la biblioteca com una de les seves prioritats?		
3. La biblioteca apareix en el projecte educatiu, projecte curricular, programació general anual, Pla de lectura i escriptura, Pla de TIC, projecte lingüístic...?		
4. S'atribueixen funcions específiques a la biblioteca en el projecte educatiu de centre i es fan explícites?		
5. Apareix la biblioteca en els documents de promoció i difusió del centre?		
6. Les activitats de la biblioteca s'inclouen en la programació anual?		
7. Es tracta la biblioteca en les reunions dels diferents òrgans del centre?		
8. Està previst que la biblioteca presenti la seva memòria anual d'actuació en alguna de les reunions dels òrgans gestors del centre?		
9. En el cas que el responsable de la biblioteca no sigui docent, participa en reunions de coordinació pedagògica en qualitat de responsable?		
10. El responsable de la biblioteca manté reunions amb l'equip directiu?		

Per obtenir informació, indica quins mitjans has emprat:

- Revisar els documents que defineixen la política educativa del centre (projecte educatiu i curricular) i identificar el paper assignat a la biblioteca.
- Organitzar una reunió amb l'equip directiu i/o direcció per valorar assoliments i millores.
- Recollir opinions de la comunitat educativa (docents, estudiants, famílies...).
- Analitzar la presència de la biblioteca en els diferents òrgans de treball del centre (ordre del dia i actes de reunions del claustre, reunions de docents, comissions, equips de treball, reunions amb les famílies...).
- Analitzar la documentació que es lliura a les famílies en les jornades de portes obertes, jornades d'acollida i altres activitats.
- Analitzar la documentació presentada per concursar en projectes d'innovació.

A més, he utilitzat:

Preguntes guia

SÍ NO

11. El responsable de la biblioteca manté reunions amb els departaments/cicles?		
12. En l'ordre del dia de les reunions dels òrgans de gestió del centre es preveu un punt específic per tractar de la biblioteca?		
13. Es compta amb la biblioteca per organitzar activitats?		
14. Es compta amb la biblioteca en projectes del centre (immigració, salut, ensenyament bilingüe, mediació escolar...)?		
15. La biblioteca disposa d'un pressupost propi (autònom)?		
16. El pressupost es renova anualment?		
17. L'assignació econòmica de la biblioteca permet mantenir l'actualitat de la col·lecció (renovar anualment el 10%)?		
18. L'assignació econòmica de la biblioteca permet planificar i fer activitats?		
19. La biblioteca intenta captar recursos econòmics per al seu desenvolupament presentant-se a concursos de projectes d'innovació educativa, projectes de millora, etc.?		
20. El centre afavoreix la renovació i la millora dels espais i infraestructures de la biblioteca?		
21. La biblioteca es presenta com un factor de qualitat del centre (a les famílies, en les memòries...)?		
22. Es visita la biblioteca en la jornada de portes obertes?		
23. Es parla de la biblioteca en les reunions amb famílies?		

Idees interessants per a la meva biblioteca:

Com podem millorar? FULL D'AVALUACIÓ I PLANIFICACIÓ

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESIJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
A1	Suport de l'equip directiu	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
A2	Presència de la biblioteca en els documents fonamentals de gestió i política curricular del centre	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
A3	Varietat d'òrgans del centre en els quals participa la biblioteca	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
A4	Adequació de la dotació econòmica per a les necessitats documentals de la biblioteca	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
A5	Adequació de la dotació econòmica per a les necessitats generals de la biblioteca	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
A6	Suport de les famílies	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

B

Accessibilitat

Es valoren diferents aspectes que faciliten l'ús de la biblioteca tant des d'un punt de vista físic (espais, equipaments, senyalització, organització de la col·lecció), com amb relació a la gestió escolar (horaris, integració de la biblioteca d'aula...).

Com ho estem fent?

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
B1	Adequació de l'espai	L'espai de la biblioteca és clarament insuficient i no compleix la legislació vigent. No té capacitat ni per a un grup classe i la seva distribució és molt rígida.	L'espai compleix la legislació vigent i té capacitat per a un grup classe, però no per a altres activitats simultànies. Les zones no estan suficientment delimitades ni s'adapten a les diferents edats dels usuaris.	L'espai permet treballar amb un grup classe íntegre i, alhora, són possibles altres usos simultanis (lectura informal, ús d'ordinadors, préstec, lectura, consultes a Internet o activitats en grup), encara que les zones no estiguin totalment diferenciades. Manca d'espais suplementaris.	L'espai permet treballar amb un grup classe íntegre i són possibles altres usos simultanis. A més, disposa d'espais suplementaris annexos o pròxims a la sala de biblioteca: magatzem, sala d'actes, punts de lectura distribuïts pel centre, etc. Les zones estan ben identificades i no s'interfereixen. L'espai està ben aprofitat, sense donar sensació d'angoixa.
B2	Idoneïtat del mobiliari	El mobiliari és antic, no homogeni, procedent del que ha anat sobrant en les diferents adequacions del centre.	El mobiliari no és homogeni ni gaire apropiat per a les funcions de la biblioteca, encara que sí és suficient.	El mobiliari és acceptable i suficient, si bé no ha estat adquirit específicament per a la biblioteca.	El mobiliari és recent, modern i adequat. A més, ha estat adquirit de manera específica per a la biblioteca.
B3	Adequació de l'equipament tecnològic	No hi ha cap equipament tecnològic.	La biblioteca només disposa d'algun ordinador per a ús del responsable.	Disposa de diversos ordinadors actualitzats i operatius amb connexió a Internet per a ús del responsable i dels alumnes.	Hi ha equipament informàtic, amb ordinadors actualitzats i operatius, amb accés a Internet i amb un espai diferenciat per a ús de l'alumnat. A més, la biblioteca té equipament audiovisual propi (reproductor de CD, DVD, càmeres de fotografia, de vídeo, escàner...).

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
B4	Accessibilitat de la col·lecció	Els documents estan emmagatzemats en armaris tancats amb clau, sense possibilitat de disposar-ne quan es necessiten.	Els documents estan emmagatzemats en armaris tancats amb clau, però amb possibilitat d'obtenir-los quan es necessiten, amb la petició prèvia al responsable.	Gran part dels documents estan disponibles mitjançant accés directe a la sala central, encara que alguns grups es troben al despatx o departaments.	Tots els documents que componen la col·lecció són directament accessibles i en prestatgeries obertes.
B5	Accessibilitat en línia de la col·lecció (catàlegs i recursos electrònics)	No hi ha accés en línia ni al catàleg ni a cap tipus de recursos electrònics o digitals.	Hi ha accés en línia al catàleg, però a cap altre recurs o document electrònic o digital seleccionat per la biblioteca (bases de dades, revistes electròniques, col·leccions digitals...).	Es pot accedir en línia al catàleg i a recursos electrònics i digitals seleccionats per la biblioteca (bases de dades, revistes electròniques, col·leccions digitals...), però sense que aquests estiguin organitzats.	Hi ha accés en línia al catàleg i a recursos electrònics i digitals seleccionats per la biblioteca (bases de dades, revistes electròniques, col·leccions digitals...), estan disposats de manera organitzada i classificada i són actualitzats periòdicament.
B6	Organització de la col·lecció segons criteris normalitzats	La col·lecció no està organitzada.	Els documents estan organitzats segons algun criteri no normalitzat (àrees, número correlatiu, ordenació alfabètica...).	La col·lecció està organitzada utilitzant com a criteri l'ordenació per matèries segons la CDU (classificació decimal universal), però només amb les subdivisions més generals.	La col·lecció està organitzada utilitzant com a criteri l'ordenació per matèries segons la CDU, i s'estableixen subdivisions detallades en aquelles matèries que ho necessiten.
B7	Senyalització de la col·lecció	La col·lecció no està senyalitzada.	Hi ha alguna senyalització a les prestatgeries, encara que de tipus molt general.	Hi ha una senyalització detallada a les prestatgeries i prestatges, la qual cosa permet orientar-se en la localització dels documents.	Hi ha una senyalització exhaustiva de la col·lecció, que inclou, a més de cartells a les prestatgeries i prestatges, plànols de distribució de la col·lecció i pòsters que indiquen la CDU i la manera de localitzar els documents en el catàleg i a les prestatgeries.

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
B8	Integració de les biblioteques d'aula en la biblioteca del centre (si escau)	Les aules disposen de materials documentals no gestionats per la biblioteca central.	Les aules disposen de lots tancats de documents, formats per aportacions diverses, sense respondre a necessitats específiques del currículum i sense actualització.	Les classes que ho requereixin disposen de biblioteques d'aula, que es gestionen des de la biblioteca central i que es nodreixen amb fons d'aquesta biblioteca, amb la petició prèvia dels professors.	La biblioteca central disposa d'un programa de préstec per a les biblioteques d'aula, la qual cosa permet actualitzar-les periòdicament, i responen a les necessitats del currículum en cada nivell, àrea i moment del curs.
B9	Integració de les biblioteques de departament en la biblioteca central (si escau)	Els departaments disposen de materials documentals no gestionats per la biblioteca central i aquesta no té cap informació sobre aquests.	Als departaments hi ha documents que són organitzats i gestionats per ells mateixos, i sobre els quals informen la biblioteca central.	Els departaments disposen de biblioteques que es gestionen des de la biblioteca central quant al tractament dels documents i a l'actualització del catàleg, però el préstec depèn del departament.	Els departaments disposen de biblioteques gestionades per la biblioteca central, no només quant al tractament dels documents i a l'actualització del catàleg, sinó que també la biblioteca central gestiona el préstec i la resta de serveis.
B10	Amplitud de l'horari d'obertura de la biblioteca	La biblioteca dóna servei (obre la sala de lectura i/o fa préstec i/o rep classes de professors amb alumnes...) menys de tres hores setmanals.	La biblioteca dóna servei (obre la sala de lectura i/o fa préstec i/o rep classes de professors amb alumnes...) entre quatre i nou hores setmanals.	La biblioteca dóna servei (obre la sala de lectura i/o fa préstec i/o rep classes de professors amb alumnes...) entre 10 i 19 hores setmanals, i cobreix en els IES amb doble torn —almenys parcialment—, els horaris de matí i tarda.	La biblioteca dóna servei (obre la sala de lectura i/o fa préstec i/o rep classes de professors amb alumnes...) més de 20 hores setmanals, i comprèn, en els IES amb doble torn, horaris de matí i tarda.
B11	Distribució de l'horari de la biblioteca per a ús per part de les classes	No es preveu que les classes accedeixin a la biblioteca.	De manera esporàdica, no planificada, i a petició d'algun professor, s'assigna temps per a ús de la biblioteca per part d'alguna classe.	Mensualment, hi ha un horari flexible que assegura l'ús de la biblioteca per part de totes les classes. En aquest horari s'atenen les necessitats sol·licitades per cadascuna de les classes.	Setmanalment, hi ha un horari flexible que assegura l'ús de la biblioteca per part de totes les classes. En aquest horari s'atenen les necessitats sol·licitades per cadascuna de les classes.
B12	Obertura de la biblioteca fora de l'horari de classe	La biblioteca no obre fora de l'horari de les classes.	La biblioteca obre menys de tres hores setmanals (en esbarjos, temps de menjador o tardes).	La biblioteca obre entre tres i deu hores setmanals (en esbarjos, temps de menjador o tardes).	La biblioteca obre més de deu hores setmanals (en esbarjos, temps de menjador o tardes).

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
B13	Adequació dels recursos a l'acció compensatòria del centre	La biblioteca no disposa de cap espai ni recurs específic per a grups d'alumnes amb necessitat d'accions compensatòries.	La biblioteca adapta alguns espais en situacions concretes que necessiten acció compensatòria, amb la petició prèvia dels docents o de l'equip directiu.	La biblioteca adapta els espais, el mobiliari i els equipaments tecnològics per facilitar l'accés d'estudiants amb necessitats educatives especials i per a grups amb necessitat d'accions compensatòries variades (immigrants, llengües no curriculars, etc.).	A més d'adequar els espais, els mobiliari i els equipaments tecnològics per facilitar l'accés, la biblioteca dissenya i crea materials especials per a diferents grups d'estudiants amb necessitats d'acció compensatòria. També selecciona, reuneix i difon documents específics, així com facilita serveis concrets per a aquests alumnes (préstec de recursos variats en condicions especials).

Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?

Aquestes preguntes t'ajudaran a conèixer els punts forts i febles de la biblioteca amb relació a la seva accessibilitat. Una vegada que les hagi contestat, et podràs ajudar de les teves respostes per situar-la en algun dels quatre nivells descrits a les pàgines anteriors (deficient, limitat, bo o excel·lent). Les respostes (sí/no) no s'han de veure com un valor absolut, sinó com una guia orientativa.

Preguntes guia	SÍ	NO
1. L'espai de la biblioteca compleix la legislació vigent, és a dir, pot allotjar almenys els alumnes d'una classe?		
2. La biblioteca disposa de diferents espais per possibilitar usos diferents: magatzem, espai per a treballs en grup, per a ordinadors, per a la lectura de revistes i diaris, per a la lectura dels més petits?		
3. El mobiliari s'ha adquirit recentment de manera expressa per a la biblioteca?		
4. Hi ha ordinadors actualitzats i operatius per a ús exclusiu del responsable?		
5. Hi ha ordinadors amb connexió a Internet, operatius, per a ús dels alumnes?		
6. Hi ha a la biblioteca una zona diferenciada per als ordinadors i l'accés a Internet?		
7. La biblioteca disposa de reproductors i enregistradors de vídeo, CD o àudio, canó projector, càmera de fotos o vídeo, pissarra digital...?		
8. La col·lecció es troba, en la seva majoria, en prestatgeries obertes, amb lliure accés a la sala de lectura?		
9. Hi ha un catàleg en línia accessible per a tothom?		

Per obtenir informació, indica quins mitjans has emprat:

- Revisar els documents que defineixen la política educativa del centre (projecte educatiu i curricular) i identificar el paper assignat a la biblioteca.
- Organitzar una reunió amb l'equip directiu i/o direcció per valorar assoliments i millores.
- Recollir opinions de la comunitat educativa (docents, estudiants, famílies...).
- Analitzar la presència de la biblioteca en els diferents òrgans de treball del centre (ordre del dia i actes de reunions del claustre, reunions de professors, comissions, equips de treball, reunions amb les famílies...).
- Analitzar la documentació que es lliura a les famílies en les jornades de portes obertes, jornades d'acollida i altres activitats.
- Analitzar la documentació presentada per concursar en projectes d'innovació.

A més, he utilitzat:

Preguntes guia	SÍ	NO
10. Hi ha recursos electrònics seleccionats (bases de dades, revistes electròniques...) accessibles en línia?		
11. Hi ha col·leccions de documents digitals accessibles en línia?		
12. La col·lecció està ordenada de conformitat amb un criteri establert (àrees, cicles, número correlatiu...)?		
13. La col·lecció està ordenada per matèries seguint la classificació de matèries de la CDU (classificació decimal universal)?		
14. La col·lecció té senyalització a les prestatgeries i prestatges per facilitar la localització de documents?		
15. Està indicat com es pot accedir als documents utilitzant el catàleg i com cercar-los després als prestatges?		
16. Hi ha plànols, pòsters o un altre tipus de cartells que expliquin com està organitzada la col·lecció?		
17. Hi ha biblioteques d'aula?		
18. Els fons de la biblioteca d'aula són aportats pels estudiants?		
19. Els fons de la biblioteca d'aula procedeixen de la biblioteca central?		
20. La biblioteca central ofereix amb freqüència lots de documents per al préstec a les biblioteques d'aula?		
21. Hi ha biblioteques de departament?		
22. Les biblioteques de departament estan gestionades per la biblioteca central (estan descrites en el catàleg general de la biblioteca)?		

Idees interessants per a la meua biblioteca:

Preguntes guia

SÍ NO

23. Les biblioteques de departament donen servei de préstec des de la biblioteca central?		
24. La biblioteca dóna servei (és a dir, obre la sala de lectura i/o fa préstec i/o rep classes de professors amb alumnes, etc.) menys de tres hores setmanals?		
25. La biblioteca dóna servei (és a dir, obre la sala de lectura i/o fa préstec i/o rep classes de professors amb alumnes, etc.) entre quatre i nou hores setmanals?		
26. La biblioteca dóna servei (és a dir, obre la sala de lectura i/o fa préstec i/o rep classes de professors amb alumnes, etc.) entre 10 i 19 hores setmanals, i cobreix parcialment hores en els dos torns en el cas dels IES amb horaris de matí i tarda?		
27. La biblioteca dóna servei (és a dir, obre la sala de lectura i/o fa préstec i/o rep classes de professors amb alumnes, etc.) més de 20 hores setmanals, i cobreix parcialment hores en els dos torns en el cas dels IES amb horaris de matí i tarda?		
28. Mensualment, hi ha horaris reservats perquè els diferents grups de classe vagin a la biblioteca?		
29. Setmanalment, hi ha horaris reservats perquè els diferents grups de classe vagin a la biblioteca?		
30. Un professor pot anar amb la seva classe a la biblioteca en el moment que ho necessiti?		
31. La biblioteca obre en horari no lectiu, en hores d'esbarjo, i/o menjador, i/o a les tardes, quan finalitza l'horari de classe?		

Preguntes guia

SÍ NO

32. La biblioteca disposa d'alguns espais o mobiliari específic i adaptat per a grups d'estudiants amb necessitat d'accions compensatòries (necessitats educatives especials, immigrants, llengües no curriculars...)?

33. La biblioteca disposa d'equipament tecnològic específic per a grups d'estudiants amb necessitat d'accions compensatòries (necessitats educatives especials, immigrants, llengües no curriculars...)?

34. La biblioteca disposa de recursos documentals específics per a grups d'estudiants amb necessitat d'accions compensatòries (necessitats educatives especials, immigrants, llengües no curriculars...)?

35. La biblioteca dissenya i crea materials especials per a grups d'estudiants amb necessitat d'accions compensatòries (necessitats educatives especials, immigrants, llengües no curriculars...)?

Com podem millorar? FULL D'AVALUACIÓ I PLANIFICACIÓ

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
B1	Adequació de l'espai	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
B2	Idoneïtat del mobiliari	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
B3	Adequació de l'equipament tecnològic	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
B4	Accessibilitat de la col·lecció	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
B5	Accessibilitat en línia de la col·lecció (catàlegs i recursos electrònics)	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
B6	Organització de la col·lecció segons criteris normalitzats	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

	NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
B7	Senyalització de la col·lecció ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
B8	Integració de les biblioteques d'aula en la biblioteca del centre (si escau) ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
B9	Integració de les biblioteques de departament en la biblioteca central (si escau) ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
B10	Amplitud de l'horari d'obertura de la biblioteca ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
B11	Distribució de l'horari de la biblioteca per a ús per part de les classes ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
B12	Obertura de la biblioteca fora de l'horari de classe ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

	NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
B13 Adequació dels recursos a l'acció compensatòria del centre	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

C Visibilitat

Es valoren les accions que promou la biblioteca amb relació a la difusió (donar a conèixer), la comunicació (convidar a la interacció) i la senyalització (situar l'espai) en el conjunt del centre.

Com ho estem fent?

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
C1	Varietat d'estratègies per a la difusió, la comunicació i la senyalització	No s'empra cap estratègia específica.	S'empra alguna estratègia (hi ha senyalització a la porta, hi ha una guia bàsica de biblioteca, hi ha un tauler amb informacions sobre la biblioteca, hi ha cartells als passadissos...), però no es cobreixen els tres àmbits: la difusió (donar a conèixer), la comunicació (convidar a la interacció dels usuaris) i la senyalització (situar l'espai).	S'empra diversitat d'estratègies. La senyalització de la biblioteca al centre és adequada. Es duen a terme accions de difusió i comunicació (per exemple: bústia de suggeriments, la biblioteca apareix en el web del centre o té web propi, s'organitzen jornades d'acollida per a nous estudiants...), encara que aquests dos àmbits són millorables.	S'empra una gran diversitat d'estratègies, la qual cosa permet cobrir àmpliament els objectius de difusió, comunicació i senyalització.
C2	Diversitat de destinataris de les estratègies (estudiants, docents i famílies)	No hi ha estratègies adreçades a cap destinatari concret.	Les estratègies estan adreçades bàsicament a l'alumnat.	Les estratègies estan adreçades tant a l'alumnat com al professorat.	Les estratègies estan adreçades a l'alumnat, al professorat i a les famílies.
C3	Actualització de les informacions	No s'actualitzen les informacions.	Les informacions s'actualitzen a principis de cada curs.	Les informacions s'actualitzen trimestralment.	Les informacions s'actualitzen sempre que sorgeixi una novetat que afecti la difusió i la comunicació de la biblioteca.

Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?

Aquestes preguntes t'ajudaran a conèixer els punts forts i febles de la biblioteca amb relació a la difusió, la comunicació i la senyalització. Una vegada que les hagi contestat, et podràs ajudar de les teves respostes per situar-la en algun dels quatre nivells descrits a les pàgines anteriors (deficient, limitat, bo o excel·lent). Les respostes (sí/no) no s'han veure com un valor absolut, sinó com una guia orientativa.

Preguntes guia	SÍ	NO
1. Hi ha senyalització a la porta de la biblioteca?		
2. Hi ha senyals indicatius en diferents llocs del centre per localitzar-la?		
3. Apareix en el directori del centre (si n'hi ha)?		
4. Disposa d'una bústia o caseller propi?		
5. Disposa d'un tauler d'informació propi o vitrina?		
6. La biblioteca està present als taulers del centre?		
7. Hi ha una política específica de màrqueting per donar a conèixer la biblioteca i els seus serveis (per exemple, la política de préstec, el programa d'activitats...)?		
8. Organitza activitats per donar a conèixer la seva existència (exposicions temàtiques, novetats...)?		
9. Té 'Guia de la Biblioteca'?		
10. Disposa de bústia de suggeriments?		
11. Disposa d'enllaç o pàgina al web del centre?		

Per obtenir informació, indica quins mitjans has emprat:

- Revisar els documents (impresos i/o digitals) que s'utilitzen en la difusió (adequació del missatge als destinataris, disseny, formes en què es fan arribar, periodicitat d'actualització...).
- Recollir opinions d'usuaris pròxims (docents, estudiants, famílies...) sobre els materials de difusió.
- Convidar la Comissió de Biblioteca o l'equip de suport a valorar l'efectivitat de les estratègies de difusió (a quants usuaris arriba, quins esforços de creació i actualització requereixen...).

A més, he utilitzat:

Preguntes guia	SÍ	NO
12. Disposa d'adreça de correu electrònic pròpia?		
13. Publica butlletins amb informacions i recomanacions de forma periòdica, revistes, etc. (en format digital i/o imprès)?		
14. Té algun logotip/mascota per identificar-la (ex-libris, marca...)?		
15. La biblioteca té presència a les xarxes socials?		
16. Té bloc?		
17. Té llistes de distribució, alertes...?		
18. La biblioteca participa en les 'jornades de portes obertes' o en les 'jornades d'acollida'?		
19. Es preparen notes per als mitjans de comunicació local (premsa, ràdio, web de l'ajuntament, blocs d'informació local...) amb notícies de la biblioteca?		
20. Es plantegen assumptes relacionats amb la biblioteca en les reunions amb les famílies?		
21. S'actualitzen amb freqüència les informacions en les diferents accions de difusió i comunicació?		

Idees interessants per a la meva biblioteca:

Com podem millorar? FULL D'AVALUACIÓ I PLANIFICACIÓ

	NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
C1	Varietat d'estratègies per a la difusió, comunicació i senyalització ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
C2	Diversitat de destinataris de les estratègies (estudiants, docents i famílies) ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
C3	Actualització de les informacions ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

D Suport al currículum

D₁ Anàlisi de necessitats i oferta de serveis

D₂ Adequació dels recursos documentals

D₃ Coordinació pedagògica

D₄ Competències en lectura i escriptura

D₅ Competència digital, en informació i per aprendre a aprendre

D₆ Competència social i ciutadana

Anàlisi de necessitats i oferta de serveis

Es valoren els mecanismes per detectar les necessitats dels usuaris (estudiants i docents) i l'adequació dels serveis per satisfer-les.

Com ho estem fent?

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
D11	Formalització del procediment per detectar les necessitats dels usuaris	No s'estableix cap acció per identificar les necessitats dels usuaris.	La detecció de necessitats es fa de manera informal i/o incompleta.	La detecció de necessitats es fa de manera formal, per mitjà de reunions de la Comissió de Biblioteca i el professorat.	A més d'obtenir informació en les reunions de la Comissió de Biblioteca i el professorat, la detecció de necessitats es fa de manera formal i periòdica, mitjançant mètodes específics com ara enquestes o grups de discussió.
D12	Idoneïtat dels serveis per cobrir les necessitats del professorat	No hi ha serveis específics per al professorat, més enllà de la consulta de materials a la sala.	Els serveis al professorat es limiten a la consulta de materials a la sala i al préstec individual, d'aula, de departament o de cicle.	A més de facilitar la consulta a la sala i el préstec individual, la biblioteca estableix sistemes de difusió de la informació per al conjunt del professorat (butlletins de novetats, guies i seleccions...).	A més de facilitar la consulta a la sala i el préstec (individual i interbibliotecari), la biblioteca estableix sistemes de difusió de la informació i d'elaboració de materials segons el perfil i les necessitats de cada docent.
D13	Idoneïtat dels serveis per cobrir les necessitats de l'alumnat	No hi ha serveis específics per a l'alumnat, més enllà de la consulta de materials a la sala.	Els serveis a l'alumnat es limiten a la consulta de materials a la sala i al préstec individual a domicili.	La biblioteca proporciona tot tipus de serveis (consulta, préstec, informació, accés a Internet) i orienta l'alumnat en les seves cerques i en la selecció de lectures, personalment o mitjançant materials preparats.	La biblioteca proporciona tot tipus de serveis i orienta l'alumnat en les seves cerques, en la selecció de lectures, personalment o mitjançant materials preparats. La biblioteca orienta també en l'ús de programes ofimàtics i facilita la impressió dels treballs.

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
D14	Abast de les activitats organitzades per la biblioteca	La biblioteca no planifica ni organitza cap tipus d'activitat.	Les activitats organitzades per la biblioteca es dirigeixen a uns quants cursos i es relacionen tan sols amb algunes àrees del currículum (especialment, amb les de llengua i literatura).	La biblioteca planifica activitats per a tot l'alumnat, encara que prioritàriament relacionades amb determinades àrees (especialment, amb les de llengua i literatura).	La biblioteca planifica activitats per a tot l'alumnat i els seus objectius es relacionen amb totes les àrees del currículum i les activitats del centre.
D15	Coordinació de la biblioteca amb els serveis d'orientació psicopedagògica i amb el professorat de suport	La biblioteca no es coordina amb els serveis d'orientació psicopedagògica i amb el professorat de suport.	La biblioteca respon únicament a demandes concretes dels serveis d'orientació psicopedagògica i del professorat de suport.	La biblioteca es coordina amb els serveis d'orientació psicopedagògica i amb el professorat de suport, encara que de manera irregular i sense que hi hagi cap protocol formal de coordinació.	La biblioteca manté un protocol de coordinació amb els serveis d'orientació psicopedagògica i amb el professorat de suport i s'estableixen conjuntament polítiques de serveis específics.
D16	Implicació de la biblioteca en les accions d'educació compensatòria del centre	La biblioteca no s'implica en aquest tipus de programes.	La biblioteca participa en aquests programes quan hi ha una demanda concreta dels professors.	La biblioteca organitza activitats i reuneix materials, participa activament en les accions compensatòries del centre, però no promou programes específics.	La biblioteca proposa activitats i reuneix materials i participa activament en les accions compensatòries del centre. A més, promou programes específics (per exemple, suport a l'estudi fora de l'horari escolar, localització d'institucions, activitats i programes fora del centre, etc.).

Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?

Aquestes preguntes t'ajudaran a conèixer els punts forts i febles de la biblioteca respecte als serveis que ofereix i la seva adequació a les necessitats dels usuaris. Una vegada que les hagi contestat, et podràs ajudar de les teves respostes per situar-la en algun dels quatre nivells descrits a les pàgines anteriors (deficient, limitat, bo o excel·lent). Les respostes (sí/no) no s'han de veure com un valor absolut, sinó com una guia orientativa.

Preguntes guia	SÍ	NO
1. La biblioteca duu a terme alguna estratègia per detectar necessitats dels usuaris (docents i estudiants)?		
2. Es capta informació, de manera informal, en les converses amb alumnes i professors, en les demandes que es fan a la biblioteca, en les preguntes que es reben...?		
3. S'organitzen reunions per analitzar necessitats de diferents usuaris (per exemple, amb la Comissió de Biblioteca o en reunions amb els usuaris)?		
4. S'empren altres mètodes per obtenir formalment informació (enquestes, grups de discussió...)?		
5. Hi ha serveis adaptats a les necessitats tant d'estudiants com de docents?		
6. És possible l'accés a Internet per part dels usuaris?		
7. Es facilita l'ús dels ordinadors per part dels alumnes per fer treballs i se'ls orienta en l'ús de programes específics?		
8. Es fa préstec individual?		
9. Es preveuen el préstec d'aula i el de departament?		
10. Hi ha servei d'impressió?		
11. S'ofereix la possibilitat d'obtenir documents d'altres biblioteques?		

Per obtenir informació, indica quins mitjans has emprat:

- Consultar els documents marc de la biblioteca (el projecte, el pla anual i les memòries).
- En la Comissió de biblioteca, repassar les accions d'anàlisi de necessitats dels usuaris (formals i informals) i valorar-ne l'impacte en el Pla anual de la biblioteca (en concret, en l'oferta de serveis).
- Organitzar una sessió d'intercanvi amb usuaris estudiants.
- Organitzar una sessió d'intercanvi amb usuaris docents.
- Recopilar les aportacions rebudes a la bústia de suggeriments.

A més, he utilitzat:

Preguntes guia

SÍ NO

12. Entre els serveis d'informació, es preparen bibliografies?		
13. S'ofereixen recopilacions de recursos a Internet?		
14. Es preparen butlletins de novetats?		
15. S'ofereix informació personalitzada per correu electrònic o altres mitjans?		
16. S'elaboren publicacions pròpies, com ara guies de lectura, guies d'ús de materials...?		
17. Hi ha algun servei d'informació selectiva (per exemple, a docents de diferents àrees)?		
18. La biblioteca planifica i organitza activitats per a tots els grups i cursos?		
19. La biblioteca planifica i organitza activitats relacionades amb totes les àrees del currículum?		
20. La biblioteca estableix serveis específics a petició dels serveis d'orientació psicopedagògica i el professorat de suport?		
21. La biblioteca es coordina d'alguna manera formal amb els serveis d'orientació psicopedagògica i el professorat de suport?		
22. La biblioteca participa en les accions compensatòries del centre (escolarització d'immigrants, programes per a estudiants amb necessitats educatives especials, escolarització d'alumnes d'ètnia gitana...)?		
23. Crea materials específics per a aquest tipus d'accions?		

Idees interessants per a la meva biblioteca:

Preguntes guia

SÍ NO

24. Existeix un programa de suport a l'estudi fora de l'horari escolar, amb assistència de professors que orientin els estudiants (coordinat o no amb programes com PROA o altres)?		
25. Facilita el préstec de recursos (ordinadors, lots de llibres i altres documents...) per a estudiants amb dificultats econòmiques?		

Com podem millorar? FULL D'AVALUACIÓ I PLANIFICACIÓ

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
D11	Formalització del procediment per detectar les necessitats dels usuaris	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D12	Idoneïtat dels serveis per cobrir les necessitats del professorat	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D13	Idoneïtat dels serveis per cobrir les necessitats de l'alumnat	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D14	Abast de les activitats organitzades per la biblioteca	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D15	Coordinació de la biblioteca amb els serveis d'orientació psicopedagògica i amb el professorat de suport	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D16	Implicació de la biblioteca en les accions d'educació compensatòria del centre	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

D₂

Adequació dels recursos documentals

Es valora si els recursos disponibles són suficients per al nombre d'estudiants i docents del centre i si són adequats a les necessitats de suport al currículum. Es valora també l'equilibri temàtic en la composició del fons i la varietat de suports, així com les tasques d'expurgació i actualització de la col·lecció.

Com ho estem fent?

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
D21	Suficiència dels recursos documentals	La col·lecció no arriba als 2.500 documents, mínim recomanat en els estàndards internacionals.	La col·lecció arriba al mínim de 2.500 documents, però el nombre no arriba al 60% del total requerit (vegeu la columna <i>Total ítems</i> a la taula de valors numèrics de l'Annex, pàgina 117).	La col·lecció arriba al mínim de 2.500 documents, però el nombre de documents no arriba al 80% del total requerit (vegeu la columna <i>Total ítems</i> a la taula de valors numèrics de l'Annex, pàgina 117).	El nombre de documents que componen la col·lecció arriba al total requerit o el supera (vegeu la columna <i>Total ítems</i> a la taula de valors numèrics de l'Annex, pàgina 117).
D22	Varietat dels suports	La col·lecció de la biblioteca està constituïda, únicament, per llibres.	La col·lecció de la biblioteca està constituïda, únicament, per materials impresos, com ara llibres, revistes, premsa...	La col·lecció de la biblioteca incorpora llibres, revistes i premsa i, també, recursos audiovisuals i en línia.	La col·lecció de la biblioteca incorpora jocs, objectes i materials elaborats pels alumnes i els professors, que se sumen als recursos audiovisuals i en línia i als impresos.
D23	Equilibri entre ficció i no-ficció	La col·lecció de la biblioteca es concentra en la literatura de ficció, en un percentatge superior al 90%.	En la col·lecció de la biblioteca predomina la literatura de ficció en un percentatge entre el 70 i el 90%, però també hi ha un fons d'informació reduït.	En la col·lecció de la biblioteca hi ha un equilibri entre els fons de ficció i de no-ficció, al 50%.	En la col·lecció de la biblioteca predominen els recursos informatius (impresos i digitals) i s'arriba al 60% recomanat pels estàndards internacionals.
D24	Equilibri entre matèries	La col·lecció de la biblioteca es concentra, majoritàriament, en unes quantes àrees.	La col·lecció de la biblioteca es concentra, majoritàriament, en determinades àrees i les adquisicions tendeixen a reforçar aquesta situació de desequilibri.	La col·lecció de la biblioteca té en compte totes les àrees del currículum, però algunes hi tenen més presència.	La col·lecció de la biblioteca té en compte totes les àrees del currículum i les adquisicions es planifiquen per mantenir la compensació entre matèries.

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
D25	Equilibri entre diferents nivells educatius	La col·lecció de la biblioteca es concentra, majoritàriament, en uns quants nivells educatius.	La col·lecció de la biblioteca es concentra, majoritàriament, en determinats nivells educatius i les adquisicions tendeixen a reforçar aquesta situació de desequilibri.	La col·lecció de la biblioteca té en compte tots els nivells educatius, però alguns hi tenen més presència.	La col·lecció de la biblioteca té en compte tots els nivells educatius i les adquisicions es planifiquen per mantenir la compensació entre nivells educatius.
D26	Diversitat de destinataris de la col·lecció	La col·lecció s'orienta, prioritàriament, a alumnat de determinats cursos, i no s'hi preveu específicament el professorat.	La col·lecció cobreix les necessitats de l'alumnat de tots els cursos, però no s'hi preveuen específicament les del professorat.	La col·lecció cobreix les necessitats de l'alumnat de tots els cursos, així com les del professorat.	La col·lecció cobreix les necessitats de l'alumnat de tots els cursos, incloses les llengües d'immigració. A més, s'hi preveuen les necessitats específiques de l'equip docent, del personal no docent i, fins i tot, de les famílies.
D27	Actualització de la col·lecció (adquisicions i expurgació)	No hi ha cap política d'actualització del fons ni d'expurgació de materials.	Les adquisicions es realitzen de manera irregular, sense una planificació prèvia. No es fa cap tipus d'expurgació. El nombre anual de renovacions no supera el 60% del total requerit (vegeu la columna <i>Renovacions anuals</i> a la taula de valors numèrics de l'Annex, pàgina 117).	Hi ha una política de col·lecció que preveu adquisicions sistemàtiques, però només es retiren del fons els documents deteriorats. El nombre anual de renovacions no supera el 80% del total requerit (vegeu la columna <i>Renovacions anuals</i> a la taula de valors numèrics de l'Annex, pàgina 117).	Hi ha una política de col·lecció que preveu l'expurgació periòdica de documents deteriorats i obsolets, tenint en compte, a més, els nivells d'ús i de demanda. S'adquireixen materials per donar resposta als projectes específics del centre. El nombre anual de renovacions arriba al total requerit o el supera (vegeu la columna <i>Renovacions anuals</i> a la taula de valors numèrics de l'Annex, pàgina 117).

Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?

Aquestes preguntes t'ajudaran a conèixer els punts forts i febles de la biblioteca amb relació als recursos documentals: si són suficients per al nombre d'estudiants i docents del centre, si són adequats a les necessitats de suport al currículum, si el fons és equilibrat, etc. Una vegada que les hagi contestat, et podràs ajudar de les teves respostes per situar la biblioteca en algun dels quatre nivells descrits a les pàgines anteriors (deficient, limitat, bo o excel·lent). Les respostes (sí/no) no s'han de veure com un valor absolut, sinó com una guia orientativa.

Preguntes guia	SÍ	NO
1. El nombre de documents és adequat? (vegeu Annex, pàgina 117)		
2. La biblioteca disposa de materials audiovisuals (CD, DVD...)?		
3. La biblioteca disposa de recursos digitals en línia seleccionats (enciclopèdies, diccionaris, bases de dades, premsa, llibres electrònics, webs...)?		
4. La biblioteca disposa de diaris i revistes?		
5. La biblioteca disposa de documents d'arxiu del centre (fotografies, treballs escolars, publicacions del centre, memòries, documentació diversa...)?		
6. La col·lecció presenta equilibri entre les obres de ficció i no-ficció?		
7. Hi ha recursos per a totes les matèries i aquests estan distribuïts homogèniament?		
8. Algunes matèries concentren un major nombre de recursos?		

Per obtenir informació, indica quins mitjans has emprat:

- Consultar els documents marc de la biblioteca (el Projecte, el Pla anual i les memòries).
- Obtenir la distribució temàtica del fons a partir d'estadístiques generades pel programa de gestió de la biblioteca.
- Consultar les estadístiques d'adquisició i baixes de materials dels últims anys.
- Consultar les estadístiques de préstec per matèries en els últims anys.
- Analitzar les consultes que no s'han pogut atendre per falta de documents en la col·lecció.

A més, he utilitzat:

Preguntes guia	SÍ	NO
9. La biblioteca pot atendre demandes sobre un tema concret generades pel treball a les aules?		
10. La col·lecció atén les necessitats de tot l'alumnat, sense distinció d'edats ni nivells?		
11. En la selecció de materials, es consideren les demandes de tots els usuaris?		
12. La biblioteca disposa de documents en llengües que no formen part del currículum (llengües d'immigració, d'altres comunitats autònomes...)?		
13. La biblioteca disposa de documents per al professorat (revistes professionals, legislació, manuals de didàctica...)?		
14. S'actualitza regularment el fons, tenint en compte les necessitats detectades i l'ús que es fa dels materials, cuidant la compensació temàtica de la col·lecció i la rellevància dels materials?		
15. Es fan adquisicions en funció dels projectes específics del centre?		
16. S'eliminen periòdicament materials?		

Idees interessants per a la meva biblioteca:

Com podem millorar? FULL D'AVALUACIÓ I PLANIFICACIÓ

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
D21	Suficiència dels recursos documentals	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D22	Varietat dels suports	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D23	Equilibri entre ficció i no-ficció	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D24	Equilibri entre matèries	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D25	Equilibri entre diferents nivells educatius	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D26	Diversitat de destinataris de la col·lecció	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

	NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
D27 Actualització de la col·lecció (adquisicions i expurgació)	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

D₃

Coordinació pedagògica

Es valora el nivell d'integració de la biblioteca en l'activitat pedagògica, així com les estratègies emprades per assegurar la coordinació de la biblioteca amb l'equip docent.

Com ho estem fent?

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
D31	Iniciatives i canals per a la coordinació entre la biblioteca i l'equip docent	No hi ha cap tipus de col·laboració entre la biblioteca i l'equip docent.	No hi ha canals formals de col·laboració. El professorat informa esporàdicament el responsable de la biblioteca sobre les necessitats relatives a la programació.	La coordinació entre la biblioteca i l'equip docent es dóna al marge de la Comissió de Coordinació Pedagògica o similar. El responsable recull les necessitats dels professors de manera formal, a través de reunions amb professors de cycle, de departament, etc., o en moments determinats del curs (a principi de curs o de trimestre, amb anterioritat a les activitats periòdiques...).	Per mitjà de la Comissió de Coordinació Pedagògica o similar, la biblioteca i l'equip docent treballen conjuntament. El responsable recull les necessitats dels professors respecte als seus programes, de manera formal i periòdica, amb antelació i utilitzant instruments adequats (enquestes detallades, reunions planificades, anàlisi de la programació...).
D32	Àmbits de col·laboració entre la biblioteca i l'equip docent	No hi ha cap tipus de col·laboració entre la biblioteca i l'equip docent.	Normalment, la col·laboració es produeix de forma esporàdica i es limita a accions de promoció de la lectura.	La col·laboració se circumscriu, majoritàriament, a accions de promoció de la lectura i, esporàdicament, a accions relacionades amb l'ús de la informació.	La biblioteca i l'equip docent planifiquen accions per desenvolupar les habilitats i competències en l'ús de la informació i digitals, així com per promoure la lectura.
D33	Integració de la biblioteca en la metodologia docent	Menys del 10% dels professors utilitza estratègies per incentivar l'ús de la biblioteca i els recursos documentals en la seva activitat pedagògica.	Entre el 10% i el 30% dels professors utilitza estratègies per incentivar l'ús de la biblioteca i els recursos documentals en la seva activitat pedagògica.	Entre el 30% i el 60% dels professors utilitza estratègies per incentivar l'ús de la biblioteca i els recursos documentals en la seva activitat pedagògica.	Més del 60% dels professors utilitza estratègies per incentivar l'ús de la biblioteca i els recursos documentals en la seva activitat pedagògica.

Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?

Aquestes preguntes t'ajudaran a conèixer els punts forts i febles de la biblioteca en relació amb el seu nivell d'integració en l'activitat pedagògica i les estratègies emprades per coordinar-se amb l'equip docent. Una vegada que les hagi contestat, et podràs ajudar de les teves respostes per situar la biblioteca en algun dels quatre nivells descrits a les pàgines anteriors (deficient, limitat, bo o excel·lent). Les respostes (sí/no) no s'han de veure com un valor absolut, sinó com una guia orientativa.

Preguntes guia	SÍ	NO
1. El responsable de la biblioteca pregunta directament als professors sobre les seves necessitats de recursos documentals?		
2. El responsable de la biblioteca prepara dossiers, bibliografies o selecciona recursos per al desenvolupament de les programacions?		
3. El responsable de la biblioteca manté una comunicació regular amb l'equip docent i participa en les reunions d'equips de cicles o departaments?		
4. El responsable de la biblioteca prepara, juntament amb els professors, activitats per fer amb els alumnes?		
5. Els professors informen el responsable de la biblioteca de les seves necessitats documentals per a la seva programació i activitats curriculars?		
6. La coordinació pedagògica entre la biblioteca i l'equip docent es vehicula a través de la Comissió de Coordinació Pedagògica o similar?		
7. En la Comissió de Coordinació Pedagògica es recopilen les demandes de l'equip docent?		
8. Els professors treballen amb freqüència amb els alumnes a la biblioteca?		
9. Els professors proposen als seus alumnes treballs de recerca, projectes interdisciplinaris...?		

Per obtenir informació, indica quins mitjans has emprat:

- Analitzar les programacions dels cicles i/o departaments (almenys, dels més pròxims) per veure com s'integra la biblioteca.
- Analitzar els documents del centre: projecte curricular del centre, projecte lingüístic.
- Convocar una reunió amb algun dels equips de cicle i/o departament per tractar de manera monogràfica la coordinació amb la biblioteca (punts forts i punts febles).
- Analitzar el Pla anual de la biblioteca i veure quines accions concretes de coordinació hi estan previstes.
- Consultar les memòries dels últims cursos.
- Consultar les actes de les reunions de la Comissió de Coordinació Pedagògica.

A més, he utilitzat:

Preguntes guia	SÍ	NO
10. Els professors programen activitats amb els seus alumnes perquè aprenguin a utilitzar les fonts d'informació?		
11. Els professors indiquen lectures obligatòries als seus alumnes?		
12. Els professors recomanen lectures voluntàries als seus alumnes?		
13. Els professors utilitzen preferentment el llibre de text?		
14. Els professors demanen als seus alumnes que facin cerques d'informació?		
15. Els professors treballen amb una metodologia basada en l'ús de fonts diverses d'informació?		
16. La biblioteca i l'equip docent planifiquen conjuntament accions didàctiques amb relació a totes les àrees del currículum?		
17. La biblioteca i l'equip docent planifiquen conjuntament accions per desenvolupar les habilitats i competències en l'ús de la informació i digitals?		
18. La biblioteca i l'equip docent planifiquen conjuntament accions per a la promoció de la lectura?		

Idees interessants per a la meva biblioteca:

D₃ Coordinació pedagògica

Com podem millorar? FULL D'AVALUACIÓ I PLANIFICACIÓ

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
D31	Iniciatives i canals per a la coordinació entre la biblioteca i l'equip docent	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D32	Àmbits de col·laboració entre la biblioteca i l'equip docent	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D33	Integració de la biblioteca en la metodologia docent	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

D4

Competències en lectura i escriptura

Es valora el paper de la biblioteca en el desenvolupament de les competències en lectura i escriptura, així com les estratègies específiques que promouen aquest àmbit.

Com ho estem fent?

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
D41	Implicació de la biblioteca en el desenvolupament de les competències en lectura i escriptura	La biblioteca no assumeix aquesta tasca, més enllà de facilitar el préstec d'obres. El desenvolupament d'aquesta competència incumbeix únicament al professorat.	Només s'organitzen, de manera esporàdica, accions d'animació a la lectura (contar contes, visites d'autors...).	La biblioteca orienta la lectura amb diversos recursos i facilita l'intercanvi i l'expressió d'opinió sobre les lectures.	La biblioteca té un programa específic graduat en el qual es preveuen accions per al desenvolupament de les competències en lectura i escriptura.
D42	Diversitat de textos i de suports	La biblioteca no s'implica en el treball de competències en lectura i escriptura, més enllà de facilitar el préstec d'obres.	La implicació de la biblioteca en el treball de competències en lectura i escriptura se centra només en l'àmbit de la ficció impresa.	La biblioteca treballa la lectura de ficció amb tots els mitjans, inclosos els suports digitals.	Les competències en lectura i escriptura es treballen amb tot tipus de text (ficció i no-ficció) i sobre qualsevol tipus de suport (imprès i digital).
D43	Abast de les accions en els diferents nivells, cicles i àrees	No es cobreix cap nivell, cicle o àrea concreta.	Les accions se centren en algun nivell, cicle o àrea; normalment, per la facilitat de coordinació amb els seus docents o per l'interès i la proximitat dels seus estudiants.	Les accions cobreixen, aproximadament, la meitat de l'oferta formativa del centre.	Les accions cobreixen més del 75% de l'oferta formativa del centre i hi ha plans per a la seva generalització al conjunt del centre.
D44	Coordinació amb el Pla de lectura i escriptura del centre	La biblioteca no està implicada en el Pla de lectura i escriptura.	La biblioteca aporta recursos (normalment, selecció de materials en funció de demandes) per al desenvolupament d'algunes de les accions del Pla de lectura i escriptura.	La biblioteca intervé en la preparació del Pla de lectura i escriptura i es coordina per a l'assoliment dels objectius comuns. Normalment, es comparteixen recursos i es programen activitats de manera conjunta.	La biblioteca intervé en totes les fases del Pla de lectura i escriptura, des de la planificació fins a l'execució i l'avaluació, i hi aporta dades per formular millores.

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
D45	Suport de la biblioteca a les famílies	La biblioteca no realitza cap acció per donar suport a les famílies en el desenvolupament de les competències en lectura i escriptura dels seus fills.	Ocasionalment es convida les famílies a assistir a alguna activitat de promoció de la lectura.	Es facilita a les famílies l'accés a les lectures per reforçar hàbits i models.	Es promou la implicació activa de les famílies en les competències en lectura i escriptura.

Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?

Aquestes preguntes t'ajudaran a conèixer els punts forts i febles de la biblioteca amb relació al desenvolupament de les competències en lectura i escriptura. Una vegada que les hagi contestat, et podràs ajudar de les teves respostes per situar-la en algun dels quatre nivells descrits a les pàgines anteriors (deficient, limitat, bo o excel·lent). Les respostes (sí/no) no s'han de veure com un valor absolut, sinó com una guia orientativa.

Preguntes guia	SÍ	NO
1. La biblioteca organitza accions amb relació a les competències de lectura i escriptura?		
2. S'entén que aquesta és una comesa de la biblioteca, més enllà del que cada docent faci a la seva aula?		
3. Aquestes accions s'organitzen en un programa articulat, amb propostes diferenciades per objectius i nivells?		
4. Les accions estan fonamentalment orientades a la promoció de la lectura (contar contes, lectura en veu alta...)?		
5. Es fan activitats d'orientació a la lectura amb recursos de diferent tipus (guies de lectura, serveis a Internet, blocs especialitzats, xarxes socials...)?		
6. Es promou l'intercanvi entre lectors, en què aprenguin a compartir i a expressar les seves preferències (clubs de lectura, blocs, xarxes socials...)?		
7. Es fa un seguiment d'itineraris individuals dels lectors?		
8. Hi ha accions concretes relacionades amb l'escriptura (tallers, concursos, trobades...)?		
9. Les activitats de lectura i escriptura preveuen textos de ficció i no-ficció?		

Per obtenir informació, indica quins mitjans has emprat:

- Consultar i analitzar el Pla de lectura i escriptura del centre.
- Realitzar reunions específiques amb el professorat més implicat en aquests temes.
- Analitzar el Pla anual d'activitats de la biblioteca.

A més, he utilitzat:

Preguntes guia	SÍ	NO
10. Estan integrats diferents llenguatges i suports (ciberliteratura, novel·la gràfica...)?		
11. Es fan propostes adaptades per a diferents cicles i nivells?		
12. En cas que el centre disposi d'un pla de lectura i escriptura, la biblioteca hi té algun tipus de participació?		
13. Ha col·laborat en la fase de preparació del Pla de lectura i escriptura?		
14. S'han coordinat els objectius i les accions que comparteix el Pla de lectura i escriptura amb el de la biblioteca?		
15. Col·labora la biblioteca en l'execució del Pla de lectura i escriptura, aportant-hi recursos?		
16. Col·labora en l'execució i en l'avaluació del Pla de lectura i escriptura, mitjançant dades (enquestes de lectura, estadístiques de visites i préstecs, valoracions de l'alumnat i del professorat...)?		
17. Per promoure la lectura i l'escriptura, també es tenen en compte les famílies?		
18. Se'ls ofereixen suggeriments per proporcionar bons models de lectura i reforçar hàbits a la llar?		
19. S'ofereix informació i formació a les mares i els pares?		

Idees interessants per a la meva biblioteca:

Com podem millorar? FULL D'AVALUACIÓ I PLANIFICACIÓ

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
D41	Implicació de la biblioteca en el desenvolupament de les competències en lectura i escriptura	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D42	Diversitat de textos i de suports	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D43	Abast de les accions en els diferents nivells, cicles i àrees	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D44	Coordinació amb el Pla de lectura i escriptura del centre	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D45	Suport de la biblioteca a les famílies	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

D5

Competència digital, en informació i per aprendre a aprendre

Es valoren les accions de la biblioteca amb relació a l'alfabetització digital (que comprèn tant l'alfabetització multimèdia com en TIC) i l'alfabetització en informació. S'incorporen, així mateix, les accions orientades al fet que els alumnes aprenguin a gestionar i a regular els propis processos d'aprenentatge.

Com ho estem fent?

	DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
D51 Implicació en el desenvolupament de les competències	La biblioteca no organitza cap acció específica.	La biblioteca organitza accions de manera esporàdica. Davant demandes concretes, la biblioteca orienta els estudiants en diferents necessitats d'informació i ajuda a precisar els objectius d'aprenentatge i/o recerca. En aquests processos està integrat l'ús d'algunes eines digitals, específicament per a la cerca de recursos.	Hi ha una oferta d'activitats des de la biblioteca que cobreix diversos dels objectius i continguts del currículum. A més d'atendre demandes concretes, s'incideix en els processos de cerca, selecció i anàlisi crítica de la informació (mitjançant activitats, recursos, tallers...). Hi està integrat l'ús d'eines digitals que ajuden a gestionar el treball personal de l'alumne (cerques, pla de treball, esborranys...).	Hi ha un programa articulat i graduat, amb objectius i propostes per nivells. S'acorda el paper de la biblioteca en coordinació amb l'equip docent. Es preparen materials de formació. S'incideix en tots els processos relacionats amb l'obtenció d'informació, la transformació i la comunicació. Hi està integrat l'ús d'eines digitals que ajuden a gestionar el treball personal de l'alumne. A més de l'ús d'eines digitals per a la cerca, s'empren serveis RSS o l'etiquetatge de recursos amb marcadors socials. Així mateix, s'empren eines digitals de presentació (processadors de textos, presentacions multimèdia, web...) i per al treball en col·laboració (blocs, wikis, gestors de textos en col·laboració...).

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
D52	Abast de les accions en els diferents nivells, cicles i àrees	No es cobreix cap nivell, cicle o àrea concreta.	Les accions se centren en algun nivell, cicle o àrea; normalment, per la facilitat de coordinació amb els docents o per l'interès i la proximitat dels seus estudiants.	Les accions cobreixen, aproximadament, la meitat de l'oferta formativa del centre.	Les accions cobreixen més del 75% de l'oferta formativa del centre i hi ha plans per a la seva generalització al conjunt del centre.
D53	Coordinació amb el Pla de TIC del centre	No hi ha coordinació amb el Pla de TIC.	La biblioteca aporta recursos (normalment, selecció de materials en funció de demandes) per al desenvolupament d'algunes de les accions del Pla de TIC.	La biblioteca intervé en la preparació del Pla de TIC i es coordina amb aquest per a l'assoliment dels objectius comuns. Normalment, es comparteixen recursos i es programen activitats de manera conjunta.	La biblioteca intervé en totes les fases del Pla de TIC, des de la planificació fins a l'execució i l'avaluació, i hi aporta dades per formular millores.

Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?

Aquestes preguntes t'ajudaran a conèixer els punts forts i febles de la biblioteca amb relació a l'alfabetització digital i l'alfabetització en informació. Una vegada que les hagi contestat, et podràs ajudar de les teves respostes per situar la biblioteca en algun dels quatre nivells descrits a les pàgines anteriors (deficient, limitat, bo o excel·lent). Les respostes (sí/no) no s'han de veure com un valor absolut, sinó com una guia orientativa.

Preguntes guia		SÍ	NO
1.	La biblioteca organitza accions orientades a donar suport al desenvolupament de les competència digital, en informació i per aprendre a aprendre?		
2.	La biblioteca i el centre entenen que aquesta és una comesa de la biblioteca, en col·laboració amb l'equip docent?		
3.	Davant demandes concretes, la biblioteca atén diverses necessitats d'informació i tracta d'ajudar a perfilar l'objectiu d'aprenentatge i/o recerca?		
4.	La biblioteca forma en estratègies de cerca, selecció i anàlisi crítica de la informació (proposa activitats, proporciona recursos, programa algun taller...)?		
5.	Aquestes accions s'organitzen en un programa articulat, amb objectius i propostes diferenciats per nivells?		
6.	Es preparen materials de formació específics?		
7.	En els processos de cerca i selecció de recursos que s'ensenyen als alumnes, s'hi integren eines digitals (cercadors, arxiu de preferits...)?		
8.	En la cerca i selecció de recursos, s'ensenyen a emprar serveis RSS o l'etiquetatge amb marcadors socials (Delicious, Diigo, etc.)?		
9.	S'ensenyen a utilitzar eines digitals per gestionar el treball personal (elaborar i seguir un pla de treball, arxivar esborranys...)?		

Per obtenir informació, indica quins mitjans has emprat:

- Analitzar el Pla anual de la biblioteca, prenent com a referència les preguntes que se suggereixen.
- Convocar una reunió per revisar les preguntes sobre aquest tema en col·laboració amb la Comissió de Biblioteca o amb professorat pròxim a la biblioteca.
- Revisar el Pla de TIC del centre, analitzant els objectius i els àmbits comuns de treball.
- Mantenir una reunió amb la persona responsable de TIC al centre.

A més, he utilitzat:

Preguntes guia	SÍ	NO
10. S'ofereixen instruments digitals per al treball en col·laboració (blocs, wikis, eines per a la producció i gestió de textos en col·laboració...)?		
11. S'ensenyen formes de presentació de la informació amb diferents eines digitals (presentacions multimèdia, processadors de textos, web...)?		
12. S'incideix en estratègies que ajudin els alumnes a gestionar els propis processos d'aprenentatge (per exemple, fer un pla de treball i seguir-lo, avaluar els passos que es fan, analitzar problemes i dificultats en el procés, formalitzar què i com s'ha après alguna cosa...)?		
13. S'ofereixen programes de formació quant a la informació i les biblioteques de manera diferenciada, per a estudiants i docents?		
14. Es fan propostes adaptades per a diferents cicles i nivells?		
15. En cas que el centre disposi d'un pla de TIC, la biblioteca hi té alguna participació?		
16. Ha col·laborat en la fase de preparació del Pla de TIC?		
17. S'han coordinat els objectius i les accions que comparteix el Pla de TIC amb el de la biblioteca?		
18. S'aporten recursos per al desenvolupament del Pla de TIC?		
19. Es col·labora en l'execució del Pla de TIC mitjançant el programa de formació en l'ús de la informació?		
20. Participa la biblioteca en l'avaluació del Pla de TIC, aportant-hi dades (pràctiques d'estudiants quant a la informació, valoracions de l'alumnat i del professorat...)?		

Idees interessants per a la meva biblioteca:

Com podem millorar? FULL D'AVALUACIÓ I PLANIFICACIÓ

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
D51	Implicació en el desenvolupament de les competències	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D52	Abast de les accions en els diferents nivells, cicles i àrees	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D53	Coordinació amb el Pla de TIC del centre	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

D6

Competència social i ciutadana

Es valora la contribució de la biblioteca al desenvolupament de la competència social i ciutadana, així com la seva coordinació amb accions del centre en aquest àmbit (drets humans, igualtat, multiculturalitat...).

Com ho estem fent?

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
D61	Implicació de la biblioteca en la sensibilització i tractament transversal de la competència social i ciutadana	La biblioteca no assumeix cap paper específic en aquest àmbit.	La biblioteca es limita a sumar-se a algunes activitats de sensibilització que organitza i impulsa el centre.	La biblioteca promou accions concretes de sensibilització, preparant materials i activitats (seleccions bibliogràfiques, exposicions...).	La biblioteca impulsa el tractament transversal dels temes socials i ciutadans, proposant materials per treballar en totes les àrees i nivells, així com activitats que impliquen accions ciutadanes.
D62	Abast de les accions en els diferents nivells, cicles i àrees	No es cobreix cap nivell, cicle o àrea concreta.	Les accions se centren en algun nivell, cicle o àrea; normalment, per la facilitat de coordinació amb els seus docents o per l'interès i la proximitat dels seus estudiants.	Les accions cobreixen, aproximadament, la meitat de l'oferta formativa del centre.	Les accions cobreixen més del 75% de l'oferta formativa del centre i hi ha plans per a la seva generalització al conjunt del centre.
D63	Coordinació de la biblioteca amb els programes específics	La biblioteca no preveu aquests programes (drets humans, igualtat, multiculturalitat...).	La biblioteca reuneix esporàdicament informació sobre aquests temes i respon a demandes concretes dels professors o de persones implicades en aquests programes.	La biblioteca facilita els recursos informatius necessaris per a la realització d'aquests programes.	La biblioteca promou la participació en programes d'aquest tipus entrant en contacte amb institucions, entitats o grups relacionats amb aquests temes.

Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?

Aquestes preguntes t'ajudaran a conèixer els punts forts i febles de la biblioteca amb relació al desenvolupament de la competència social i ciutadana. Una vegada que les hagi contestat, et podràs ajudar de les teves respostes per situar-la en algun dels quatre nivells descrits a les pàgines anteriors (deficient, limitat, bo o excel·lent). Les respostes (sí/no) no s'han de veure com un valor absolut, sinó com una guia orientativa.

Preguntes guia	SÍ	NO
1. La biblioteca prepara bibliografies i materials per donar suport a temes relacionats amb la competència social i ciutadana?		
2. Participa de forma activa en la celebració de 'dies especials' (dia de la Pau, dels Drets Humans, del Medi Ambient, de la SIDA...)?		
3. Proposa activitats per sensibilitzar sobre tots els temes socials?		
4. La biblioteca proposa activitats que impliquin accions ciutadanes?		
5. La biblioteca orienta el professorat sobre materials per tractar aquests temes en totes les àrees?		
6. Lidera algun projecte que impulsi la formació de la competència social i ciutadana?		
7. Es fan propostes adaptades per a diferents cicles i nivells?		
8. La biblioteca participa en projectes sobre aquesta competència impulsats per altres institucions i organismes (ONG...)?		

Per obtenir informació, indica quins mitjans has emprat:

- Analitzar els documents de política educativa del centre (projecte educatiu i curricular).
- Analitzar les programacions (almenys, les dels professors més pròxims). Veure les seves relacions amb la biblioteca.
- Analitzar el Pla anual d'activitats de la biblioteca.
- Recollir opinions de docents de diferents àrees i cicles.

A més, he utilitzat:

Idees interessants per a la meua biblioteca:

Com podem millorar? FULL D'AVALUACIÓ I PLANIFICACIÓ

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
D61	Implicació de la biblioteca en la sensibilització i tractament transversal de la competència social i ciutadana	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D62	Abast de les accions en els diferents nivells, cicles i àrees	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
D63	Coordinació de la biblioteca amb els programes específics	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

Usos i usuaris

S'avalua el grau d'activitat que té la biblioteca per part dels usuaris (estudiants i docents), així com el seu grau de satisfacció pel que fa als recursos i serveis que s'hi ofereixen.

Com ho estem fent?

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
E1	Percentatge d'estudiants que visiten la biblioteca (sols o acompanyats)	Només un 10% de l'alumnat va a la biblioteca (en solitari o acompanyat).	Entre el 10 i 30% de l'alumnat va a la biblioteca (en solitari o acompanyat).	Entre el 30 i el 60% de l'alumnat va a la biblioteca (en solitari o acompanyat).	Més del 60% de l'alumnat va a la biblioteca (en solitari o acompanyat).
E2	Freqüència de visites dels alumnes	La majoria de l'alumnat va a la biblioteca menys d'una vegada al trimestre.	La majoria de l'alumnat va a la biblioteca una vegada al mes.	La majoria de l'alumnat va a la biblioteca una vegada cada quinze dies.	La majoria de l'alumnat va a la biblioteca una vegada per setmana.
E3	Percentatge d'estudiants que utilitza els recursos a la biblioteca	Només el 10% de l'alumnat utilitza els recursos de la biblioteca quan hi va (consulta, lectura de ficció, informació, ordinadors, veure cinema, escoltar música, treballar en grup...). La resta, la utilitza únicament per estudiar amb apunts i llibres de text.	Entre el 10 i el 30% de l'alumnat utilitza els recursos de la biblioteca quan hi va (consulta, lectura de ficció, informació, ordinadors, veure cinema, escoltar música, treballar en grup...).	Entre el 30 i el 60% de l'alumnat utilitza els recursos de la biblioteca quan hi va (consulta, lectura de ficció, informació, ordinadors, veure cinema, escoltar música, treballar en grup...).	Més del 60% de l'alumnat utilitza els recursos de la biblioteca quan hi va (consulta, lectura de ficció, informació, ordinadors, veure cinema, escoltar música, treballar en grup...).
E4	Distribució de l'alumnat usuari de la biblioteca	L'alumnat procedeix majoritàriament d'un únic curs.	L'alumnat procedeix majoritàriament d'un sol cicle.	L'alumnat procedeix majoritàriament d'una sola etapa.	L'alumnat es distribueix uniformement entre tots els cursos i grups.
E5	Percentatge d'estudiants que utilitza el préstec personal	Menys del 10% de l'alumnat utilitza el préstec personal.	Entre el 10 i 30% de l'alumnat utilitza el préstec personal.	Entre el 30 i el 60% de l'alumnat utilitza el préstec personal.	Més del 60% de l'alumnat utilitza el préstec personal.

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
E6	Nombre de préstecs per estudiant i per cada curs escolar	Més de la meitat dels alumnes no agafa en préstec cap llibre.	Més de la meitat dels alumnes agafa en préstec menys de cinc títols per curs escolar.	Més de la meitat dels alumnes agafa en préstec entre cinc i deu títols per curs escolar.	Més de la meitat dels alumnes agafa en préstec més de deu títols per curs escolar.
E7	Percentatge de l'alumnat que assisteix a les activitats organitzades per la biblioteca	Menys del 10% de l'alumnat, a qui van destinades les activitats, hi assisteix.	Entre el 10 i el 30% de l'alumnat, a qui van destinades les activitats, hi assisteix.	Entre el 30 i el 60% de l'alumnat, a qui van destinades les activitats, hi assisteix.	Més del 60% de l'alumnat, a qui van destinades les activitats, hi assisteix.
E8	Percentatge de l'alumnat satisfet amb els recursos i serveis que ofereix la biblioteca	Menys del 10% de l'alumnat de tots els nivells se sent satisfet amb els recursos i serveis que ofereix la biblioteca.	Entre el 10 i el 30% de l'alumnat de tots els nivells se sent satisfet amb els recursos i serveis que ofereix la biblioteca.	Entre el 30 i el 60% de l'alumnat de tots els nivells se sent satisfet amb els recursos i serveis que ofereix la biblioteca.	Més del 60% de l'alumnat de tots els nivells se sent satisfet amb els recursos i serveis que ofereix la biblioteca.
E9	Percentatge de docents que visita la biblioteca	Menys del 10% del professorat va a la biblioteca.	Entre el 10 i 30% del professorat va a la biblioteca.	Entre el 30 i el 60% del professorat va a la biblioteca.	Més del 60% del professorat va a la biblioteca.
E10	Freqüència de visites del professorat a la biblioteca (sense acompanyar el grup classe)	La majoria del professorat visita la biblioteca menys d'una vegada al trimestre.	La majoria del professorat visita la biblioteca una vegada al mes.	La majoria del professorat visita la biblioteca una vegada cada quinze dies.	La majoria del professorat visita la biblioteca una vegada per setmana.
E11	Distribució del professorat usuari de la biblioteca	El professorat procedeix majoritàriament d'un únic curs.	El professorat procedeix majoritàriament d'un sol cicle.	El professorat procedeix majoritàriament d'una sola etapa.	El professorat es distribueix uniformement entre tots els cursos i grups.
E12	Percentatge del professorat que utilitza els recursos a la biblioteca	Només el 10% del professorat utilitza els recursos de la biblioteca quan hi va (consulta, lectura de premsa, informació, ordinadors...).	Entre el 10 i el 30% del professorat utilitza els recursos de la biblioteca quan hi va.	Entre el 30 i el 60% del professorat utilitza els recursos de la biblioteca quan hi va.	Més del 60% del professorat utilitza els recursos de la biblioteca quan hi va.

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
E13	Percentatge del professorat que utilitza el préstec personal	Només un 10% del professorat utilitza el préstec personal.	Entre el 10 i 30% del professorat utilitza el préstec personal.	Entre el 30 i el 60% del professorat utilitza el préstec personal.	Més del 60% del professorat utilitza el préstec personal.
E14	Percentatge del professorat que fa préstec per a l'aula	Menys del 10% del professorat fa préstec per a l'aula.	Entre el 10 i 30% del professorat agafa materials prestats de la biblioteca per a l'aula.	Entre el 30 i el 60% del professorat agafa materials prestats de la biblioteca per a l'aula.	Més del 60% del professorat agafa materials prestats de la biblioteca per a l'aula.
E15	Varietat dels materials en préstec per a l'aula	No es realitza cap tipus de préstec a les aules.	Només es presten materials de referència: diccionaris, atles i obres de ficció.	A més de materials de referència, les aules poden agafar prestades obres de ficció i de no-ficció, que es renoven periòdicament.	Les aules poden agafar prestat qualsevol tipus de recurs de la biblioteca, en funció de les seves necessitats concretes.
E16	Percentatge de docents que fa servir altres serveis de la biblioteca	Menys del 10% del professorat utilitza altres serveis de la biblioteca (consulta d'informació, accés a Internet, formació d'usuaris, lectura a la sala...).	Entre el 10 i 30% del professorat utilitza altres serveis de la biblioteca (consulta d'informació, accés a Internet, formació d'usuaris, lectura a la sala...).	Entre el 30 i el 60% del professorat utilitza altres serveis de la biblioteca (consulta d'informació, accés a Internet, formació d'usuaris, lectura a la sala...).	Més del 60% del professorat utilitza altres serveis de la biblioteca (consulta d'informació, accés a Internet, formació d'usuaris, lectura a la sala...).
E17	Percentatge de professorat satisfet amb els recursos i serveis que ofereix la biblioteca	Menys del 10% del professorat de tots els nivells se sent satisfet amb els recursos i serveis que ofereix la biblioteca.	Entre el 10 i el 30% del professorat de tots els nivells se sent satisfet amb els recursos i serveis que ofereix la biblioteca.	Entre el 30 i el 60% del professorat de tots els nivells se sent satisfet amb els recursos i serveis que ofereix la biblioteca.	Més del 60% del professorat de tots els nivells se sent satisfet amb els recursos i serveis que ofereix la biblioteca.

Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?

Aquestes preguntes t'ajudaran a conèixer els punts forts i febles de la biblioteca amb relació a l'ús que en fan els usuaris i el seu grau de satisfacció amb els serveis oferts. Una vegada que les hagi contestat, et podràs ajudar de les teves respostes per situar la biblioteca en algun dels quatre nivells descrits a les pàgines anteriors (deficient, limitat, bo o excel·lent). Les respostes (sí/no) no s'han de veure com un valor absolut, sinó com una guia orientativa.

Preguntes guia	SÍ	NO
1. Els alumnes visiten sols la biblioteca en funció de les seves necessitats? En quin percentatge aprox.: 10%, 10-30%, 30-60%, més del 60%?		
2. Els alumnes van a la biblioteca per estudiar amb els llibres de text? En quin percentatge aprox.: 10%, 10-30%, 30-60%, més del 60%?		
3. Els alumnes van a la biblioteca per consultar o utilitzar els materials? En quin percentatge aprox.: 10%, 10-30%, 30-60%, més del 60%?		
4. Els alumnes van a la biblioteca a llegir? En quin percentatge aprox.: 10%, 10-30%, 30-60%, més del 60%?		
5. Els alumnes fan treballs a la biblioteca? En quin percentatge aprox.: 10%, 10-30%, 30-60%, més del 60%?		
6. S'utilitzen els ordinadors de la biblioteca per fer treballs i accedir a recursos electrònics?		
7. Les visites de l'alumnat es distribueixen uniformement en tots els cicles o etapes?		
8. Els alumnes treballen en grup a la biblioteca? En quin percentatge aprox.: 10%, 10-30%, 30-60%, més del 60%?		

Per obtenir informació, indica quins mitjans has emprat:

- Utilitzar les estadístiques d'ús (visites, préstecs...).
- Realitzar una investigació en un temps delimitat per fer un estudi més sistemàtic dels diferents usos de la biblioteca (es recomana un mes com a mínim).
- Comptabilitzar les consultes rebudes a la pàgina web i/o el bloc de la biblioteca en un temps determinat.
- Analitzar els resultats dels processos de detecció de satisfacció d'usuaris (enquestes, entrevistes, grups de discussió, bústia de suggeriments...).

A més, he utilitzat:

Preguntes guia	SÍ	NO
9. Els alumnes assisteixen a les activitats de la biblioteca? En quin percentatge aprox.: 10%, 10-30%, 30-60%, més del 60%?		
10. Els alumnes se senten satisfets amb la biblioteca del centre?		
11. Els professors van a la biblioteca sense acompanyar el grup de classe? En quin percentatge aprox.: 10%, 10-30%, 30-60%, més del 60%?		
12. Els professors visiten la biblioteca per treballar o fer consultes? En quin percentatge aprox.: 10%, 10-30%, 30-60%, més del 60%?		
13. Els professors utilitzen els materials de la biblioteca per preparar les classes? En quin percentatge aprox.: 10%, 10-30%, 30-60%, més del 60%?		
14. Els professors utilitzen la biblioteca per preparar documentació i materials per als alumnes (bibliografies, dossiers, webquesta)? En quin percentatge aprox.: 10%, 10-30%, 30-60%, més del 60%?		
15. Els professors utilitzen la biblioteca per a altres activitats docents (corregir exàmens o treballs, celebrar reunions, entrevistes...)?		
16. Els professors utilitzen el préstec per a ús personal?		
17. Els professors de tots els nivells, cursos i àrees visiten la biblioteca?		
18. Els professors utilitzen el préstec d'aula?		

Idees interessants per a la meva biblioteca:

Preguntes guia

SÍ NO

19. Els professors empen la biblioteca per treballar amb el seu propi ordinador? En quin percentatge aprox.: 10%, 10-30%, 30-60%, més del 60%?		
20. Els professors utilitzen altres serveis de la biblioteca (recopilar informació d'altres biblioteques; accedir a Internet; llegir obres de ficció, diaris o revistes; seguir programes de formació d'usuaris...)? En quin percentatge aprox.: 10%, 10-30%, 30-60%, més del 60%?		
21. El professorat se sent satisfet amb la biblioteca del centre?		

Com podem millorar? FULL D'AVALUACIÓ I PLANIFICACIÓ

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
E1	Percentatge d'estudiants que visita la biblioteca (sols o acompanyats)	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
E2	Freqüència de visites dels alumnes	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
E3	Percentatge d'estudiants que utilitza els recursos a la biblioteca	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
E4	Distribució de l'alumnat usuari de la biblioteca	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
E5	Percentatge d'estudiants que utilitza el préstec personal	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
E6	Nombre de préstecs per estudiant i per cada curs escolar	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

	NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
E7	Percentatge d'alumnat que assisteix a les activitats organitzades per la biblioteca ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
E8	Percentatge d'alumnat satisfet amb els recursos i serveis que ofereix la biblioteca ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
E9	Percentatge de docents que visita la biblioteca ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
E10	Freqüència de visites del professorat a la biblioteca (sense acompanyar el grup classe) ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
E11	Distribució del professorat usuari de la biblioteca ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
E12	Percentatge del professorat que utilitza els recursos a la biblioteca ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

	NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
E13	Percentatge del professorat que utilitza el préstec personal ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
E14	Percentatge del professorat que realitza préstec per a l'aula ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
E15	Varietat dels materials en préstec per a l'aula ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
E16	Percentatge de docents que fa servir altres serveis de la biblioteca ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
E17	Percentatge del professorat satisfet amb els recursos i serveis que ofereix la biblioteca ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

Planificació i avaluació

Es valora el Pla anual de la biblioteca (la seva concreció, la seva operativitat, el seu grau de formalització i actualització), juntament amb les estratègies d'avaluació previstes. En ambdós casos, es valora la implicació de diferents agents (docents, estudiants, Comissió de Biblioteca, Direcció...).

Com ho estem fent?

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
F1	Abast del Projecte de la biblioteca	No existeix Projecte de la biblioteca, la qual cosa indica que no hi ha una visió del paper que pugui complir al centre, encara que hi hagi alguns serveis en funcionament (per exemple, lectura a la sala o préstec).	El Projecte de la biblioteca té un abast limitat. Se centra bàsicament en la gestió dels recursos i en l'oferta de serveis. La biblioteca no s'entén com un projecte formatiu en un sentit ampli ni preveu com a prioritat la integració curricular.	El Projecte de la biblioteca té una visió àmplia de la biblioteca com a projecte formatiu i integrat en el currículum; tanmateix, el seu disseny, la posada en pràctica i l'avaluació recauen preferentment en el responsable, sense disposar d'un suport i una implicació estable dels professors i dels òrgans de coordinació pedagògica.	El Projecte de la biblioteca reflecteix el model de biblioteca escolar, els objectius que es planteja, les estratègies i les accions previstes, així com els processos d'avaluació. La biblioteca s'entén com un projecte formatiu i preveu la integració curricular i amb la comunitat en un sentit ampli. Ha estat elaborat per la persona responsable en col·laboració amb la Comissió de Biblioteca (en cas que n'hi hagi). Està avalat per la Comissió de Coordinació Pedagògica i la comunitat escolar està informada del Projecte.

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
F2	Operativitat i formalització del Pla de treball anual	No hi ha un pla de treball anual.	Hi ha un pla de treball informal, que no sempre està reflectit en un document escrit. Està basat en una sèrie de tasques incorporades a les rutines del centre que permeten prestar uns serveis bàsics (generalment, la consulta a la sala i el préstec).	Hi ha un document bàsic que reflecteix el pla de treball per a aquest període. Anualment s'estableixen unes prioritats i uns objectius. En el Pla de treball se solen organitzar les tasques per a l'any, encara que no sempre hi ha un repartiment clar de tasques (la majoria recau sobre el responsable de la biblioteca) i tampoc un calendari per assolir els objectius que s'han fixat.	Hi ha un document formal i públic que descriu el Pla de treball anual. Cada curs s'estableixen unes prioritats i uns objectius. El Pla de treball té clarament definides les tasques, els responsables de cadascuna d'aquestes (normalment es compta amb docents i estudiants) i un calendari (que indica tasques contínues, altres de lligades a esdeveniments concrets, tasques trimestrals o mensuals...) El Pla anual de la biblioteca està integrat en la programació general anual del centre.
F3	Adequació dels procediments d'avaluació	No es duu a terme cap acció d'avaluació de la biblioteca.	L'avaluació de la biblioteca està basada en les impressions del responsable, que s'han obtingut informalment al llarg del curs.	A més de les impressions del responsable, l'avaluació està basada en altres dades qualitatives que aporten els usuaris més freqüents (estudiants i docents). Es procura que la recollida d'informació es dugui a terme per mitjà d'algun procediment concret (un qüestionari per sol·licitar opinions, la bústia de suggeriments...).	L'avaluació es basa en dades objectives d'ús (visites, préstecs...) i en dades qualitatives proporcionades pels usuaris (grups de discussió, enquestes...) A més, la biblioteca fa un estudi d'usuaris (hàbits de lectura, pràctiques en relació amb la informació, lectura en la família...).

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
F4	Formalització i periodicitat del procés d'avaluació	No es duu a terme cap procés d'avaluació que quedi formalitzat.	L'avaluació es fa de manera informal i no es reflecteix en cap document específic. Tampoc no està fixada la periodicitat de l'avaluació.	L'avaluació es formalitza en una memòria anual, que s'integra en la Memòria del centre.	A més d'una memòria anual de la biblioteca (que s'incorpora a la Memòria del centre), es difonen i es contrasten les seves dades principals (préstecs anuals, assistència a activitats...).
F5	Implicació de diferents agents en la planificació i en l'avaluació	No hi ha implicació expressa de cap agent.	La planificació i l'avaluació de la biblioteca estan dissenyades i executades exclusivament per la persona responsable de la biblioteca.	En la planificació i en l'avaluació solen participar, a més de la persona responsable, els professors i/o estudiants més pròxims (és a dir, més implicats en la gestió, dinamització i ús de la biblioteca).	La planificació i l'avaluació estan coordinades per la Comissió de Biblioteca i es compta amb els òrgans de direcció i coordinació pedagògica del centre (Direcció, equip directiu, Comissió de Coordinació Pedagògica...). La participació d'aquests agents està establerta i és permanent.

Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?

Aquestes preguntes t'ajudaran a conèixer els punts forts i febles de la biblioteca amb relació al Pla anual de la biblioteca i la implicació de diferents agents. Una vegada que les hagi contestat, et podràs ajudar de les teves respostes per situar-la en algun dels quatre nivells descrits a les pàgines anteriors (deficient, limitat, bo o excel·lent). Les respostes (sí/no) no s'han de veure com un valor absolut, sinó com una guia orientativa.

Preguntes guia	SÍ	NO
1. Hi ha un projecte de la biblioteca?		
2. El Projecte de la biblioteca descriu el model, els objectius, les estratègies, les accions i l'avaluació previstos?		
3. El Projecte de la biblioteca, l'ha elaborat la persona responsable amb l'ajuda de la Comissió de Biblioteca (en cas que n'hi hagi)?		
4. El Projecte de la biblioteca està avalat per la Comissió de Coordinació Pedagògica?		
5. Està informada la comunitat escolar de l'existència del Projecte de la biblioteca?		
6. Hi ha un pla de treball que organitza les tasques de la biblioteca?		
7. Es renova anualment, en funció de les prioritats i els objectius per a aquest període?		
8. El Pla està formalitzat en un document escrit?		
9. El Pla és un document públic que qualsevol persona interessada pot consultar?		
10. El Pla preveu la descripció de tasques per a l'any?		

Per obtenir informació, indica quins mitjans has emprat:

- Analitzar (si estan disponibles) el Projecte de biblioteca, el Pla de treball anual i la Memòria anual, segons les preguntes que se suggereixen.
- Mantenir una sessió de discussió amb les persones més implicades (Comissió de Biblioteca, docents col·laboradors...).

A més, he utilitzat:

Preguntes guia	SÍ	NO
11. El Pla inclou la distribució de responsabilitats entre diferents agents (responsable de la biblioteca, docents, estudiants...)?		
12. Té un calendari que organitza les tasques en períodes (trimestralment, mensualment, tasques continuades...)?		
13. Es fa una avaluació del compliment del Pla al final de curs i/o en períodes intermedis (per exemple, trimestres)?		
14. El Pla anual de biblioteca està integrat en la programació general anual?		
15. El Pla inclou formes d'avaluació de la biblioteca que, al seu torn, permetin marcar prioritats per a l'any següent?		
16. S'empra alguna estratègia de recollida i anàlisi de dades estadístiques de la biblioteca (per exemple, visites, préstecs...)?		
17. S'organitza alguna acció específica per obtenir les opinions dels usuaris sobre el funcionament de la biblioteca (bústies de suggeriments, qüestionaris, grups de discussió...)?		
18. Es fa algun estudi dels usuaris (per exemple, hàbits de lectura dels estudiants; pràctiques en relació amb la informació; entorn familiar i lectura; necessitats en relació amb la informació dels professors...)?		
19. S'organitza alguna sessió d'avaluació de la biblioteca amb usuaris (alumnat i/o professorat)?		
20. El procés d'avaluació es formalitza en una memòria anual?		

Idees interessants per a la meva biblioteca:

Preguntes guia

SÍ NO

21. Es difonen els resultats de l'avaluació, específicament d'algunes dades rellevants (per exemple, préstecs anuals, assistència a activitats...)?		
22. La planificació i l'avaluació estan liderades per la Comissió de Biblioteca?		
23. En el procés de planificació i avaluació, hi intervenen docents?		
24. En el procés de planificació i avaluació, hi intervenen estudiants?		
25. En la planificació i en l'avaluació, es disposa del punt de vista de la Comissió de Coordinació Pedagògica i de l'equip directiu?		
26. La participació d'altres agents està establerta, és permanent?		

Com podem millorar? FULL D'AVALUACIÓ I PLANIFICACIÓ

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
F1	Abast del Projecte de la biblioteca	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
F2	Operativitat i formalització del Pla de treball anual	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
F3	Adequació dels procediments d'avaluació	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
F4	Formalització i periodicitat del procés d'avaluació	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
F5	Implicació de diferents agents en la planificació i en l'avaluació	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

Equip de treball

En aquest apartat es valoren la dedicació del responsable, la seva formació i les funcions que exerceix. També s'interroga pel paper de la Comissió de Biblioteca i el dels equips de suport.

Com ho estem fent?

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
G1	Nombre d'hores del responsable	Depenent de la mida del centre, la quantitat d'hores de dedicació és inferior al 50% del mínim requerit (vegeu la columna <i>Mínim d'h. del responsable</i> de la taula de valors numèrics de l'Annex, pàgina 117).	Depenent de la mida del centre, la quantitat d'hores de dedicació és superior al 50% del mínim requerit (vegeu la columna <i>Mínim d'h. del responsable</i> de la taula de valors numèrics de l'Annex, pàgina 117).	Depenent de la mida del centre, la quantitat d'hores de dedicació compleix el mínim requerit (vegeu la columna <i>Mínim d'h. del responsable</i> de la taula de valors numèrics de l'Annex, pàgina 117).	Depenent de la mida del centre, la quantitat d'hores de dedicació és superior al mínim requerit (vegeu la columna <i>Mínim d'h. del responsable</i> de la taula de valors numèrics de l'Annex, pàgina 117).
G2	Formació del responsable en biblioteconomia i TIC	El responsable no té formació específica en aquestes matèries (gestió de la col·lecció, ALFIN...).	El responsable ha fet algun curs no intensiu o ha assistit a trobades i jornades sobre aquestes matèries.	El responsable ha fet cursos d'especialització en aquestes matèries, assisteix a trobades i jornades i actualitza la seva formació de manera continuada.	El responsable té una titulació específica, assisteix a trobades i jornades sobre aquestes matèries i actualitza la seva formació de manera continuada.
G3	Formació del responsable en lectura i llibre infantil i juvenil	El responsable no té formació específica en aquestes matèries (comprensió lectora, llibre infantil i juvenil, lectura digital...).	El responsable ha fet algun curs no intensiu o ha assistit a trobades i jornades sobre aquestes matèries.	El responsable ha fet cursos d'especialització en aquestes matèries, assisteix a trobades i jornades i actualitza la seva formació de manera continuada.	El responsable té una titulació específica, assisteix a trobades i jornades sobre aquestes matèries i actualitza la seva formació de manera continuada.
G4	Formació del responsable en psicopedagogia i didàctica	El responsable no té formació específica en aquestes matèries (treball per tasques o projectes, aprenentatge col·laboratiu...).	El responsable ha fet algun curs no intensiu o ha assistit a trobades i jornades sobre aquestes matèries.	El responsable ha fet cursos d'especialització en aquestes matèries, assisteix a trobades i jornades i actualitza la seva formació de manera continuada.	El responsable té una titulació específica, assisteix a trobades i jornades sobre aquestes matèries i actualitza la seva formació de manera continuada.

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
G5	Abast de les funcions del responsable de la biblioteca	El responsable atén consultes dels usuaris i facilita serveis bàsics, com el préstec de materials.	El responsable atén consultes dels usuaris i facilita serveis bàsics, com el préstec de materials. A més, cataloga i classifica els fons i fa activitats esporàdiques de promoció de la lectura.	El responsable atén consultes dels usuaris i facilita serveis bàsics, com el préstec de materials. A més, cataloga i classifica els fons i fa activitats programades de formació d'usuaris i de promoció de la lectura, en el marc del Pla de lectura de centre.	El responsable atén els usuaris (préstec, consulta...), selecciona i adquireix els materials, organitza els fons i els serveis avançats, aplica els processos tècnics, elabora els documents de gestió de la biblioteca (projecte, plans, memòries...), té un paper actiu en la formació de l'alumnat i el professorat en l'ús dels recursos i de la biblioteca, i col·labora (lidera) en els plans de lectura de centre. Coordina la Comissió de Biblioteca i els equips de suport.
G6	Consolidació del responsable de la biblioteca en el càrrec	La responsabilitat de la biblioteca canvia amb freqüència, per la qual cosa no es consoliden les persones. No s'aconsegueix implicar el professorat i es treballa de manera aïllada.	La persona responsable de la biblioteca fa poc temps que es troba en el càrrec, encara que se li reconeixen funcions de tipus organitzatiu.	El responsable de la biblioteca està consolidat en les seves funcions i càrrec i fa temps que exerceix la responsabilitat de la biblioteca. Se li reconeixen funcions organitzatives i es valora el seu treball. Rep suport de l'equip directiu, encara que treballa de manera aïllada.	El responsable està consolidat en les seves funcions i càrrec i fa temps que exerceix la responsabilitat de la biblioteca. Rep suport de l'equip directiu i es reconeix la seva figura en l'organigrama del centre. Se'n té en compte l'opinió en tot el referent als àmbits de la lectura i de la informació al centre.

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
G7	Composició de la Comissió de Biblioteca	El centre no disposa de Comissió de Biblioteca.	La Comissió de Biblioteca està constituïda només per professorat.	La Comissió de Biblioteca està constituïda per professorat representatiu de totes les àrees i nivells i per una representació de l'equip directiu i de l'alumnat.	Tots els membres de la comunitat escolar tenen representació en la Comissió de Biblioteca. També poden formar part d'aquesta Comissió representants d'entitats de l'entorn (associacions, biblioteca pública, etc.).
G8	Abast de les funcions de la Comissió de Biblioteca	El centre no disposa de Comissió de Biblioteca.	El centre disposa d'una comissió de biblioteca les funcions de la qual es limiten a aprovar el Pla de treball que presenta el responsable de la biblioteca.	La Comissió de Biblioteca del centre s'implica activament en l'elaboració del Pla de treball de la biblioteca.	La Comissió de Biblioteca s'implica activament en l'elaboració i el seguiment del Pla de treball de la biblioteca i té la funció d'assegurar-ne la coordinació amb les activitats curriculars.
G9	Existència i composició dels equips de suport	La biblioteca no disposa de cap equip de suport ni d'altres modalitats de col·laboració amb la comunitat escolar per distribuir tasques.	La biblioteca no disposa de cap equip de suport estable, però ocasionalment demana la col·laboració dels diferents col·lectius.	La biblioteca disposa d'un equip de suport format exclusivament per un dels col·lectius de la comunitat escolar (professorat, alumnat o famílies) que treballa en algun àmbit concret (catalogació, consulta a la sala, préstec...).	La biblioteca disposa d'un equip o més equips de suport formats per professorat, alumnat i/o famílies. Els membres de l'equip col·laboren voluntàriament en les tasques de la biblioteca i tenen diversos perfils i habilitats, que complementen els de la persona responsable de la biblioteca.

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
G10	Abast de les funcions dels equips de suport	La biblioteca no disposa de cap equip de suport, ni d'altres modalitats de col·laboració amb la comunitat escolar per distribuir tasques.	Encara que hi ha un equip de suport, les seves col·laboracions són esporàdiques i es limiten a esdeveniments concrets.	La biblioteca, almenys, disposa d'un equip de suport estable, la col·laboració del qual permet planificar les tasques i millorar els serveis en aspectes com l'ampliació dels horaris, la preparació dels materials, etc.	La biblioteca disposa d'un equip o més equips de suport estables, la qual cosa permet planificar les tasques i millorar els serveis en aspectes com l'ampliació dels horaris, la preparació dels materials, etc. Els equips de suport tenen un paper actiu en l'organització d'activitats (jornades culturals, celebracions, exposicions...).

Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?

Aquestes preguntes t'ajudaran a conèixer els punts forts i febles de la biblioteca amb relació a l'equip de treball (dedicació, formació de la persona responsable, equips de suport...). Una vegada que les hagi contestat, et podràs ajudar de les teves respostes per situar la biblioteca en algun dels quatre nivells descrits a les pàgines anteriors (deficient, limitat, bo o excel·lent). Les respostes (sí/no) no s'han de veure com un valor absolut, sinó com una guia orientativa.

Preguntes guia		SÍ	NO
1.	El nombre d'hores de dedicació a la biblioteca per part del responsable és suficient per atendre les necessitats de tota la comunitat escolar (vegeu la columna <i>Mínim d'h. del responsable</i> de la taula de valors numèrics de l'Annex, pàgina 117)?		
2.	El responsable de la biblioteca està capacitat per als treballs tècnics de biblioteca (catalogar, foliar...)?		
3.	El responsable de la biblioteca té formació per organitzar activitats de promoció de la lectura?		
4.	El responsable de la biblioteca té formació per dissenyar activitats d'alfabetització en informació?		
5.	El responsable de la biblioteca està preparat per impulsar treballs de recerca i fer-ne el seguiment?		
6.	El responsable de la biblioteca assisteix a activitats de formació continuada (cursos, jornades, congressos...)?		
7.	El responsable de la biblioteca estableix la política d'organització i ús de la biblioteca?		
8.	El responsable de la biblioteca elabora el Pla de treball anual?		
9.	El responsable de la biblioteca elabora el Projecte i la Memòria?		

Per obtenir informació, indica quins mitjans has emprat:

- Revisar els documents que es refereixen a la Comissió de Biblioteca o les mencions que se'n fan en els documents generals del centre.
- Reunir la Comissió de Biblioteca i valorar conjuntament tant els assoliments com les millores.
- Analitzar els plans de formació del centre per assegurar que s'hi incloguin aspectes relatius a la biblioteca.

A més, he utilitzat:

Preguntes guia	SÍ	NO
10. El responsable de la biblioteca selecciona i adquireix els materials?		
11. El responsable de la biblioteca atén els usuaris (informació, préstec, consulta...)?		
12. El responsable de la biblioteca té un paper actiu en l'elaboració i l'execució del Pla de lectura de centre?		
13. El responsable de la biblioteca està consolidat en el càrrec i es reconeix el seu paper en el centre?		
14. El responsable de la biblioteca impulsa projectes de millora?		
15. La Comissió de Biblioteca és representativa de la realitat dels seus usuaris?		
16. La Comissió de Biblioteca està formada per representants de diferents nivells i àrees de coneixement?		
17. Estan representats en la Comissió de Biblioteca tots els membres i càrrecs de la comunitat educativa (professorat, alumnat, equip directiu, famílies...)?		
18. La Comissió de Biblioteca té la funció d'assegurar la coordinació d'aquesta amb les activitats curriculars?		
19. La Comissió de Biblioteca té la funció d'establir el Pla de treball de la biblioteca?		
20. La biblioteca disposa d'un equip de suport voluntari per ampliar l'horari del responsable?		
21. El responsable de la biblioteca aconsegueix la implicació del professorat en els equips de suport?		
22. Col·laboren estudiants voluntaris en l'equip de suport?		

Idees interessants per a la meva biblioteca:

Preguntes guia

SÍ NO

23. Col·laboren les famílies en l'equip de suport?		
24. El perfil dels membres de l'equip es complementa amb el del responsable de la biblioteca?		
25. L'equip de suport col·labora en aspectes tècnics de la biblioteca (preparació de materials, d'activitats, catalogació...)?		

Com podem millorar? FULL D'AVALUACIÓ I PLANIFICACIÓ

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
G1	Nombre d'hores del responsable	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
G2	Formació del responsable en biblioteconomia i TIC	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
G3	Formació del responsable en lectura i llibre infantil i juvenil	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
G4	Formació del responsable en psicopedagogia i didàctica	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
G5	Abast de les funcions del responsable de la biblioteca	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
G6	Consolidació del responsable de la biblioteca en el càrrec	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
G7	Composició de la Comissió de Biblioteca	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
G8	Abast de les funcions de la Comissió de Biblioteca	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
G9	Existència i composició de l'equip de suport de biblioteca	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
G10	Abast de les funcions de l'equip de suport	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

Comunitat professional

Es valora la relació que s'estableix amb programes institucionals de millora de la biblioteca escolar, o promoguts per les administracions educatives o bé per un altre tipus d'entitats (fundacions...). Així mateix, es valora la integració en xarxes professionals, associacions, grups de treball, seminaris especialitzats, etc. Finalment, es valora la col·laboració amb la biblioteca pública, així com amb altres centres de documentació en educació, lectura infantil i juvenil, etc. (centres de professors, biblioteques...).

Com ho estem fent?

	DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
H1 Integració en programes institucionals de lectura i biblioteca escolar (promoguts per les administracions educatives o altres entitats)	No es participa en cap programa de suport a la biblioteca escolar. Les raons poden ser diverses (des de l'absència d'un programa d'aquest tipus a la zona fins a la falta d'iniciativa del centre educatiu).	La biblioteca emprava esporàdicament algun dels recursos que generen aquests programes (guies de lectura, eines normalitzades per als processos tècnics, documentació i orientacions, assessoria...).	La biblioteca es beneficia del conjunt d'iniciatives que generen aquests programes i les integra en la seva activitat (documentació, orientacions, eines normalitzades, assessoria, activitats de formació, suport en línia...).	La biblioteca escolar, a més d'emprar els recursos que proporcionen aquests programes, pren la iniciativa i/o lidera accions concretes: forma part de grups de selecció de lectures, coordina grups de treball, modera fòrums o grups de discussió... A més, la biblioteca participa en les convocatòries de suport promogudes per aquests programes (projectes d'innovació, premis a bones pràctiques...).

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
H2	Participació en xarxes professionals (amb altres biblioteques escolars), grups de treball i/o seminaris especialitzats	La biblioteca no forma part de cap d'aquestes iniciatives.	La biblioteca manté relacions esporàdiques amb altres biblioteques escolars. A més, fa servir recursos que creen grups de treball o seminaris especialitzats (guies de lectura, revistes i butlletins electrònics, etc.).	La biblioteca manté una relació estable amb altres biblioteques escolars. A més, pren part activa en seminaris o grups especialitzats i col·labora en les seves iniciatives (creació de materials, assessoria, formació...).	La biblioteca manté una relació estable amb altres biblioteques escolars i promou accions conjuntes. A més d'intervenir activament en grups especialitzats, lidera accions o programes concrets (per exemple, coordina alguna de les seves publicacions o activitats de formació). En cas que tinguin un reflex en xarxes socials, la biblioteca forma part del grup d'amics.
H3	Col·laboració amb la biblioteca pública	No hi ha col·laboració entre la biblioteca escolar i la biblioteca pública. Les raons poden ser diverses (des de l'absència de serveis per a centres educatius per part de la biblioteca pública de la zona, fins a la falta d'iniciativa del centre educatiu).	La biblioteca col·labora de manera esporàdica amb la biblioteca pública. Assisteix a alguna de les activitats (generalment de foment de la lectura) que organitza la biblioteca pública per a centres educatius (trobades amb autors, presentacions de llibres, contacontes...).	La biblioteca participa activament en les activitats que organitza la biblioteca pública, tant les de foment de la lectura com les de formació d'usuaris (visites guiades i programes específics). La biblioteca fa consultes professionals concretes (préstec de materials, dubtes tècnics, assessoria...).	La biblioteca, a més de participar en les activitats i programes de la biblioteca pública, pren la iniciativa i promou un programa d'acció conjunta (per exemple, creació de materials formatius, programes per a l'ús de la informació...). La biblioteca escolar fa demandes professionals diverses a la biblioteca pública (en temes tècnics, d'anàlisi d'usuaris, de promoció de la lectura i de formació en l'ús de la informació). La biblioteca dona a conèixer les activitats de la biblioteca pública que són d'interès per als estudiants, els professors o les famílies.

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
H4	Relació amb altres centres d'informació i documentació educativa (centres de professors, biblioteques especialitzades, arxius...)	La biblioteca no manté relació amb cap centre de documentació educativa.	La biblioteca manté una relació esporàdica amb centres de documentació educativa. Es fa alguna visita o consulta, motivada per demandes concretes de docents (per exemple, per localitzar un document...).	La biblioteca, davant les demandes dels professors sobre bibliografia, legislació, recursos..., consulta habitualment altres centres de documentació educativa (biblioteques especialitzades, serveis de les administracions educatives, centres de professors i recursos).	La biblioteca consulta i emprava regularment els serveis de centres de documentació educativa. Està subscripta als serveis d'informació (butlletins electrònics, serveis RSS, etc.) i fa ús del préstec, butlletins de novetats, bibliografies, etc.

Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?

Aquestes preguntes t'ajudaran a conèixer els punts forts i febles de la biblioteca respecte a la seva relació amb programes institucionals de millora, la integració en xarxes professionals i la col·laboració amb la biblioteca pública, així com amb altres centres de documentació especialitzats. Una vegada que les hagi contestat, et podràs ajudar de les teves respostes per situar la biblioteca en algun dels quatre nivells descrits a les pàgines anteriors (deficient, limitat, bo o excel·lent). Les respostes (sí/no) no s'han de veure com un valor absolut, sinó com una guia orientativa.

Preguntes guia	SÍ	NO
1. La biblioteca participa en algun programa de suport a la biblioteca escolar (promogut per les administracions educatives o altres entitats)?		
2. En cas que n'hi hagi, empra els recursos que generen aquests programes (guies de lectura, eines normalitzades, documentació, assessoria...)?		
3. La biblioteca participa en convocatòries per a la millora de la biblioteca promogudes per aquests programes institucionals (suport a projectes d'innovació, premis a bones pràctiques...)?		
4. La biblioteca manté relació amb altres biblioteques escolars?		
5. La relació amb altres biblioteques escolars és estable i es promouen iniciatives conjuntes?		
6. La biblioteca col·labora amb xarxes de suport i cooperació bibliotecària (s'hi manté en contacte, comparteix informació...)?		
7. La biblioteca participa activament en seminaris o grups de treball especialitzats (en lectura i escriptura, en literatura infantil i juvenil, en biblioteca escolar, en alfabetització en informació...)?		

Per obtenir informació, indica quins mitjans has emprat:

- Revisar els plans de millora promoguts per les administracions educatives i/o altres entitats pròximes (fundacions...) i estudiar recursos i serveis disponibles que ha emprat i que no ha emprat la biblioteca en l'últim curs escolar.
- Promoure un fòrum de discussió en algun grup professional sobre assoliments i possibles millores en aquest aspecte.

A més, he utilitzat:

Preguntes guia	SÍ	NO
8. La biblioteca està al corrent de les publicacions i materials creats per aquestes xarxes o grups especialitzats (butlletins electrònics, edició de materials, està subscripta a serveis RSS...)?		
9. La biblioteca forma part del grup d'amics d'alguna d'aquestes xarxes o grups especialitzats en xarxes socials?		
10. La biblioteca lidera o coordina alguna acció promoguda per aquestes xarxes o grups especialitzats (materials formatius, butlletins, trobades, cursos presencials o a distància)?		
11. La biblioteca manté relació amb la biblioteca pública de la zona?		
12. Es fan consultes professionals a la biblioteca pública (per exemple, sobre els processos de selecció de recursos o l'ús d'eines normalitzades de catalogació)?		
13. Es comparteix informació amb la biblioteca pública sobre anàlisi d'usuaris (hàbits de lectura i informació)?		
14. Es promouen accions conjuntes de la biblioteca escolar amb la biblioteca pública quant al foment de la lectura?		
15. S'organitzen activitats conjuntes en temes relacionats amb la formació d'usuaris d'informació?		
16. La biblioteca fa demandes diverses a la biblioteca pública (préstec de materials; seleccions sobre temes específics; assessoria en temes tècnics, de promoció de lectura o de formació d'usuaris)?		
17. La biblioteca té relació amb altres centres de documentació educativa que puguin complementar els serveis documentals a docents (bibliografies, legislació, informació especialitzada...)?		

Idees interessants per a la meva biblioteca:

Preguntes guia

SÍ NO

18. La biblioteca està subscripta a serveis d'informació periòdica d'aquests centres de documentació (butlletins electrònics, serveis RSS, etc.?)		
19. La biblioteca fa demandes concretes a aquests serveis (préstec de materials, informació especialitzada...)?		

Com podem millorar? FULL D'AVALUACIÓ I PLANIFICACIÓ

	NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
H1	Integració en programes institucionals de lectura i biblioteca escolar (promoguts per les administracions educatives o altres entitats) ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
H2	Participació en xarxes professionals (amb altres biblioteques escolars), grups de treball i/o seminaris especialitzats ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
H3	Col·laboració amb la biblioteca pública ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
H4	Relació amb altres centres de documentació educativa (centres de professors, biblioteques especialitzades...) ☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

Ponts amb la comunitat

Es valora la relació de la biblioteca amb la comunitat en la qual està immersa i el seu grau d'obertura cap a aquesta: relació amb entitats, associacions i altres serveis, així com amb les famílies, associacions d'antics alumnes...

Com ho estem fent?

		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
11	Col·laboració de la biblioteca amb la comunitat	No hi ha cap col·laboració entre la biblioteca i les associacions, entitats i serveis que formen part de la comunitat pròxima (associacions de veïns, culturals, juvenils, d'antics alumnes...).	Esporàdicament, s'estableix alguna col·laboració entre la biblioteca i les associacions, les entitats i els serveis que formen part de la comunitat pròxima.	La biblioteca i la comunitat (associacions culturals, de veïns, juvenils, d'antics alumnes...) organitzen activitats conjuntament (setmanes culturals, exposicions, conferències...).	Hi ha un programa de col·laboració permanent entre la biblioteca i les associacions, les entitats i els serveis que formen part de la comunitat pròxima, la qual cosa permet planificar, dissenyar i dur a terme activitats que reverteixen en la pròpia comunitat.
12	Difusió d'informació cultural de l'entorn	La biblioteca no difon cap informació cultural procedent d'associacions i entitats vinculades a la comunitat.	La biblioteca difon esporàdicament informació cultural quan li ho sol·licita expressament alguna entitat de l'entorn.	La biblioteca difon de manera sistemàtica les activitats culturals de les entitats i associacions de l'entorn.	La biblioteca difon de manera sistemàtica les activitats culturals de les entitats i associacions de l'entorn, i crea recursos específics per a la recollida i difusió de la informació.
13	Vinculació amb les famílies	La biblioteca no ofereix cap tipus de servei específic per a les famílies ni té relació amb aquestes.	En ocasions, la biblioteca ofereix alguna orientació a les famílies que ho sol·liciten (informació bibliogràfica...).	La biblioteca ofereix algun servei específic a les famílies, com el préstec per a pares i mares i l'orientació bibliogràfica.	La biblioteca facilita diferents serveis i recursos específicament per a les famílies, a més de préstec i informació bibliogràfica; les convida a participar en activitats de foment de la lectura i culturals (clubs de lectura, xerrades, tallers...) i dóna resposta a les consultes i propostes que vénen dels pares i mares.

Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?

Aquestes preguntes t'ajudaran a conèixer els punts forts i febles de la biblioteca respecte a la seva relació i grau d'obertura amb la comunitat en la qual està immersa. Una vegada que les hagi contestat, et podràs ajudar de les teves respostes per situar-la en algun dels quatre nivells descrits a les pàgines anteriors (deficient, limitat, bo o excel·lent). Les respostes (sí/no) no s'han de veure com un valor absolut, sinó com una guia orientativa.

Preguntes guia	SÍ	NO
1. La biblioteca col·labora d'alguna forma amb la comunitat (amb associacions de veïns, culturals, juvenils, d'antics alumnes...)?		
2. Organitza activitats conjuntament amb associacions, institucions o grups de persones de la comunitat?		
3. Col·labora en algun programa d'acció específic?		
4. S'ofereix un servei de préstec per a associacions, institucions o grups de persones de la comunitat?		
5. Organitza activitats en les quals convida a participar els diferents col·lectius?		
6. La biblioteca es preocupa per difondre informació cultural d'associacions i entitats de la comunitat?		
7. La biblioteca ofereix préstec a les famílies?		
8. La biblioteca convida les famílies a participar en activitats específiques per a aquestes?		
9. La biblioteca dóna a conèixer a les famílies els recursos i serveis que els ofereix?		

Per obtenir informació, indica quins mitjans has emprat:

- Analitzar el Pla anual d'activitats de la biblioteca.
- Organitzar una reunió amb l'AMPA o amb pares i mares propers a la biblioteca.
- Convidar membres de les associacions culturals o juvenils de la zona amb les quals es col·labora i valorar els assoliments i les millores.

A més, he utilitzat:

Idees interessants per a la meva biblioteca:

Com podem millorar? FULL D'AVALUACIÓ I PLANIFICACIÓ

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
I1	Col·laboració de la biblioteca amb la comunitat	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
I2	Difusió d'informació cultural de l'entorn	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
I3	Vinculació amb les famílies	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

Annex. Taula de valors numèrics, en funció de la mida del centre

La taula permet assignar valors numèrics per als indicadors referits a:

- A4 Adequació de la dotació econòmica per a les necessitats documentals de la biblioteca.
- D21 Suficiència dels recursos documentals.
- D27 Actualització de la col·lecció (adquisicions i expurgació).
- G1 Nombre d'hores del responsable.

NOMBRE ESTUDIANTS	ÍNDEX MÍNIM I/A (1)	TOTAL I/A	COL·LECCIÓ MÍNIMA (2)	TOTAL D'ÍTEMS (3)	ÍNDEX DE RENOVACIÓ (4)	RENOVACIÓ ANUAL (5)	MÍNIM HORES RESPONSABLE
200	6	1.200	2.500	3.700	5%	185	10
250	6	1.500	2.500	4.000	5%	200	10
300	5	1.500	2.500	4.000	5%	200	15
400	5	2.000	2.500	4.500	5%	225	15
500	5	2.500	2.500	5.000	5%	250	15
700	4	2.800	2.500	5.300	4%	212	20
1.000	3,5	3.500	2.500	6.000	3,5%	210	20
1.250	3	3.750	2.500	6.250	3%	188	25
1.500	3	4.500	2.500	7.000	3%	210	25
1.750	3	5.250	2.500	7.750	3%	232	40
2.000	3	6.000	2.500	8.500	3%	255	40

(1) L'índex *Ítems per alumne* es calcula sobre les directrius IFLA (2002), que recomanen 10 i/a. Està corregit en funció de la mida del centre i en funció de valors «raonables» en els valors totals resultants.

(2) Per a la *Col·lecció mínima* s'aplica la recomanació de les directrius d'IFLA (2002).

(3) Per al *Total d'ítems* de la col·lecció se sumen: col·lecció mínima + el valor de total ítems per alumne. Sota el terme ítems s'engloba: llibres en qualsevol suport, publicacions periòdiques, documents electrònics..., per a estudiants i docents.

(4) Per determinar l'*Índex de renovació anual*, es pren com a referència i s'adapta la recomanació IFLA per a biblioteques públiques (que representa el 10% de la col·lecció).

(5) Per determinar la *Renovació anual* es calcula com un 5%, 4%, 3,5% o 3% del total d'ítems de la col·lecció.

4. Full resum

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
A. Valor i integració en el centre							
A1	Suport de l'equip directiu	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
A2	Presència de la biblioteca en els documents fonamentals de gestió i política curricular del centre	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
A3	Varietat d'òrgans del centre en els quals participa la biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
A4	Adequació de la dotació econòmica per a les necessitats documentals de la biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
A5	Adequació de la dotació econòmica per a les necessitats generals de la biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
A6	Suport de les famílies	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
B. Accessibilitat							
B1	Adequació de l'espai	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
B2	Idoneïtat del mobiliari	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
B3	Adequació de l'equipament tecnològic	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
B4	Accessibilitat de la col·lecció	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
B5	Accessibilitat en línia de la col·lecció (catàlegs i recursos electrònics)	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
B6	Organització de la col·lecció segons criteris normalitzats	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
B7	Senyalització de la col·lecció	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
B8	Integració de les biblioteques d'aula en la biblioteca del centre (si escau)	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
B9	Integració de les biblioteques de departaments en la biblioteca central (si escau)	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
B10	Amplitud de l'horari d'obertura de la biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
B11	Distribució de l'horari de la biblioteca per a ús per part de les classes	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
B12	Obertura de la biblioteca fora de l'horari de classe	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
B13	Adequació dels recursos a l'acció compensatòria del centre	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
C. Visibilitat							
C1	Varietat d'estratègies per a la difusió, la comunicació i la senyalització	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
C2	Diversitat de destinataris de les estratègies (estudiants, docents i famílies)	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
C3	Actualització de les informacions	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D1. Anàlisi de necessitats i oferta de serveis							
D11	Formalització del procediment per detectar les necessitats dels usuaris	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D12	Idoneïtat dels serveis per cobrir les necessitats del professorat	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D13	Idoneïtat dels serveis per cobrir les necessitats de l'alumnat	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D14	Abast de les activitats organitzades per la biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D15	Coordinació de la biblioteca amb els serveis d'orientació psicopedagògica i amb el professorat de suport	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D16	Implicació de la biblioteca en les accions d'educació compensatòria del centre	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
D2. Adequació dels recursos documentals							
D21	Suficiència dels recursos documentals	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D22	Varietat dels suports	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D23	Equilibri entre ficció i no-ficció	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D24	Equilibri entre matèries	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D25	Equilibri entre diferents nivells educatius	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D26	Diversitat de destinataris de la col·lecció	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D27	Actualització de la col·lecció (adquisicions i expurgació)	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D3. Coordinació pedagògica							
D31	Iniciatives i canals per a la coordinació entre la biblioteca i l'equip docent	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D32	Àmbits de col·laboració entre la biblioteca i l'equip docent	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D33	Integració de la biblioteca en la metodologia docent	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
D4. Competències en lectura i escriptura							
D41	Implicació de la biblioteca en el desenvolupament de les competències en lectura i escriptura	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D42	Diversitat de textos i de suports	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D43	Abast de les accions en els diferents nivells, cicles i àrees	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D44	Coordinació amb el Pla de lectura i escriptura del centre	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D45	Suport de la biblioteca a les famílies	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D5. Competència digital, en informació i per aprendre a aprendre							
D51	Implicació en el desenvolupament de les competències	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D52	Abast de les accions en els diferents nivells, cicles i àrees	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D53	Coordinació amb el Pla de TIC del centre	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D6. Competència social i ciutadana							
D61	Implicació de la biblioteca en la sensibilització i tractament transversal de la competència social i ciutadana	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
D62	Abast de les accions en els diferents nivells, cicles i àrees	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
D63	Coordinació de la biblioteca amb els programes específics	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
E. Usos i usuaris							
E1	Percentatge d'estudiants que visita la biblioteca (sols o acompanyats)	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
E2	Freqüència de visites dels alumnes	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
E3	Percentatge d'estudiants que utilitza els recursos a la biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
E4	Distribució de l'alumnat usuari de la biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
E5	Percentatge d'estudiants que utilitza el préstec personal	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
E6	Nombre de préstecs per estudiants i per cada curs escolar	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
E7	Percentatge de l'alumnat que assisteix a les activitats organitzades per la biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
E8	Percentatge de l'alumnat satisfet amb els recursos i serveis que ofereix la biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
E9	Percentatge de docents que visita la biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
E10	Freqüència de visites del professorat a la biblioteca (sense acompanyar el grup classe)	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
E11	Distribució del professorat usuari de la biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
E12	Percentatge del professorat que utilitza els recursos a la biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
E13	Percentatge del professorat que utilitza el préstec personal	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
E14	Percentatge del professorat que realitza préstec per a l'aula	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
E15	Varietat dels materials en préstec per a l'aula	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
E16	Percentatge de professors que fa servir altres serveis de la biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
E17	Percentatge del professorat satisfet amb els recursos i serveis que ofereix la biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
F. Planificació i avaluació							
F1	Abast del Projecte de la biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
F2	Operativitat i formalització del Pla de treball anual	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
F3	Adequació dels procediments d'avaluació	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
F4	Formalització i periodicitat del procés d'avaluació	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
F5	Implicació de diferents agents en la planificació i en l'avaluació	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
G. Equip de treball							
G1	Nombre d'hores del responsable	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
G2	Formació del responsable en biblioteconomia i TIC	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
G3	Formació del responsable en lectura i llibre infantil i juvenil	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
G4	Formació del responsable en psicopedagogia i didàctica	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
G5	Abast de les funcions del responsable de la biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
G6	Consolidació del responsable de la biblioteca en el càrrec	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
G7	Composició de la Comissió de Biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
G8	Abast de les funcions de la Comissió de Biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
G9	Existència i composició de l'equip de suport de biblioteca	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
G10	Abast de les funcions de l'equip de suport	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
H. Comunitat professional							
H1	Integració en programes institucionals de lectura i biblioteca escolar (promoguts per les administracions educatives o altres entitats)	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
H2	Participació en xarxes professionals (amb altres biblioteques escolars), grups de treball i/o seminaris especialitzats	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
H3	Col·laboració amb la biblioteca pública	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
H4	Relació amb altres centres de documentació educativa (centres de professors, biblioteques especialitzades...)	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
I. Ponts amb la comunitat							
I1	Col·laboració de la biblioteca amb la comunitat	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					

		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS DE MILLORA	PERSONES IMPLICADES	TERMINI	OBSERVACIONS
I2	Difusió d'informació cultural de l'entorn	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					
I3	Vinculació amb les famílies	DEFICIENT LIMITAT BO EXCEL·LENT					

Manual d'ús

En un procés d'autoavaluació pot resultar tan crític l'ús d'una bona eina (la seva facilitat, pertinència, versatilitat, claredat...) com el disseny mateix del pla d'aplicació.

A les pàgines que segueixen s'ofereixen suggeriments sobre com impulsar un procés d'autoavaluació en un centre, la finalitat del qual és ajudar a ordenar la reflexió, a fer-la interessant, útil i amb resultats positius. Pot ser decebedor emprendre una tasca complexa com la que es proposa, assolir adhesions (esforç i implicació per part de diversos agents) i no arribar a bon terme.

Quan un col·legi o un institut decideixen posar en marxa l'autoavaluació de la biblioteca, hi ha dos assumptes importants. En primer lloc, és necessari dotar-se d'una bona eina, entendre-la bé (què és, de quins elements consta i quina funció compleix cadascun; en quins aspectes pot ser útil a un centre; com es pot personalitzar a un context de treball específic). En segon lloc, és important organitzar un procés ordenat d'anàlisi, és a dir, saber definir un pla, liderar-lo, contrastar-lo, documentar-lo i compartir-lo.

Per facilitar aquesta tasca, l'eina *Biblioteques escolars entre interrogants?* es proposa com un document obert, compost per un conjunt de fulls de treball que, pas a pas, va seqüenciant l'autoanàlisi. Aquests fulls estan dissenyats perquè hi quedin enregistrades les idees que sorgeixen i inclouen nombrosos espais per anotar, ampliar, eliminar, comentar i deixar constància de les decisions que es van adoptant al llarg del procés d'autoavaluació.

D'aquesta manera, l'eina pretén ser un instrument que guï i documenti el procés intern d'un centre i convida que es dugui a terme la seva aplicació de forma conjunta (amb la col·laboració d'agents diferents en funció dels àmbits avaluats) i recursiva (biennalment).

L'eina *Biblioteques escolars entre interrogants?* s'organitza al voltant de catorze dimensions. Encara que totes aquestes estan estretament interrelacionades, permeten una aplicació independent, de manera que és possible crear tants itineraris d'avaluació com interressi. A manera d'exemple, en l'eina s'il·lustren tres itineraris: *Complet*, *Orientat a la integració curricular* i *Orientat al balanç entre recursos i usos*. A partir d'aquesta proposta, cada centre es pot configurar itineraris personalitzats que s'ajustin a diferents necessitats.

De quins elements consta l'eina?

FULL DE TREBALL: PLA D'AUTOAVALUACIÓ

1. Pla d'autoavaluació

CENTRE: _____

COORDINACIÓ DEL PROCÉS I TÀRREX DE: _____
(Nom de la persona responsable de la BE)

ITINERARI ESCOLUT:

Complet (dimensions de la A a la I)

Orientat a la integració curricular (dimensions A, D, F i G)

Orientat al balanç entre recursos i usos (dimensions B, C, D2, E, F i G)

Itinerari personalitzat. Cal indicar-hi les dimensions avaluades: _____

ALTRES PERSONES IMPLICADES:

Comissió de Biblioteca (si n'hi ha) Comissió de Coordinació Pedagògica Famílies Assessoria externa

Docents Equip directiu Altres (per exemple: biblioteca de la zona, associacions professionals, etc.)

Estudiants Claustre

TEMPS ESTIMA: _____

Permet organitzar el pla: dates, reunions previstes, responsables, persones implicades, periodicitat, formes de documentació del procés i accions per compartir els resultats.

FULL DE TREBALL: DADES BÀSIQUES DE LA BIBLIOTECA

2. Dades bàsiques de la biblioteca

Abans de començar a utilitzar l'eina d'autoavaluació, completa aquesta fitxa per obtenir una visió ràpida d'algunes dades bàsiques.

LES DONES D'ALUMNES		LES DONES DE PROFESSORS	
Nre. d'alumnes	_____	Nombre d'ítems	_____
Centre	_____	Varietat de suports (CD-ROM, DVD, llibre electrònic...)	_____
Nre. de professors	_____	Col·lecció	_____
Modalitats formatives	_____	Llibres de coneixement	_____
Existeix un programa institucional de biblioteca escolar a la comunitat autònoma?	_____	Llibres de ficció	_____
Context	_____	Catàleg automatitzat	_____
Existeix una biblioteca pública a la zona?	_____	Professor/a	_____
Altres recursos de l'entorn	_____	Bibliotecari/a	_____
Biblioteca central	_____	Altres	_____
Biblioteca	_____	Equip de treball	_____
Anys en funcionament	_____	Antiguitat en el càrrec	_____
Biblioteques d'aula	_____	Dedicació setmanal del responsable	_____
Biblioteques als departaments	_____	Comissió de Biblioteca	_____
Superfície (m ²)	_____	Equips de suport (docents, estudiants, famílies)	_____
Nre. de llocs de lectura	_____	Pressupost anual per a adquisicions	_____
Nre. total d'ordinadors	_____	Obertura en horari lectiu (setmanal)	_____
Instal·lacions	_____	Gestió i projectes	_____
Altres (CD-ROM, DVD, lectors electrònics...)	_____	Obertura en horari no lectiu (setmanal)	_____
Altres (magatzem, sala d'ordinadors...)	_____	Participació en projectes d'innovació i millora	_____
		Projecte de biblioteca en el centre	_____

Reuneix, de forma ràpida, dades bàsiques de la biblioteca per tenir-ne una visió de conjunt.

DIMENSIONS, INDICADORS I NIVELLS D'ASSOLIMENT

Com ho estem fent?

Dimensió		Nivells d'assoliment			
Indicadors		DEFICIENT	LIMITAT	BO	EXCEL·LENT
B Accessibilitat	Es valoren diferents aspectes que faciliten l'ús de la biblioteca tant des d'un punt de vista físic (espais, equipaments, senyalització, organització de la col·lecció), com amb relació a la gestió escolar (horaris, integració de la biblioteca d'aula...).				
B1	Adequació de l'espai				
B2	Idoneïtat del mobiliari				
B3	Adequació de l'equipament tecnològic				

En cadascuna de les catorze *dimensions d'avaluació* (grans àmbits del funcionament i ús de la biblioteca), s'hi descriuen els *indicadors d'avaluació* (indicadors de caràcter quantitatiu i qualitatiu) i, per a cadascun d'aquests, es fixen quatre *nivells d'assoliment* (Deficient, Limitat, Bo, Excel·lent). Es pot donar el cas que una biblioteca consideri que es troba entre dos nivells (per exemple, Bo i Excel·lent), la qual cosa s'hi pot indicar.

Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?

B Accessibilitat

Com podem saber el nivell d'assoliment de la nostra biblioteca?

Aquestes preguntes t'ajudaran a conèixer els punts forts i febles de la biblioteca amb relació a la seva accessibilitat. Una vegada que les hagi contestat, et podràs ajudar de les teves respostes per situar-la en algun dels quatre nivells descrits a les pàgines anteriors (deficient, limitat, bo o excel·lent). Les respostes (sí/no) no s'han de veure com un valor absolut, sinó com una guia orientativa.

Preguntes guia

1. L'espai de la biblioteca compleix la legislació vigent, és a dir, pot allotjar almenys els alumnes d'una classe?
2. La biblioteca disposa de diferents espais per possibilitar usos diferents: magatzem, espai per a treballs en grup, per a ordinadors, per a la lectura de revistes i diaris, per a la lectura dels més petits?
3. El mobiliari s'ha adquirit recentment de manera expressa per a la biblioteca?
4. Hi ha ordinadors actualitzats i operatius per a ús exclusiu del responsable?
5. Hi ha ordinadors amb connexió a Internet, operatius, per a ús dels alumnes?
6. Hi ha a la biblioteca una zona diferenciada per als ordinadors i l'accés a Internet?
7. La biblioteca disposa de reproductors i enregistradors de vídeo, CD o àudio, cano projector, càmera de fotos o vídeo, pissarra digital...?
8. La col·lecció es troba, en la seva majoria, en prestatgeries obertes, amb lliure accés a la sala de lectura?
9. Hi ha un catàleg en línia accessible per a tothom?

Per obtenir informació, indica quins mitjans has emprat:

- Revisar els documents que defineixen la política educativa del centre (projecte educatiu i curricular) i identificar el paper assignat a la biblioteca.
- Organitzar una reunió amb l'equip directiu i/o directòria per valorar assoliments i millores.
- Recollir opinions de la comunitat educativa (docents, estudiants, famílies...).
- Analitzar la presència de la biblioteca en els diferents òrgans de treball del centre (ordre del dia i actes de reunions del claustre, reunions de professors, comissions, equips de treball, reunions amb les famílies...).
- Analitzar la documentació que es lliure a les famílies en les jornades de portes obertes, jornades d'acollida i altres activitats.
- Analitzar la documentació presentada per concursar en projectes d'innovació.

A més, he utilitzat:

Com ajuda per assignar un *nivell d'assoliment*, es proposa una sèrie de *Preguntes guia* que permeten determinar, de manera àgil, els punts forts i febles de la biblioteca. Una vegada contestades les preguntes, pot ser senzill situar-se en algun dels quatre nivells descrits a les pàgines anteriors. Per a més facilitat, les preguntes estan formulades per obtenir respostes de *Sí* o *No*, la qual cosa no s'ha d'entendre com a valors absoluts, sinó com una guia orientativa.

Quan es tracta la reflexió sobre cada *dimensió*, s'aconsella començar per aquest element de les *Preguntes guia* i, posteriorment, assignar el nivell corresponent.

Com a complement, es proposa una llista de possibles mètodes per obtenir informació de manera sistemàtica, més enllà del coneixement que aporten les persones que participen en l'autoavaluació. Entre aquests se suggereixen l'anàlisi de documents, la consulta de dades estadístiques

proporcionades pel programa de gestió bibliotecària, l'organització de grups de discussió o la realització d'enquestes senzilles.

A les pàgines d'aquesta secció s'inclou, a més, un espai per anotar-hi les idees d'interès que vagin sorgint durant la reflexió i que puguin incidir en la millora de la biblioteca. Aquestes podrien ser un bon punt de partida per definir un pla de millora.

Com podem millorar? Full d'avaluació i planificació

B Accessibilitat		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS COMPROMESSES DE MILLORA	RESPONSABLES RESPONSABLES	TERMINI	COL·LABORADORS
B1	Adequació de l'espai	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
B2	Idoneïtat del mobiliari	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
B3	Adequació de l'equipament tecnològic	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
B4	Accessibilitat de la col·lecció	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
B5	Accessibilitat en línia de la col·lecció (catàlegs i recursos electrònics)	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					
B6	Organització de la col·lecció segons criteris normalitzats	☐ Deficient ☐ Limitat ☐ Bo ☐ Excel·lent					

En cada dimensió es proposa un quadre que permet reflectir les decisions adoptades durant el procés d'autoavaluació: el nivell d'assoliment actual, el nivell desitjat, les accions compromeses de millora, els responsables i els terminis previstos per dur-les a terme.

FULL RESUM DE L'AUTOAVALUACIÓ

A. Valor i integració en el centre		NIVELL ACTUAL	NIVELL DESITJAT	ACCIONS COMPROMESSES DE MILLORA	RESPONSABLES RESPONSABLES	TERMINI	COL·LABORADORS
A1	Suport de l'equip directiu	☐ DEFICIENT ☐ LIMITAT ☐ BO ☐ EXCEL·LENT					
A2	Presència de la biblioteca en els documents fonamentals de gestió i política curricular del centre	☐ DEFICIENT ☐ LIMITAT ☐ BO ☐ EXCEL·LENT					
A3	Varietat d'òrgans del centre en els quals participa la biblioteca	☐ DEFICIENT ☐ LIMITAT ☐ BO ☐ EXCEL·LENT					
A4	Adequació de la dotació econòmica per a les necessitats documentals de la biblioteca	☐ DEFICIENT ☐ LIMITAT ☐ BO ☐ EXCEL·LENT					
A5	Adequació de la dotació econòmica per a les necessitats generals de la biblioteca	☐ DEFICIENT ☐ LIMITAT ☐ BO ☐ EXCEL·LENT					
A6	Suport de les famílies	☐ DEFICIENT ☐ LIMITAT ☐ BO ☐ EXCEL·LENT					
B. Accessibilitat							
B1	Adequació de l'espai	☐ DEFICIENT ☐ LIMITAT ☐ BO ☐ EXCEL·LENT					
B2	Idoneïtat del mobiliari	☐ DEFICIENT ☐ LIMITAT ☐ BO ☐ EXCEL·LENT					
B3	Adequació de l'equipament tecnològic	☐ DEFICIENT ☐ LIMITAT ☐ BO ☐ EXCEL·LENT					

Permet tenir una visió de conjunt de l'autoavaluació en la totalitat de les dimensions proposades. Proposa la mateixa estructura que el *Full d'avaluació i planificació* parcial dissenyat per a cada dimensió. Inclou el nivell d'assoliment actual de la biblioteca, el nivell desitjat, les accions compromeses de millora, els responsables i els terminis previstos.

- Plantejar-se com obtenir dades quantitatives de la biblioteca (en cas que s'apliquin dimensions com *D2 Adequació dels recursos documentals* o *E Usos i usuaris*, en què els indicadors quantitius tenen molta rellevància).
- Reunir la documentació de la biblioteca que es necessitarà: Projecte de la biblioteca, memòries de diversos anys i Pla de treball anual.
- Reunir la documentació del centre que es necessitarà: Projecte educatiu, Projecte curricular i Programació general anual.
- Compartir amb l'equip de treball que liderarà el procés les dades obtingudes i la situació de la documentació que es consultarà al llarg del procés.

Full de treball:

Indicar les dades corresponents en el "Pla d'autoavaluació" (itinerari, persones implicades i periodicitat prevista)

Temps estimat:

Una o dues sessions

L'autoavaluació pot seguir diferents itineraris:

ITINERARI COMPLET

Fulls de treball: dimensions de la A a la I.

Temps estimat: entre vuit i deu sessions.

ITINERARI ORIENTAT A LA INTEGRACIÓ CURRICULAR

Fulls de treball: dimensions A, D1, D2, D3, D4, D5, D6, F, G.

Temps estimat: entre cinc i set sessions.

ITINERARI ORIENTAT AL BALANÇ DE RECURSOS I USOS

Fulls de treball: dimensions B, C, D2, E, F, G.

Temps estimat: entre cinc i set sessions.

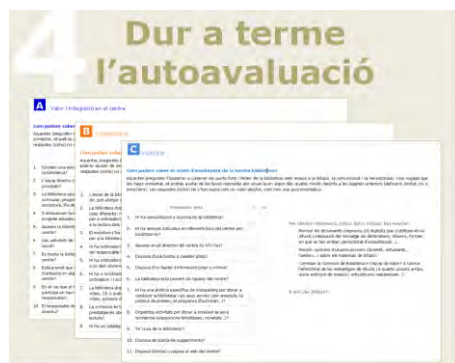
ITINERARI PERSONALITZAT

Fulls de treball de les dimensions seleccionades.

Temps estimat: fer una valoració en funció de les dimensions escollides.

Per a tots els itineraris, és recomanable:

- Analitzar els avantatges i inconvenients d'optar per un itinerari parcial enfront del complet. Si el centre no té experiència prèvia d'autoavaluació, pot ser més útil tractar primer una visió de conjunt (*Itinerari complet*) per, posteriorment, seguir itineraris parcials en més profunditat.
- En decidir l'itinerari, és millor optar per un que tendeixi a sumar dimensions (i, per tant, perspectives diferents), que no pas fer diversos itineraris més senzills en paral·lel (entesos com a itineraris independents).
- Decidir la periodicitat amb la qual es farà l'autoavaluació i el període pel qual es planificaran les millores. En cas de seguir l'*Itinerari complet* o els itineraris llargs (per exemple, l'*Orientat a la integració curricular*), s'aconsellen períodes biennals, tant per a l'autoavaluació com per a l'abast temporal de les millores proposades.
- Pensar quines persones poden ser informants clau en funció de l'itinerari escollit. No sempre és imprescindible involucrar-les totes en tot.

És recomanable:

- Preveure, per a cada dimensió, quins procediments permetran obtenir informació de forma rigorosa (anàlisi de documents, grups de discussió, dades estadístiques proporcionades pel programa de gestió, enquestes breus...), a més del coneixement que tenen de la biblioteca les persones que hi estan participant.
- En sol·licitar informació, cal procurar contrastar punts de vista diferents, procedents de fonts complementàries, per assignar nivells d'assoliment més precisos, especialment en aquells elements més qualitius i, per tant, subjectes a apreciacions diferents.
- Optimitzar el temps en cada sessió de treball: repartir les tasques prèviament i emprar el temps de reunió per a les posades en comú, sumant els esforços individuals.
- Preparar un ordre del dia i fer-lo arribar a les persones participants amb els punts fonamentals per tractar. En finalitzar la sessió, cal reservar cinc minuts per fer una acta breu amb els acords principals, que seran la base per, posteriorment, definir el pla de millora. Assignar de forma rotativa aquesta responsabilitat.
- Reunir en un *dossier* (electrònic i/o imprès) tot el material que es va generant durant la reflexió: el full del pla d'autoavaluació, el full de dades de la biblioteca, les convocatòries de cada reunió i les seves actes, els fulls de treball de totes les dimensions avaluades.

És recomanable:

- Revisar les anotacions i idees que han anat sorgint de manera parcial durant el procés de reflexió (tant en els fulls de treball com en les actes de les reunions).
- Establir clarament les prioritats en funció de les necessitats i del termini que s'hagi fixat per al pla de millores (és recomanable que sigui biennal).
- Implicar, en la definició del Pla de millora, a més de la persona responsable de la biblioteca i la Comissió de Biblioteca, l'equip directiu, per assegurar-se els recursos necessaris (temps de dedicació del responsable, temps assignats a altres docents, recursos econòmics, intervencions en les instal·lacions, millores en la dotació tecnològica...).
- Incorporar les propostes de millora en el Pla anual de la biblioteca corresponent al curs següent.

Full de treball:

Full resum de l'autoavaluació, seleccionant només les dimensions de l'itinerari escollit.

Temps estimat:

Tres sessions

Temps estimat:
Una sessió

És recomanable:

- Plantejar alguna sessió de presentació formal dels resultats obtinguts, juntament amb les propostes de millora, a la Comissió de Coordinació Pedagògica i al consell escolar. Aquest tipus d'accions en pot reforçar el compromís.
- Organitzar alguna sessió de treball amb un altre centre o altres centres que estiguin duent a terme un procés d'autoavaluació similar. Contrastar l'anàlisi i les propostes de millora.
- Aprofitar diferents circumstàncies per fer visible el procés de millora, tant per a l'equip directiu, com per als professors, els alumnes i les famílies.

Consells de...

Olga Serra. *Directora general de la Fundació Escoles Garbí (Barcelona)*

L'eina d'autoavaluació: una ajuda per a la presa de decisions i la millora de les nostres biblioteques

La Fundació Escoles Garbí és propietària i titular de l'Escola Garbí Pere Vergés de Badalona i d'Esplugues de Llobregat. Ambdues escoles, de titularitat privada i concertades pel Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, imparteixen un model pedagògic propi i de qualitat, referent dels valors de la tradició educativa catalana desenvolupats pel mestre Pere Vergés. El model educatiu té com a missió formar alumnes responsables, amb criteri i esperit crític, que aprenguin a ser lliures, a saber sentir i conviure i a saber respectar. L'equip docent i no docent, format per 250 professionals, treballa activament per fomentar que els alumnes (1.600 entre les dues escoles), des d'educació infantil fins a batxillerat, creixin com a individus i com a membres compromesos d'una comunitat, capaços de reconèixer i potenciar les seves habilitats i superar les seves dificultats.

Com a directora general i presidenta d'aquesta Fundació des de 2002, tinc la responsabilitat de la gestió global dels centres educatius, per tal de garantir la revisió i la vigència del nostre model pedagògic propi.

El projecte Biblioteca i, en conseqüència, l'espai Biblioteca és fonamental per dur a terme el nostre projecte pedagògic, la gestió del qual és a càrrec de diplomats en biblioteconomia i documentació. Les biblioteques dels dos centres han de permetre als nostres alumnes adquirir la formació que garanteixi l'hàbit lector i el gust per la lectura, així com la formació d'usuaris capaços d'obtenir la informació necessària a través dels diferents mitjans i suports que ens ofereixen les noves tecnologies.

L'eina d'autoavaluació suposa una ajuda imprescindible per a l'avaluació i la millora de la biblioteca escolar. És una eina clau per poder determinar

les mesures que cal prendre, així com una contribució importantíssima a l'anàlisi i la planificació de l'evolució i millora dels serveis que ofereix. Permet situar-nos en el punt de partida en el qual es troba la biblioteca dels nostres centres, així com dissenyar processos de millora de manera molt apropiada.

L'equip d'expertes, responsables de l'elaboració de l'eina, avala àmpliament la qualitat del projecte, tant en l'aspecte metodològic com en els aspectes teòrics i de coneixement del terreny. De la seva àmplia experiència se'ns ofereix una eina útil, ben plantejada i àgil d'utilitzar.

Certament, en el nostre àmbit educatiu hi ha poca experiència d'autoavaluació, no només pel que fa a la biblioteca escolar. Molts processos acostumen a ser lents i sovint no es disposa de gaire temps de dedicació a la biblioteca escolar. Un instrument àgil i de fàcil aplicació, sense renunciar al rigor, fan que aquesta eina sigui doblement útil.

La cultura de l'avaluació no està present en el desenvolupament dels serveis bibliotecaris escolars i tampoc en el conjunt de l'escola. *Els avaluadors no volen ser avaluats.* Considero clau les aportacions que permeten avançar i analitzar les dinàmiques establertes que, sovint, segueixen un procés d'inèrcia perquè *sempre s'han fet així*. A causa d'això, els responsables de biblioteques escolars, així com la direcció dels centres educatius, disposen amb aquesta eina d'una oportunitat per basar l'anàlisi de com ho estem fent amb evidències documentals i propostes d'indicadors idonis. En la mateixa línia, les escoles que implementen els sistemes de qualitat en la gestió de centres (ISO o EFQM), processos d'autodiagnòstic pedagògic (Escalae), anàlisi APPCC en els serveis de cuina i menjador, etc., disposen d'uns indicadors clars i definits que proporcionen informació rellevant per facilitar la millora de la qualitat del centre escolar, de la pràctica docent i, per extensió, del sistema educatiu en el seu conjunt.

En els centres en què, en major o menor mesura, s'estan prestant serveis bibliotecaris solem saber *com ho estem fent?*, però no analitzem com ho podem fer per millorar. A partir d'aquesta anàlisi, d'aquesta reflexió, serà molt més fàcil avançar en el procés de millora. Podrem establir mecanismes i procediments, prendre decisions i determinar les accions prioritàries.

Recomano l'ús d'aquesta eina d'autoavaluació, no només perquè em sembla que els criteris d'elaboració són oportuns i molt coherents, sinó per les possibilitats de visualitzar tot el camí que ens queda per recórrer. Així, l'eina, a més d'oferir-nos elements d'anàlisi per situar l'estat de la nostra biblioteca en els seus diversos àmbits, es pot entendre també com un full de ruta o mapa de transformació, en què es visualitzin noves etapes que podem anar assolint, així com la possibilitat de contextualitzar el procés en un cronograma.

Quant a les dimensions, agents i indicadors d'avaluació, les vuit dimensions plantejades recullen, al meu entendre, la globalitat dels elements que cal tenir en compte per a una autoavaluació global i exhaustiva. Considero que pot ser interessant que els centres educatius utilitzin la totalitat de l'eina per fer una radiografia global de l'estat de la seva biblioteca escolar, però també cal incorporar-ne l'ús de manera seqüenciada, dins d'un procés de planificació estratègica, en què per a cada curs acadèmic ens puguem plantejar l'anàlisi i el desenvolupament de millora de dues o tres de les dimensions. Atesa la complexitat dels diversos punts de partida, situacions i recursos de les biblioteques en els diferents centres educatius, aquesta segona possibilitat permetria treure el màxim partit de l'eina, que, en aplicar-se de manera gradual, podria resultar més assumible i efectiva.

Animo les direccions dels centres educatius i els responsables de biblioteca escolar a aprofitar aquesta eina exhaustiva i senzilla d'usar, per considerar, sincerament, que és un instrument veritablement útil, no només per diagnosticar l'estat de les nostres biblioteques, sinó per millorar-ne els serveis, recursos, les aliances i potencialitats. Una oportunitat per dotar els nostres centres d'unes biblioteques dinàmiques i presents en el conjunt del centre, com a veritables laboratoris per a l'aprenentatge en l'ús de la informació, i espais de creativitat que estimulin i ajudin el foment lector.

Cristina Novoa. *Responsable de biblioteques escolars de la Xunta de Galícia*

Un instrument a favor de la biblioteca escolar

Abunda en l'àmbit educatiu un preconcepte segons el qual *allò que no s'avalua no existeix*. Fins i tot entenent com n'és d'injusta aquesta afirmació, la veritat és que les decisions que es prenen a l'hora d'analitzar i mesurar resultats configuren una realitat, ja que el que apareix en les proves de diagnòstic o el que es té en compte en els criteris d'avaluació recollits en el currículum, es treballarà realment a l'escola, mentre que allò que no hi apareix, es treballarà o no. Perquè els instruments d'avaluació poden ajudar a crear una realitat, o a ocultar-la, és pel que resulta tan decisiva una eina com aquesta, pel seu contingut, el seu enfocament i les possibilitats que ofereix.

Existeixen les biblioteques escolars? Són invisibles, fins i tot existint? Són vaixells aturats en mars de sorra? A què respon la seva actuació? De què depèn la seva presència activa en els centres? Obtenir una radiografia al més ajustada possible de la biblioteca escolar que pretenem acostuma a ser un exercici molt beneficiós i fructífer. Fins al moment, el professorat interessat en aquest àmbit educatiu disposava d'eines més o menys complexes, però parcials sempre, i orientades més a conèixer indicadors quantitius en relació als recursos disponibles que a analitzar l'autèntic ús que s'estava fent de la biblioteca escolar al centre. Més enllà dels estudis estadístics que puguin estimular el professorat, centres, institucions o administracions educatives a prendre iniciatives a favor de la biblioteca escolar, la pràctica de l'anàlisi i l'autoavaluació té conseqüències sempre positives en el territori escolar. Els resultats poden ser, de vegades, desconcertants i poden no correspondre a l'esforç realitzat, però només partir d'aquests resultats permetrà repensar les pràctiques i trobar noves vies per avançar.

La participació en programes específics de renovació de la biblioteca escolar està obligant molts centres a entrar en una dinàmica d'autoexamen de la seva biblioteca i de l'ús que la comunitat educativa fa dels recursos que aquesta posa a la seva disposició. El fet d'haver d'analitzar la situació de la biblioteca per poder elaborar un projecte de millora, basant-se en

alguns paràmetres establerts per la convocatòria del programa; el fet d'haver de planificar unes actuacions, ajustant-se a unes condicions i posteriorment elaborar una memòria sobre els treballs, afavoreix avenços significatius, sempre que les línies d'actuació que es dissenyin per a anys posteriors parteixin dels resultats d'aquesta avaluació.

Analitzar l'actuació de l'equip de biblioteca, i de la comunitat educativa en conjunt pel que fa a aquesta (recursos disponibles, usos, aprenentatges i resultats), comporta mirar-se, observar, anotar, revisar, reflexionar, quantificar, qualificar, creuar dades, planificar, presentar resultats, contrastar normatives o pautes existents; suposa enfocar les dificultats, però també els encerts. Ajuda a ampliar la visió i dota el professorat de perspectiva: és freqüent que, immersos en la voràgina de l'activitat diària, no s'identifiquin els avenços que es van assolint, i només es tinguin en compte els aspectes negatius o es faci una lectura pessimista dels resultats. Molts equips docents manifesten que, en haver de reflexionar sobre el treball efectuat per poder plasmar-lo en una memòria, obtenen una visió diferent i més positiva sobre el seu treball (de vegades sorprenent), i que l'autoestima del grup millora de forma significativa.

Per tot això, és decisiu poder disposar d'una eina d'aquestes característiques per a l'autoavaluació de les diferents dimensions en les quals s'han de moure les biblioteques escolars actuals. En primer lloc perquè fixa aquestes dimensions. Tot i que l'article 113 de la *Llei orgànica d'educació* (2006) explicita els objectius de la biblioteca escolar, el model que proposa encara no és una realitat estesa ni es treballa amb el mateix enfocament en tots els centres. Les biblioteques que configuren la col·lecció de forma poc equilibrada, no introdueixen els nous suports o dissenyen activitats destinades únicament a fomentar la lectura literària entre l'alumnat, estan molt distants de la comesa que la normativa vigent els atorga. Per contra, l'eina per a l'autoavaluació de les biblioteques escolars que aquí es presenta preveu de forma molt específica la funció d'aquestes biblioteques com a suport al currículum en el seu conjunt, i desenvolupa tots i cadascun dels aspectes que s'han de tenir en compte per facilitar l'existència d'un autèntic recurs educatiu, que actuï com a element estratègic al servei de la qualitat de l'ensenyament i de l'autonomia en l'aprenentatge. Permet avaluar la contribució de la

biblioteca a l'adquisició de competències bàsiques previstes en els currículums vigents, una de les comeses fonamentals per a les biblioteques actuals. I una d'aquestes competències bàsiques és la competència en comunicació lingüística, en la qual la lectura cobra especial importància. Els objectius relacionats amb la lectura han estat sempre horitzó per al professorat que ha posat en marxa les biblioteques als seus centres, però avui l'alumnat necessita desenvolupar habilitats avançades de lectura, desenvolupar capacitats d'ús, selecció i producció de la informació que li facilitin la vida personal, social, acadèmica i laboral, que l'enriqueixin i l'elevin a nivells d'excel·lència. Quan alguns estudis ens alerten sobre els nivells de lectura comprensiva de l'alumnat cal prendre decisions, i no es poden posar límits a l'aprenentatge quan els reptes socials són tan complexos i exigeixen tant dels ciutadans. Treballar per l'excel·lència doncs, també des de la biblioteca escolar, és un deure social i un compromís professional, i ho és treballar des d'una biblioteca plenament integrada en la vida del centre, enfortida pel propi centre en la mesura en què la necessita per poder exercir les seves funcions.

Però, a més, aquesta eina proposa analitzar dimensions que fins ara no s'havien tingut gaire en compte, però que en l'actual societat de la informació són crucials: la importància de l'equip, d'aquest conjunt de professionals que coordinen esforços i coneixement per oferir serveis diversificats i eficaços a tota la comunitat educativa, en un pas compassat d'anada i tornada, d'informació i de propostes, d'iniciatives i de contrastos, sempre a través de la coordinació que s'ha de basar en l'estructura organitzativa del centre; la creació de canals de comunicació amb les famílies, per buscar que s'impliquin en la formació dels lectors i de les lectores, tan important; o la col·laboració amb altres biblioteques escolars o públiques. Es valora, també, la participació en xarxes socials presencials o virtuals, en espais comuns de treball i col·laboració, d'aprenentatge professional i de desenvolupament.

Aquesta eina d'autoavaluació ajuda, doncs, a visibilitzar un model de biblioteca escolar concret que es correspon amb la biblioteca que es necessita per afrontar els reptes actuals: canvis en la forma d'accedir a la informació, en les formes de la cultura escrita, potser també en el fons, en els continguts, i en la forma de construir el propi coneixement; canvis

també en la forma de comunicar-se i de treballar amb els altres. Els nous suports, les tecnologies emergents, exigeixen noves capacitats als individus i demanen del sistema educatiu canvis metodològics i, segurament també, transformacions profundes quant a l'organització i gestió dels centres, quant a les relacions entre els diferents sectors de la comunitat educativa. I la biblioteca escolar pot contribuir en aquestes transformacions, i fins i tot liderar-les.

La utilització d'aquesta eina permetrà, a qualsevol equip docent, integrat o no en un programa de millora, apropar-se a la realitat de la seva biblioteca, conèixer la fase en què es troba pel que fa a un horitzó d'excel·lència, planificar els passos que cal donar per facilitar avenços i sistematitzar aquest exercici d'autoavaluació tan necessari. Emprada de forma total o parcial, constitueix un instrument molt útil per als centres educatius, qualsevol que sigui la fase en què es trobi la seva biblioteca escolar. També és una contribució excel·lent als objectius de les administracions educatives, amb relació a un recurs que pot ser factor estratègic a favor de la qualitat de l'ensenyament.

Eulàlia Espinàs. *Experta en avaluació i gestió de biblioteques*

Utilitats i consells per a l'eina d'autoavaluació

D'entrada, aplicar una eina d'autoavaluació és com mirar-se a un mirall, saber com som, detectar com ens afecta el pas del temps, observar qui som en comparació del que voldríem ser i en contrast envers els altres... Però no només és això. L'aplicació d'un procés d'avaluació, en realitat, va més enllà.

A continuació exposaré les bases del que és l'avaluació com a eina bàsica per a la reflexió, la implementació de millores i la gestió d'un servei de qualitat, finalitat última de l'aplicació d'una eina d'autoavaluació.

L'avaluació, concepció i definicions

En qualsevol activitat o projecte és fonamental el coneixement objectiu del que està passant. Aplicar un procés avaluatiu permet obtenir aquest coneixement objectiu.

En qualsevol activitat o projecte és fonamental establir unes metes a les quals es vol arribar. Aplicar un procés avaluatiu permet saber com estem de distanciat d'aquestes metes.

En qualsevol activitat o projecte és fonamental conèixer els nostres punts forts i els nostres punts febles, per establir un pla d'acció sensat que, basant-se en els nostres punts forts, ens permeti superar o minimitzar els nostres punts febles. Aplicar un procés avaluatiu permet diferenciar els punts forts i els punts febles i establir un pla d'acció de canvi i millora viables.

«L'avaluació és un procés sistemàtic mitjançant el qual s'obté la informació necessària sobre els resultats, previstos o no, i el funcionament d'un projecte per saber en quina mesura s'assoleixen els objectius i es desenvolupa la producció, i d'aquesta manera poder prendre les decisions oportunes per reconduir aquest projecte mitjançant la modificació de qualsevol dels seus aspectes»¹.

Per què i per a què l'avaluació

El fet de fer o no un procés d'avaluació ve determinat, sovint, per impulsos externs, però també es pot donar per qüestions internes:

- a. Retre comptes a un estament superior.
- b. Guanyar en eficàcia i/o en eficiència en els processos, en la comunicació, en els serveis que s'ofereixen, en els recursos, etc.
- c. Conèixer on ens trobem per establir plans de millora.

En qualsevol cas, s'ha de prendre com una oportunitat que facilita:

1. Disposar d'un instrument que permet fer un diagnòstic.
2. Mesurar la consecució dels objectius proposats.
3. Comparar-se de forma periòdica amb un mateix i observar l'evolució.
4. Comparar-se amb altres serveis semblants.
5. Justificar l'existència del propi servei i/o de les seves activitats.

A més, si el procés d'avaluació es pren amb actitud constructiva per part dels professionals que la duen a terme —més enllà de l'autocomplaença i/o de la visió negativa del *no hi ha sortida*— els processos avaluatius es converteixen en una eina facilitadora que permet:

- a. Conèixer la realitat amb objectivitat de forma detallada i global.
- b. Detectar els problemes i anticipar-s'hi.
- c. Reflexionar sobre com s'estan duent a terme les accions.
- d. Establir objectius de millora.
- e. Ajudar a planificar de forma viable.

Aquest conjunt de característiques fa de l'avaluació un element clau per allò que, en gestió, es denomina *presa de decisions*.

Facilitar la realització d'un pla de millora per part de l'eina que es proposa és fonamental. D'una banda, perquè és l'objectiu últim de tot procés d'avaluació i, de l'altra, perquè per emprendre accions, prèviament, s'ha d'establir un pla que marqui les prioritats, els recursos, el calendari, etc. I per fer-ho, cal una guia.

La necessitat de sistematitzar

L'avaluació es basa en el principi de mesura: allò que no es pot mesurar, o amb valors quantitatius o bé d'opinió, no pot ser avaluat.

Per avaluar, doncs, es requereix informació objectiva (dades). Segons el que es vulgui avaluar, es recolliran unes dades o unes altres, però en qualsevol cas aquest procés ha de ser sistemàtic si se'n cerca la fiabilitat.

Existeixen diferents mètodes per recollir dades i es poden aplicar de forma puntual, permanent o de forma combinada. Segons el tipus de dades que es recullin i segons els recursos de què es disposi, s'optarà per una opció o per una altra.

En qualsevol cas, és fonamental que la recollida i el processament de les dades puguin ser duts a terme racionalment, amb els esforços necessaris, però acceptables. Per això és molt important valorar prèviament si es pot emprendre o no aquesta tasca, si es pot garantir o no una recollida de dades sistemàtica, quin tipus de dades es poden recollir amb fiabilitat, quin esforç requereix i si el procés es podrà dur a terme periòdicament.

L'eina d'autoavaluació que es presenta intenta facilitar al màxim no només la recollida de les dades i la seva valoració, sinó que també estableix criteris i ofereix elements d'ajuda que han d'afavorir-ne l'aplicació amb rigor i regularitat.

La visió evolutiva

Quan s'aplica un procés d'avaluació obtenim una radiografia puntual de l'organització, servei o projecte que s'està observant. Una radiografia que respon a un moment donat i que, com a màxim, ofereix un estat de la qüestió de l'element analitzat.

Això és interessant en si mateix, però per obtenir una visió de si la situació és estàtica o evoluciona, s'haurà de repetir l'avaluació periòdicament.

Per fer-ho, s'ha de tenir en compte que com més semblants siguin el mètode i els criteris aplicats en el procés d'avaluació, més elements de contrast es podran establir i, al seu torn, més fiable serà el contrast entre els dos moments analitzats.

Si, a més, es preveu amb una periodicitat estable, amb el pas dels anys es va obtenint una visió evolutiva del centre que permet aflorar les tendències de cap on anem i, en cas que això no sigui desitjable, es podran prendre decisions per canviar aquesta tendència.

Per això, l'eina d'autoavaluació que es proporciona, tenint-ne en compte l'amplitud i el consens, es pot considerar adequada per obtenir una radiografia actual de la biblioteca i, si se'n vol observar l'evolució, s'haurà de fer de nou el mateix estudi, amb els mateixos paràmetres, una vegada

que hagi transcorregut el temps suficient perquè aquesta evolució sigui palpable.

La proposta d'aplicar el mètode de forma biennal crec que respon adequadament a les possibilitats dels centres, tant pel treball que això comporta com per visualitzar els canvis substantius que es produeixen: la seva evolució, les seves tendències i la influència de les decisions preses en el canvi d'aquestes tendències.

Si el centre desenvolupa, a més, un senzill sistema informatitzat en el qual pugui bolcar les dades reunides cada vegada que s'autoavaluï (amb un *Excel* n'hi ha prou), podrà obtenir fàcilment una visió de l'evolució d'aquestes, en formats de quadres i/o gràfics. Observar les dades de forma gràfica ajuda en gran mesura a comprendre-les i interpretar-les.

La qualitat i l'avaluació, hi tenen res a veure?

Encara que l'avaluació s'identifica habitualment amb el mesurament dels resultats finals d'una activitat o servei, l'avaluació és un procés més global que acompanya l'estratègia de la *qualitat total*.

Amb el concepte de *qualitat* s'indica fins a quin punt un servei és adequat a uns objectius preestablerts. Amb el concepte de *qualitat total* es desenvolupa una estratègia per millorar els resultats, a partir d'aplicar el principi de qualitat en cadascun dels processos específics que componen el servei. Per aconseguir-ho, és necessari observar i mesurar tots els aspectes que intervenen en això. Aquest procés rep el nom de *control de gestió o avaluació*.

Aplicat en els serveis, com la biblioteca, la qualitat ajuda a trobar el punt d'equilibri entre les expectatives de l'usuari i els objectius del propi servei. Però hi ha una dificultat intrínseca: el caràcter intangible del servei. Per això, sovint s'avalua centrant el procés en la pròpia dada, amb l'intent d'objectivar al màxim la intangibilitat de l'acció.

En el rerefons de l'eina d'autoavaluació es proposa un pla de millora basat en la qualitat. I això pot ser una eina d'estímul en molts sentits: crear grups de treball o *cercles de qualitat*; reflexionar sobre el desenvolupament curricular a partir dels elements de suport com la biblioteca; ser un centre d'experimentació; aglutinar iniciatives; etc. Qualsevol d'aquests pot fer de la biblioteca escolar un model a seguir per a altres àrees del centre en la gestió de la qualitat.

Mètodes avaluatius segons fins i recursos

Per avaluar un servei o projecte hi ha diferents mètodes. Segons les eines, els recursos, l'especialització dels professionals, etc., s'haurà d'aplicar un mètode o un altre. Però això també estarà determinat per l'objectiu de la pròpia avaluació.

No tots els mètodes són vàlids per al mateix. Si es vol avaluar els resultats d'un determinat servei, possiblement s'haurà de construir un sistema d'indicadors de rendiment. Si es vol conèixer el grau de satisfacció dels usuaris, possiblement es recorre a estudis puntuals amb ones de repetició periòdiques.

En el cas que ens ocupa, un qüestionari seqüenciat com el que s'ofereix permetrà un procés de reflexió global molt vàlid com a punt de partida per proposar-se objectius. Facilita l'observació de si la biblioteca està ben concebuda en el projecte del centre i ben integrada en aquest. Facilita fins a quin punt disposa de recursos, està actualitzada o disposa d'un pla de millora.

Per contra, no és un mètode útil per observar de manera contínua el rendiment del *servei* (els usos, els cicles, les freqüències, les variacions, etc.) valorant amb això el que s'hi inverteix, què i com s'ofereix, i observant quin *benefici* obtenen d'això els alumnes, els professors i el centre en general.

Així doncs, quedaran per a processos futurs altres mètodes més complexos —però necessaris— com el desenvolupament dels indicadors de rendiment de la biblioteca o els estudis de satisfacció de les demandes, necessitats i expectatives dels usuaris de la biblioteca.

Notes

1. Rosselló Cerezuela, David. *Diseño y evaluación de proyectos culturales*. pàg.189.

Isabel Monguilot. *Catedràtica d'ensenyament secundari*

L'autoavaluació de la biblioteca ha de ser assumida pel centre

1. L'eina és un instrument per a una avaluació interna i es concep com a suport als processos d'autoavaluació que han d'anar formant part de les pràctiques habituals dels centres escolars.

La biblioteca escolar és part de l'organització i funcionament de tot centre docent i, com a tal, ha de ser objecte, en la dinàmica general d'aquests, de planificació, però també d'avaluació. Des d'aquesta consideració, proporciona un repertori de dimensions, indicadors i preguntes per a la reflexió que permeten, d'una banda, elaborar un diagnòstic sobre la biblioteca escolar i, a més, establir clarament en quins aspectes s'ha d'intervenir per dur a terme accions de millora, objecte últim de tota avaluació.

El seu contingut inclou aspectes directament relacionats amb les instal·lacions, dotació, serveis, usuaris, etc., però més enllà d'aquests, posa l'accent en altres directament relacionats amb el paper que la legislació actual (LOE) confereix a les biblioteques escolars com a factor de qualitat de l'educació. A més de la seva obligada presència i ús en els centres escolars, la biblioteca es considera un element fonamental per contribuir al foment de la lectura en l'alumnat i permetre-li accedir a la informació i a altres recursos per a l'aprenentatge de les àrees i matèries, per contribuir a formar-se en l'ús crític d'aquests. D'igual manera, inclou referències a un altre manament legislatiu relacionat amb l'obertura de les biblioteques escolars a tota la comunitat educativa i la seva possible connexió amb altres recursos de l'entorn. Des d'aquestes perspectives, hi dona resposta i pren com a referent la funció que la legislació actual confereix a la biblioteca escolar en el procés educatiu i, amb això, proporciona un instrument molt vàlid per dur a terme un altre manament legislatiu: la valoració del funcionament general del centre.

Proporciona elements abundants per a l'anàlisi i la reflexió, però convé ressaltar, per la seva importància, que aporta referències explícites sobre nivells d'assoliment de qualitat. Aquest caràcter autònom i complet de l'eina facilita l'autoavaluació en els centres educatius, ja que permet disposar d'informació suficient sobre *el bon fer*, la qual cosa sens dubte

ajuda en la previsió d'un horitzó de millores que s'haurà d'anar graduant en funció del diagnòstic. En plantejar-se un centre una tasca com aquesta, si no ho ha fet ja, s'incorpora a un procés específic d'avaluació interna; dur-lo a terme ja suposa entrar en contacte amb un dels camins més idonis per posar en comú el que es té i el que es fa. La reflexió sobre la pròpia acció, empresa des dels seus protagonistes, permet obtenir informació vàlida i fiable que ajuda a prendre decisions sobre la millora en un aspecte concret del centre —la biblioteca— però que es podria aplicar metodològicament a altres components de la vida escolar.

2. L'avaluació interna de la biblioteca escolar, perquè sigui eficaç i amb perspectives reals de millora i continuïtat, exigeix que sigui assumida pel centre, més enllà de l'interès que sobre el tema tinguin la persona o les persones responsables d'aquesta. En aquest context ha de formar part dels objectius del centre, ha de ser assumida per l'equip directiu com a projecte, els membres de la comunitat escolar han de conèixer el pla i col·laborar cadascú en la seva consecució des de les diferents responsabilitats i aportacions. Seria oportú que la persona o les persones responsables de la biblioteca assumissin la coordinació del procés, però el pla d'avaluació ha d'estar impulsat per l'equip directiu i les actuacions que comporta han de tenir el suport durant el procés d'algun/s dels seus membres. No obstant això, és imprescindible que el responsable de la biblioteca conegui en profunditat l'eina d'autoavaluació abans d'aplicar-la.

3. El caràcter exhaustiu de l'eina, quant als nombrosos continguts que inclou, si bé desagregats en aspectes parcials complementaris que es poden preveure amb certa independència, afavoreix la seva aplicació total o parcial. Han de ser els objectius que es plantegi el centre, les seves possibilitats reals temporals i personals davant les tasques que comporta, el propi coneixement que es tingui de la biblioteca, l'experiència en qüestions d'avaluació, etc., els que regeixin la presa de decisions sobre l'àmbit d'aplicació.

Semblaria lògic pensar que els centres que parcel·laran l'eina poguessin fer dos blocs en anys consecutius: d'una banda, les dimensions relacionades amb els aspectes més *materials* de la biblioteca, el seu ús i el seu funcionament —accessibilitat, visibilitat, anàlisi de necessitats i oferta de

serveis, disponibilitat dels recursos documentals, usos i usuaris, planificació, equip de treball, vinculació professional— i, de l'altra, aquelles més relacionades amb la consideració de la biblioteca com a veritable recurs educatiu vinculat a l'activitat docent del centre (suport al currículum —D3, D4, D5, D6—, valor i integració en el centre, ponts amb la comunitat i avaluació).

No obstant això, convé assenyalar que són aquests últims aspectes els que, en la nostra opinió, poden estar més lluny de la pràctica habitual de molts centres, a la vegada que requereixen un major consens entre el professorat i un temps ineludible perquè sigui assumit per part de tots el paper plural de la biblioteca. En qualsevol dels casos, el pla d'avaluació de la biblioteca hauria de ser presentat íntegrament, encara que l'aplicació es parcel·lés. Si es deixa aquest segon bloc per a un any posterior, seria convenient que aquest paper de la biblioteca com a recurs de suport sistemàtic al currículum fos objecte d'anàlisi, discussió i assumpció en algun dels òrgans de coordinació del centre. Això ajudaria a emprendre amb més criteri i consens una avaluació posterior.

4. La pluralitat de les fonts es converteix en un element fonamental del procés. L'eina planteja la necessitat de disposar de fonts heterogènies, per aconseguir informació contrastada i poder dur a terme una avaluació rigorosa. La previsió de nombroses revisions de fonts documentals i d'abundants reunions i consultes (Comissió de Biblioteca o equip de suport, consultes al professorat, intercanvis d'opinió amb usuaris, anàlisi de dades, etc.) fa necessari planificar amb precisió la recollida d'informació. En funció de les diferents dimensions que s'hagin de tractar, és aconsellable agrupar prèviament la revisió de documentació i, particularment, en el cas de les consultes a diferents col·lectius, aquelles qüestions que han de ser objecte d'anàlisi, amb la doble finalitat d'assegurar que es planteja tot el necessari —sigui quina sigui la dimensió a què es refereixi— i de no multiplicar les sessions de treball més del que sigui imprescindible. D'altra banda, s'hauria d'establir prèviament qui, en quin suport i amb quin ordre es recollirà la informació obtinguda. Informacions incompletes o no enregistrades fefaentment allarguen el treball i el dificulten.

Glossari i sigles

Biblioteca d'aula

Col·lecció de documents que hi ha a les aules, permanentment o no, i que forma part del fons de la biblioteca escolar. També es poden denominar seccions documentals d'aula.

En alguns casos, tot i que no és recomanable, aquests documents no formen part de la biblioteca escolar.

Biblioteca de departament

Col·lecció de documents que hi ha als departaments. Hauria de formar part del fons de la biblioteca escolar i hauria d'estar gestionada de manera centralitzada.

Comissió de Biblioteca

S'encarrega d'organitzar i planificar el funcionament de la biblioteca, elaborar el Pla anual i revisar el Projecte de biblioteca. Els membres que la componen, a més de la persona responsable de biblioteca, representen l'equip directiu, el professorat —dels diferents cicles i àrees— i l'alumnat. En alguns casos, també hi pot haver representants de les famílies que formin part de la Comissió.

Comissió de Coordinació Pedagògica

Òrgan de coordinació que té com a comesa assegurar la coherència en el desenvolupament del currículum en les etapes educatives.

Equip de suport de la biblioteca

S'encarrega de millorar el funcionament de la biblioteca, o permetent ampliar l'horari o bé col·laborant en tasques tècniques o de dinamització. Pot estar format per docents, estudiants, famílies, antics alumnes, etc. La col·laboració en un equip de suport sol ser voluntària. En un centre hi pot haver més d'un equip de suport.

Horari de biblioteca

Nombre d'hores setmanals en què la biblioteca escolar presta servei a la comunitat, independentment del nombre d'hores de dedicació de la persona responsable. En aquest horari, la biblioteca pot ser a càrrec d'un professor, del responsable, de l'equip de suport o fins i tot d'estudiants.

Memòria anual de la biblioteca

Document que recopila l'activitat anual de la biblioteca, en el qual es descriuen les activitats realitzades i es valoren els resultats obtinguts. Així mateix, s'hi inclouen i s'avaluen les dades estadístiques generals (visites, nombre d'usuaris, quantitat de préstecs realitzats...) i l'execució econòmica del pressupost de la biblioteca.

Pla anual de la biblioteca

Pla de treball que articula i organitza les accions del Projecte de biblioteca que es desenvoluparan al llarg d'un curs escolar. S'hi concreten les prioritats i els objectius per a aquest període, i s'hi defineixen les actuacions previstes, es distribueixen les responsabilitats i es preveu un calendari. Així mateix, el Pla anual inclou els processos d'avaluació previstos per valorar-ne el compliment. També pot incloure el pressupost específic que es destina a la biblioteca per a aquest període.

Pla de lectura i escriptura de centre (PLEC)

Document en el qual es defineixen els objectius i les estratègies per al desenvolupament de les competències de lectura, escriptura i per a l'ús de la informació. Així mateix, hauria d'incloure el tractament de la competència digital en coordinació amb el Pla TIC de centre.

Programació general anual

Document que identifica, adapta i prioritza les mesures relatives tant als aspectes d'organització i funcionament general del centre, com als curriculars; és a dir, els diversos tipus de normes, projectes i plans d'actuació. És aprovat pel consell escolar.

Projecte de la biblioteca

Document marc de la biblioteca, en el qual es reflecteix el model de biblioteca escolar, els objectius que es planteja, les estratègies i accions previstes per al seu compliment i els processos d'avaluació. Acostuma a ser elaborat per la persona responsable de la biblioteca, en col·laboració amb la Comissió de Biblioteca (en cas que n'hi hagi). Sol estar avalat per la Comissió de Coordinació Pedagògica. La comunitat escolar està informada del projecte.

Seccions documentals d'aula

Vegeu *Biblioteca d'aula*.

Usuaris de la biblioteca

Es considera usuaris tots els membres de la comunitat educativa: estudiants, docents, personal no docent del centre i famílies. En l'eina d'autoavaluació, en algunes de les seves dimensions, s'especifica a quin tipus determinat d'usuaris es fa referència.

SIGLES

AENOR	Associació Espanyola de Normalització i Certificació	IES	Institut d'Educació Secundària
ALFIN	Alfabetització Informacional	IFLA	<i>International Federation of Library Associations</i>
AMPA	Associació de Mares i Pares d'Alumnes	ISO	<i>International Organization for Standardization</i>
APPCC	Anàlisi de Perills i Punts Crítics de Control	LOE	Llei orgànica d'educació
BE	Biblioteca Escolar	OCDE	Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic
CDU	Classificació decimal universal	ONG	Organització no governamental
CEIP	Col·legi d'Educació Infantil i Primària	PIRLS	<i>Progress in International Reading Literacy Study</i>
CRA	Centre de Recursos per a l'Aprenentatge	PISA	<i>Programme for International Student Assessment</i>
DESECO	Definició i Selecció de Competències	PROA	Pla de reforç, orientació i suport
DfES	<i>Department for Education and Skills</i>	RSS	<i>Really Simple Syndication</i>
EFQM	<i>European Foundation for Quality Management</i>	TALIS	<i>Teaching and Learning International Survey</i>
FGSR	Fundació Germán Sánchez Ruipérez	TIC	Tecnologies de la informació i de la comunicació
IEA	<i>International Association for the Evaluation of Educational Achievement</i>	TIMMS	<i>Trends in International Mathematics and Science Study</i>

